Any 57 —Núm. 18979.—Preu: 15 cèntims

Dimarts, 3 de setembre de 1935

ABONAMENTS

Barcelona mes ... 3'50 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... 10'50 »
América llatina i Portugal, trimestre ... 12'— »
Països convent postal, id. ... 18'— »
Altres països, id. ... 30'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 580, 1.er — TELEFON 11430
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER DE BARBARA, 11 I 13. — TELEFON 19603

EL TEMPS

Domina bon temps amb cel completament serè per l'interior. Neugerament núvol per la costa. Els vents estan encalmats per l'interior, i fluixos de direccions variables per la resta del país. Les temperatures extremes han estat les següents: Màxima, 36 graus a Santa Margarida, Tremps i Seròs. Mínima, 6 graus, al Port de la Bonaigua.

CRONICA

Una reaparició del tema de la reforma constitucional

El càrrec de ministre de la Guerra no impedeix al senyor Gil Robles que, aprofitant algun diumenge, posi a prova les seves aptituds d'orador a l'aire lliure. Abans-d'ahir prenia part en un acte cedista organitzat a Santiago. Segurament la inclemència del temps —segons diuen les agències informatives durant l'acte donaven l'aigua per l'amor de Déu i el míting era a camp ras— obligà el senyor Gil Robles a renunciar a matisacions prudents i anà al gra sense eufemismes. Aquesta és la impressió que donen els extractes rebuts fins ara; altrament no es comprendria el to amb què el ministre de la Guerra ha parlat de la Constitució de la República ni hauria anunciat amb la cruesa que ho ha fet els propòsits del seu partit respecte a una qüestió tan delicada.

Les persones que llegiran les informacions de l'acte trameses pels corresponsals trobaran que el senyor Gil Robles ha qualificat la Constitució de "sistemàticament antipatriòtica, contrària a l'esperit nacional i obertament persecutòria". I deia també que és una Constitució que no serveix per a res. El que sorprèn, però, és que més avall s'exclami que no ha estat complida i que d'aquesta negligència en faci un argument per a combatre els qui no l'han aplicada. Com quedem? ¿Qui titlla la Constitució d'inútil, d'antipatriòtica, de persecutòria i contrària a l'esperit nacional, pot acusar, sense contradicció flagrant, els que, segons ell, no l'han aplicada? Sembla més natural que els estigués agraït i que fes constar la sort que la feliç passivitat d'aquells homes representa per al país. Hauria estat més posat a la raó si hagués declarat que els que no l'han aplicada ni la volen aplicar són ells, i en això hauria estat més pròxim a la veritat i molt més lògic amb ell mateix.

Tenim, doncs, una Constitució nefasta que no ha estat aplicada, que no s'aplica, i malgrat aquesta fortuna, el senyor Gil Robles i els seus sequaços la volen reformar de totes passades i de pressa. Per la nosa que els fal. Però és així. El ministre de la Guerra diumenge assegurava amb la seva vehemència natural que hi hauria revisió constitucional, i que si algun partit s'hi oposava, ells, els de la Ceda, anirien al Parlament per asfixiar-lo, per fer la vida impossible a aquestes Corts. ¿Per a qui va aquest avís? Es comprendria un advertiment d'aquest ordre en un partit d'oposició, però en una organització política que governa, que forma part d'una majoria governamental, per força ha de deixar perplexes les persones de bona fe. ¿Si són majoria al Parlament, per què rediables voi asfixiar-lo i treure'l del món?

El tema de la reforma constitucional feia dies que no havia sortit diumenge reapareixia enmig d'un aiguat. Esperem que l'artilleria verbal del ministre de la Guerra haurà estat una salva de dia de festa per a impressionar els que són més a la vora d'ell, que no són pas les esquerres. La qüestió de les eleccions municipals sembla que adquireix consistència i cal prendre posicions fins contra els aliats ocasionals. La reforma constitucional és un mal negoci per a aglutinar; quan serà l'hora d'envestir-la, si això arriba, ja veurem què en qued ade la reforma o de la majoria.

L'ACTE CEDISTA DE SANTIAGO

Sota la pluja, Gil Robles ha assegurat que la Constitució serà reformada

Ha dit que la Ceda i les J. A. P. estaven identificades

Santiago, 2. — Ahir, malgrat plovre una bona part del matí, tingué lloc l'anunciat acte Cedista.

El públic, davant el mal temps, esperava que la pluja amainés arrecerat sota els porxos, però com sigui que l'aigua no deixava de caure, els excursionistes decidiren anar-se'n al camp.

Els serveis d'ordre estaven atesos degudament davant els rumors de possibles actes de sabotatge i de vaga general revolucionària.

El governador de la provincia visitá el camp i quedà satisfet de les mesures d'ordre adoptaeds.

El ministre de la Guerra entre ovacions pujà a la tribuna i es tragué el barret i l'impermeable. El públic demanà que es cobris, però ell s'hi negà.

Parlà el diputat a Corts per la Coruña senyor Méndez Gil Erandón, el qual anuncià la impossibilitat de celebrar la missa al camp i la necessitat de suspendre tots els actes, llevat el discurs del cap.

Afegí que la instal·lació dels altaveus havia estat objecte d'un acte de sabotatge.

El senyor Gil Robles diu que s'està demostrant que mai no té un èxit sense que aquest vagi acompanyat d'un sacrifici. Les notícies que jo havia rebut de la preparació i execució d'aquest acte magnífic que aplega la representació de tot Galicia eren altament satisfactòries. Me l'anunciaven amb caràcter d'esdeveniment, que es feia, al me uentendre, impossible que fos un acte de la nostra organització, perquè fins ara, com us dic, no havem celebrat cap acte sense haver de vèncer abans moltes dificultats. Al principi, impedits per un Govern sectari que constantment atropellava els nostres drets; més tard, l'empenta revolucionària, i quan avui no hi ha força capaç d'aturar la nostra massa, quan els nostres actes han de celebrar-se per manca d'espai sota la bóvila del cel perquè no podem trobar locals tancats on recollir tota la grandiositat de la nostra massa, ens trobem amb què el nostra sacrifici és vèncer la inclemència del temps (Gran ovació i veus de: "cobriu-vos que plou massa.).

Amics meus, perdoneu: he estat jo qui ha demanat que no se'm posi res al damunt; és el menys que puc fer davant l'espectacle que m'oferiu estant tanta estona ací impassibles.

Necessàriament el que avui pensava dir-vos ho he de reduir a un examen.

(Veus: que sigui llarg.)

La importància de l'acte no està en la durada ni tan sols en el discurs, sinó en l'eloqüència dels fets; i avui no hi ha millor discurs que venir units en aquesta demostració de què basta l'ideal en la vida... (Una ovació impedeix oir el final.)

(Segueix a la pàg. 5)

ELS FUNERALS DE LA REINA ASTRID

El príncep i la princesa Inge ord a l'arribada a Bruselles

Ha mort Manuel Bartolomé Cossío, primer ciutadà d'honor de la República

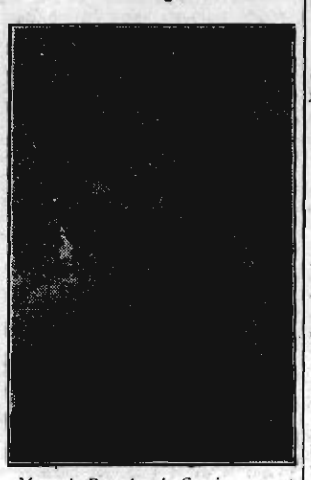

Manuel Bartolomé Cossío, nascut a Haro (Logronyo) en 1858, estudià el batxillerat a l'Escorial i la carrera de Dret a Madrid. Fou un dels alumnes preferits del fundador de la Institució Lliure d'Ensenyança, Francisco Giner de los Ríos, a l'esperit i doctrines de la qual romangué fidel tota la vida.

Explicà teoria i història de l'art a l'Escola de Belles Arts de Barcelona, càtedra que guanyà per oposició. Més tard obtingué la càtedra de pedagogia del doctorat de filosofia i lletres a la Universitat de Madrid. Exercí també els càrrecs de professor de l'Escola de Criminologia i de director del Museu Pedagògic. En arribar-li l'edat de la jubilació, se li concedí el títol de director honorari de l'esmentat Museu. En aquesta avinentesa, els seus deixebles publicaren en el seu honor el llibre "De su jornada".

Com a crític d'art, M. B. Cossío ha publicat un estudi en dos volums sobre el Greco, que és el més complet que s'hagi fet sobre el famós pintor. Es autor també d'innombrables treballs en revistes diverses, sobretot en el "Boletín de la Institución Libre de Enseñanza", i com a representant d'Espanya ha assistit a la majoria de Congressos de Pedagogia que s'han celebrat a Europa i als Estats Units.

En crear la República el títol de ciutadà d'honor, M. B. Cossío fou el primer a qui escaigué aquesta distinció.

Besnét de Flores Calderón, president de les Corts durant l'anomenat segon període constitucional, i que fou afusellat a Màlaga amb Torrijos i altres liberals, Cassío fou republicà tota la seva vida, i àdhuc es parlà d'ell com a president de la República, però la seva avançada edat i el mal estat de la seva vista feren desistir de la seva candidatura.

Madrid, 2. — El ministre de la Governació, en rebre a primera hora de la tarda els periodistes, els ha dit:

—Aquest matí ha mort el senyor Manuel Bartolomé Cossío, persona eminent per diversos títols i també per ésser el primer ciutadà d'honor que la República ha declarat. La mort s'ha esdevingut a Collado Mediano, i cap allí ha sortit immediatament el sots-secretari de Governació, per tal d'oferir els seus respectes, així com els del Govern, a la família, i també per tal d'assabentar-se de l'hora en què s'ha de verificar el sepeli per retre-li els honors que es mereix i que li són deguts per aquell títol tan assenyalat en el règim de ciutadà d'honor. S'espera, per tant, que arribin els més pròxims familiars per tal d'ultimar aquells extrems relatius a l'enterrament. Els dits familiars es troben a Galícia i segurament arribaran aquesta mateixa nit, i s'ultimaran els termes de la manifestació de públic respecte que mereix l'insigne ciutadà.

ELS DARRERS DIES DE LA SEVA VIDA

Madrid, 2. — Als centres republicans ha produït profund pesar la mort del destacat i antic republicà senyor Manuel B. Cossío. Aquest es trobava des de darrers de juliol al poble de Collado Mediano, on acostumava estiuejar. Aquest any es trobava milloradíssim de la dolença que sofria des de feia molt de temps.

(Segueix a la pàg. 3, col. 6)

L'imperialisme de les J. A. P.

Madrid, 2. — El president de les Joventuts d'Acció Popular, José Pérez Larberda, ha fet manifestacions a un periodista.

—Nosaltres —ha dit— som a Acció Popular perquè creiem que no és un partit més. Si ens convencéssim un dia que no era altra cosa que un partidet que esperava el seu torn, que alternava pacíficament amb altres d'esquerra o de dreta no tindríem ja res a fer a Acció Popular. No es tracta d'un partit, sinó d'un moviment. Nosaltres representem el ressorgiment del poble espanyol. Perquè Acció Popular és això precisament: poble.

Però demés té la sort immensa de tenir un cap que és un estadista que té intel·ligència, autoritat i cor, i sobretot que és elegit per Espanya. Es un cap d'Espanya. I quan els caos polítics són així el de menys són les condicions.

(Segueix a la pàg. 5)

El conflicte italo-abissini

El cop de teatre de les concessions mineres. - Les possibles conseqüències

Mentre Anglaterra no ha fixat novament la seva posició, Estats Units diu que defensarà els interessos legítims de llurs ciutadans

Nous detalls de la personalitat del financer Ricket, «el coronel Lawrence de la finança»

L'afer de les concessions

per J. Torres i Caprara

Els feixismes ens han acostumat als cops de teatre destinats a esfereir la humanitat. Sembla que això, però, ja no és una exclusiva dels governs dictatorials.

En efecte. A tot el món en aquest moment no es parla d'altra cosa que de la sensacional notícia una concessió feta el 30 d'agost darrer per Haile Selassié a una societat anomenada "American Explotation and Developpement Corporation", en la qual es concedeix l'explotació de les mines de petroli i altres minerals. Aquesta concessió s'estén des de la frontera d'Eritrea, al llarg del 40° de longitud, fins al riu Awash per acabar al traçat del ferrocarril Addis Abeba-Djibuti i al sud del llac Fodolf a Kènia.

La companyia es presenta sota l'aspecte anglo-nord-americà — malgrat que Hull ha declarat ésser exclusivament iankí — i té com a creador i cap el súbdit britànic F. W. Rickett, conegut com el Lawrence de les finances, però per a nosaltres és en substància un bon deixeble del misteriós Basil Zaharof.

El cop ha produït una profunda impressió a totes les cancelleries, que han vist seriosament complicat, amb les concessions fetes pel Negus, el conflicte italo-etiòpic.

Molts han cregut inicialment que es tractava d'una maniobra de la potentíssima companyia petrolífera "Standard Oil American", la qual sempre ha impedit d'emancipar-se del seu trust.

Aquesta companyia, però, ha desmentit categòricament que tingués cap relació amb Rickett i els seus col·laboradors. El desmentiment, però, és acollit amb reserva, car si la qüestió té únicament caràcter industrial, no és possible que aquesta hi sigui estranya.

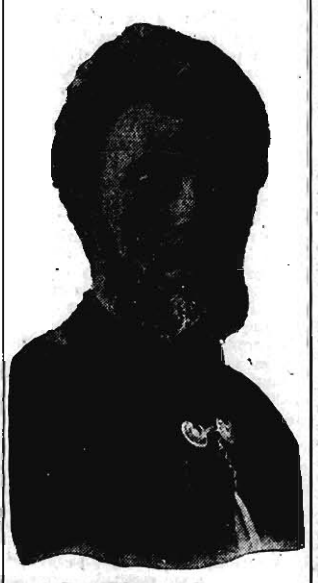

El dedjaz Kifele Adefries, ministre de Justícia d'Abissínia

Però les impressions que es tenen als cercles polítics internacionals tendeixen a fer creure que el cop ha estat preparat pel Govern anglès per situar Itàlia davant un fet consumat abans d'acabar l'estació de les pluges.

Aquest dubte ha suscitat a França i a Ginebra un viu malestar, puix que hom opina que més que una qüestió de dret i de pau en joc no hi ha més que interessos econòmics.

El Foreign Office no ha tardat a fer saber que s'inhibeix de tota mena de responsabilitats per l'esdeveniment, i reconeix els vincles que el lliguen, no a conseqüència de les cartes creuades entre Austin Chamberlain, ministre d'Afers Estrangers en 1925, amb Mussolini, en les quals Anglaterra reconeixia a Itàlia la preponderància econòmica d'Itàlia a Etiopia, sinó a la del tractat tripartit del 1906, i precisament a l'article II que estableix que cap dels tres països pot exercir acció econòmica a Etiopia sense el consentiment dels altres dos.

Es evident que el Foreign Office, recordant el tractat del 1906, prova d'involucrar França en la qüestió.

Ara si els anglesos consideressin vàlid el tractat del 1906, ells en unió dels francesos i dels italians haurien de considerar nulla la concessió feta per Haile Selassié a Rickett, cosa que provaria la bona fe—que per nosaltres reconeixem—del Govern britànic.

Es pot observar que tant el tractat tripartit del 1906 com l'intercanvi de notes en 1925 entre Anglaterra i Itàlia no obtingué el reconeixement ni l'aprovació del Negus, el qual, lliure de tot compromís legal, té el dret de disposar al seu criteri de les coses del seu país. Però Rickett, com a ciutadà britànic, podria ésser obligat pel propi Govern a no violar un pacte que compromet la seva nació.

Hi ha també involucrats en la qüestió els EE. UU., puix que la "American Explotation and Developpment Corp.", fundada amb el capital inicial de 50 milions de dòlars, ha estat registrada a Delaware, a l'Estat de Nova Jersey, on hi ha la central.

El president Roosevelt ha afirmat immediatament que els EE. UU., atenent-se a la llei de neutralitat, no han d'ocupar-se dels afers del vell continent. Hull, al contrari, parla de la tutela dels interessos dels nord-americans. Puix que la Casa Blanca no té cap intenció d'intervenir en el conflicte italo-etiòpic, és fàcil comprendre que les paraules del secretari d'Estat es refereixent a la probable eventualitat d'indemnitzacions.

* * *

Seria inútil amargar que aquest cop de teatre ha complicat seriosament el conflicte italo-etiòpic, i ha accentuat la diferència entre Itàlia i Anglaterra.

Es molt difícil que a Itàlia creguin que tot es redueix a un colossal afer tramat per hàbils especuladors més que a una maniobra ordida en contra seu.

A part d'aquesta consideració, veiem sorgir dificultats gairebé invencibles a les poques esperances que es tenien de resoldre pacíficament el conflicte.

Aquesta solució pacífica havia de basar-se en concessions de caràcter econòmic, l'oportunitat de les quals fou reconeguda àdhuc per Hoare en el seu discurs a la Cambra dels Comuns i que Laval sempre ha reconegut com a justa.

Després dels acords estipulats a Addis Abeba entre el Negus i Rickett, ¿quines concessions són ja possibles d'atorgar a Itàlia si tot ha estat gairebé hipotecat per la companyia anglo-americana.

Els errors comesos pel Govern feixista han estat molts, però els de caràcter diplomàtic són formidables. Mussolini ha declarat sempre haver-ho estudiat, preparat i vist tot. I no obstant la més elemental táctica diplomática hauria aconsellat allargar les negociacions — àdhuc en el cas que s'hagués cregut necessari recórrer a les armes — i no atrinxerar-se darrera una posició que no donava lloc a esperances de conciliació, posant així en guàrdia els eventuals enemics i justificant qualsevol acció defensiva per la seva banda.

El rei Víctor Manuel i Mussolini parlant amb els agregats militars i els generals estrangers que assistiren a les grans maniobres italianes

Ato Kassa, director dels transports públics abissinis

En el país de Maquiavel és un anacronisme una política feta a base d'impulsivitat, coreografia i exaltació bèlica. Aquesta política no pot donar sinó resultats com els que avui recull Mussolini.

No és sense angoixa que hom ha de constatar que el feixisme ha posat en joc la dignitat de la nació, empenyent-la cada vegada més per un pendent que pot portar-la a la catástrofe.

Salvant un prodigi, el conflicte italo-etiòpic no té altra solució que el recurs a les armes, o la renúncia italiana a l'expansió en aquell territori.

En efecte. Només un protectorat o un mandat italià sobre Etiopia podria consentir l'anullació de les concessions fetes pel Negus a la companyia anglo-americana.

El Tribunal Internacional de La Haia, en acollir en 1925 la tesi sostinguda per Cecil Hurst—aleshores cap de l'Oficina Jurídica del Foreign Office i avui president del mateix tribunal—en contrast amb l'altra sostinguda per Politis, va admetre que un Estat que assumeix un mandat o que d'una manera qualsevol substitueix el poder ja existent, té el dret d'anul·lar totes les concessions econòmiques fetes pels prececessors.

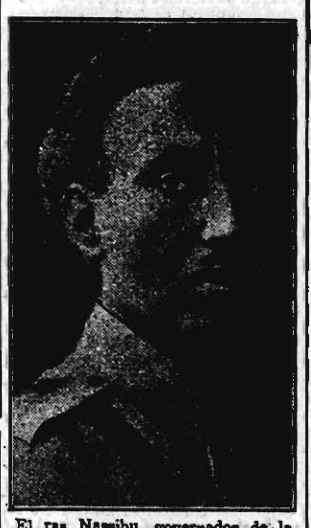

El ras Nassibu, governador de la provincia del Sud

Aquesta decisió, que avui és un precedent establert en dret internacional, fou presa a La Haia a conseqüència del recurs d'un súbdit grec, Mavromatis, que després d'haver construït formidables instal·lacions elèctriques a Palestina a base de contractes estipulats amb el Govern turc va veure que els anglesos li ho prenien tot quan obtingueren el mandat sobre Palestina.

Evidentment, el dret internacional no va d'acord amb el dret privat...

Aleshores o un mandat concedit per la S. de N. o una possible victòria de les armes poden permetre als italians de veure desfets els compromisos contrets pel Negus amb Rickett.

Cal preguntar-se si el Duce ha vetllat els interessos del seu país refusant les proposicions que se li feren a la Conferència de París i que per l'enèrgica intervenció de Laval eren talment bones que s'havien hagut de prendre en consideració en lloc de tancar-se en un ofensiu i orgullós silenci.

* * *

Demà es reunirà el Consell de la S. de N. en condicions psicològiques excepcionals.

L'atmosfera ginebrina és carregada, entre altres coses, perquè, com ja hem dit, sorgeix el dubte de si està en joc la causa del dret i de la pau o es tracta de fer prevaler interessos econòmics camuflats de sentiments humanitaris i pacifistes.

(Passa a la pàgina 7, amb copiosa informació de les negociacions)

COMENTARI

El Sr. Girald ressuscita

Consti que l'enyoràvem.

Si; el senyor Girald és d'aquells polítics que, un cop els heu tastat, no us en podeu estar així com així. Radical per essència i per potència, radical fins el moll dels ossos, el senyor Girald hauria estat lerrouxista encara que el senyor Lerroux no hagués existit mai. Perquè el lerrouxisme, més que una inclinació política, és una qüestió de temperament. I d'aquest temperament el senyor Girald en té per a dar i per a vendre. Sobretot per avendre.

Però—el que són les coses—l'estrella política del radicalíssim senyor Girald va començar a empallidir precisament en els instants que l'astre lerrouxista començava a brillar, gloriós i triomfant. Pel que es veu, el senyor Girald jo havia treballat prou per la pàtria en la fructuosa etapa del primer Ajuntament de la República, perquè ara el partit li pogués exigir nous sacrificis.

El partit no els hi ha exigit. Ha fet bé. El senyor Girald s'havia guanyat, entre altres coses, un descans ben merescut.

El vàrem veure, per darrera vegada, ara fa unes quantes setmanes, en actitud de gran propietari forà. El senyor Girald, cobert amb una àmplia paiola, contemplava amb aquell seu aire bonatxàs el treball d'uns obrers que feien no sé quina mena de reparacions a la vora del mur que amaga a les mirades indiscretes o malicioses la seva considerable finca dels aforcs de Sant Celoni. El senyor Girald oferia a la pública curiositat l'espectacle reconfortant del conductor de multituds que ha sabut guanyar-se el pa amb la suor del seu front.

Diumenge, però, el nostre home no es pogué aguantar més. Abandonà el refugi de Sant Celoni i baixà, com un il·luminat, a dir quatre coses davant el micròfon de Ràdio Barcelona. Ah!, la veu del senyor Girald no podia pas estar absent en aquest cor de lloances que fa d'introductor a la gran festassa del dia 8. Vull que la meva veu—ha dit el senyor Girald, segons reporta el "Full Oficial"—,vul que la meva veu s'estengui per tot el blau del cel i damunt les aigües de la Mediterrània.

La passió política no ens cega fins al punt de negar que aquesta frase és una frase feliç. Feliç i inspirada. ¿Us la imagineu, la veu del senyor Girald, estenent-se pel blau del cel i per damunt de les aigües de la Mediterrània?

Ai, Girald, Girald! En el fons, sou un poeta com una casa.

J. M. P.

L'atur involuntari

Una dècima sobre la contribució par a remeiar-lo

Madrid, 2. — La "Gaceta" publica el següent decret:

"Artículo 1.° Se autoriza a los Ayuntamientos de las provincias en donde exista paro involuntario para establecer una décima sobre la contribución territorial e industrial, en los términos y con las formalidades que se establecen en los artículos siguientes, y con la finalidad de aplicarla al remedio del paro involutario mediante la realización de obras públicas o el desenvolvimiento de otras actividades en el término municipal.

Los Ayuntamientos, por concierto entre sí, o la Diputación provincial, como representante legal de ellos, podrán acordar el establecimiento de estos recargos con carácter uniforme en varios términos o en toda una provincia para su inversión en la demarcación convenida y para beneficio de los parados en ella.

Los acuerdos a que se refieran los dos párrafos anteriores deberán ser adoptados por las dos terceras partes de los concejales que estén en el ejercicio de sus cargos, y habrán de comunicarse, para alcanzar efectividad, concertificación literal del acta, a los ministerios de Gobernación, Hacienda y Trabajo.

Artículo 2.° La recaudación corresponderá a las dependencias del Estado, que pondrán en cada Delegación de Hacienda, el importe de lo recaudado a la disposición de la Comisión especial a que se refiere el artículo siguiente.

Artículo 3.° Para la administración de estas décimas se constituirá en la circunscripción local o provincial a que afecte una Comisión, integrada por dos representantes de los contribuyentes, dos de los obreros, dos de los concejales y uno del ministerio de Trabajo, bajo la presidencia del alcalde de la localidad o de la más numerosa, si afectase a varias, o del Presidente de la Diputación en su caso.

(Segueix a la pàg. 3)

Tribunals i Jutjats

Ahir al matí al Jutjat municipal núm. 7, i en la intimitat, contragué matrimoni la cèlebre tiple Maria Espinalt amb el comerciant senyor Josep Maria Coll i Rovira.

Foren testimonis de la boda el procurador senyor P. Muñoz i Escoda i el tinent Gaona.

TRIBUNAL D'URGENCIA

Ahir al matí començà la vista de la causa seguida pel procediment d'urgència contra Antoni Martínez Márquez, de 72 anys, acusat d'haver mort al carrer de Galileu el seu gendre Antoni Fabregat, el dia 25 d'agost darrer.

El processat manifestà que el seu gendre en una discussió que havien ambdós sostingut li havia donat una bufetada i que ell, fora de si, li clavà la ganivetada que li produí la mort.

Digué que havia estat a Cuevas de Vera com a recaptador de contribucions i a les mines d'aquella població.

Després declararen diversos testimonis que manifestaren que a Cuevas de Vera el processat havia sofert diverses intervencions quirúrgiques que l'havien deixat quelcom transtornat.

En vista d'això i a petició del defensor, senyor Alier, se suspengué la vista perquè els metges forenses el reconeguessin, però com sigui que no hi hagués en aquell moment cap metge i àdhuc que el lletrat defensor se sentís repentinament indisposat, el president acordà suspendre la vista fins a nova ordre.

VARIA

— Mentre Tomàs Gutiérrez Amat passejava amb la seva promesa pel carrer de Blai, se li apropà una expromesa seva anomenada Carme Martínez Martínez, la qual reptà el procedir de Tomàs d'haver-la abandonat.

Tomàs donà una bufetada a Carme i li causà diverses lesions de les quals hagué d'ésser assistida al dispensari del districte.

L'agressor fou conduït al Jutjat i després de declarar va ésser posat en llibertat.

* El fiscal de l'Audiència ha qualificat la causa seguida per homicidi contra Josep Pastor Castillo, que el dia 4 de setembre de l'any passat va matar Vicenç Roque al garatge del passeig de la Bonanova, propietat de la víctima.

El processat havia estat acomiadat i el dia que s'esdevingué el fet acudí al garatge on havia estat treballant de netejador de cotxes per tal de demanar al seu patró un certificat de bona conducta, i en ésser-li negat per aquest li disparà diversos trets que li produïren la mort.

El fiscal en les seves conclusions demana la pena de catorze anys, vuit mesos i un dia de presó i quinze mil pessetes d'indemnització a la família.

La data de la celebració de la causa serà assenyalada tan bon punt hagi passat a l'acusador privat per a la seva qualificació i al defensor perquè formuli les seves conclusions provisionals.

* Novament el reclús Friks Hakner ha presentat al Jutjat una denúncia contra un lletra al qual acusa, ultra d'haver-li venut els mobles i altres objectes de cuina seva, d'haver-li robat 8.600 pessetes que tenia i que nega haver rebut al lloc on diu que eren i que havia d'haver lliurat.

La denúncia sobre aquest suposat delicte ha tramitat el Jutjat núm. 10.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

TRIBUNAL DE VACANCES

Un oral per furt contra Antoni Llovid i un altre.

TRIBUNAL D'URGENCIA

Dos orals per atemptat i robatori contra Pere Magnara i Josep Martorell (l'Enemic públic núm. 1).

ANUNCIS JUDICIALS

EDICTE

En virtut del que ha estat disposat pel Senyor Jutge de primera instància del jutjat número 9 d'aquesta ciutat, en providència d'avui dictada en l'expedient de suspensió de pagaments del senyor Pere Ballester i Ferrer; per la present es fa avinent que ha estat suspesa la Junta de creditors convocada per a ahir a les setze per malatia de l'Interventor nomenat; ha estat de bell nou per a la seva celebració el dia tres d'octubre próxim i hora de les quinze trenta, la qual tindrà lloc a la Sala-Audiència d'aquest Jutjat instal·lada a l'ala esquerra del Palau de Justícia (Passeig de Fermí Galàn); els creditors hauran de comparèixer pell ells mateixos o per mitjà de representant legítim i amb el títol justificatiu de llurs crèdits, sense el qual requisit no seran admesos.

Barcelona, trenta-u d'Agost de mil nou-cents trenta-cinc. — El Secretari Lcdo. José M. Salvà.

Revista de Premsa

La subvenció de l'Ajuntament a les escoles privades

LA HUMANITAT

Atacà el senyor Codolà i Gualdo per la tasca que realitza al departament Municipal de Cultura. Creu que és una insensatesa de subvencionar les escoles privades quan hi ha a Barcelona tants de milers d'infants que no poden anar a l'escola per manca d'escoles municipals. Es refereix a les declaracions del senyor Codolà a "La Veu de Catalunya", i diu:

"A ell el preocupa subvencionar l'ensenyament privat, que cobra — i ens sembla molt bé, perquè cal viure — que cobra per ensenyar de llegir i de pensar. Es clar que el senyor Codolà no és un inconsciènt. No li farem aquest greuge. No. Ell va a la seva. ¿I quina és "la seva" en el cas concret del nostre comentari? A veure. Potser ens ho aclarirà completament el següent substanciós paràgraf del seu article a "La Veu" d'ahir:

"Quedi ben entès que de cap manera no volem dir que hagin de quedar excloses de l'ajut recabat pel dictamen aquelles escoles que, reunint les condicions fixades en àquell, *comprenguin elements predominantment catòlics*, puix que atenint-nos rigorosament a l'estat de dret actual, ni l'Estat ni cap corporació pública no ha de tenir en compte les creences religioses dels ciutadans."

Heus ací el pronòstic real dels projectes del senyor Codolà: subvencionar l'ensenyament religiós, catòlic. El paràgraf és perfectament clar sobre aquest punt. ¿Que l'Estat ni cap corporació pública no ha de tenir en compte les creences religioses dels ciutadans? Evident: exacte. Però el senyor Codolà no vol, o no vol veure que en subvencionar-los, la corporació pública que s'ho proposi, fa exactament el contrari, és a dir, *els té en compte!* ¿O és que el senyor Codolà està disposat a subvencionar igualment escoles protestants, o escoles "racionalistes"?

I continua el senyor Codolà:

"Referint-nos a la forma de mutualitat de pares de família com a condició exigida pel dictamen, cal observar que no es tracta pas de fer un assaig, puix que avui les escoles que han adoptat l'esmentada forma d'organització figuren a la nostra ciutat com a models pedagògics. La condició de mutualitat, com molt justament s'ha dit, permet d'associar les garanties de les institucions oficials amb els avantatges de la col·laboració familiar."

Tots sabem la mentalitat ultracatòlica que presideix la immensa majoria d'aquestes anomenades "mutualitats de pares de família". Algunes d'elles van constituir-se després de l'expulsió oficial dels jesuïtes a un sol objecte: constituir una base econòmica i administrativa perquè els mateixos membres de la Companyia de Jesús, sota un aspecte seglar, poguessin continuar donant ensenyament als seus fills. Però apurem l'argumentació del senyor Codolà. Acceptem com a bona aquesta condició de "mutualitat de pares de família" que condiciona el dictamen. Si un grup de "pares de família" comunistes, per exemple, es constitueixen en mutualitat, ¿el senyor Codolà estarà disposat a subvencionar les seves Escoles?

No. Es absolutament improcedent la política que el senyor Codolà realitza al Departament municipal de Cultura: ni la Constitució li ho permet ni els imperatius reals de l'obra municipal a realitzar poden consentir-ho, ni Barcelona aprovar-ho i acceptar-ho. Aquí no hi ha altra cosa, en greu periodisme, per l'obra municipal, que una tendència de caràcter social i religiós que és l'entranya de la política del partit del senyor Codolà: la Lliga.

En nom de la ciutat, esperem que aquesta burda maniobra no prosperarà. Tots els esforços de l'Ajuntament han de centrar-se, dintre les possibilitats de cada moment, a un sol objectiu: ampliar i impulsar fins al màximum la seva obra magnífica de cultura."

RENOVACION

L'òrgan del lerrouxisme anticlerical, combat també la iniciativa del senyor Codolà, perquè creu que afavoriria el confessionalisme de les escoles i la seva anticonstitucionalitat:

"Dice el presidente de la Comisión de Cultura que "existe un núcleo de escuelas privadas que no cuentan con los medios necesarios para dar una buena enseñanza, puesto que se nutren de alumnos, las familias de los cuales — debido a la limitación de sus respectivos presupuestos familiares — no pueden remunerar suficientemente los servicios docentes.

Perfectamente: pues a eso — que no dudamos sea cierto — cabe oponer la contrapartida de que a los grupos escolares del Ayuntamiento, asisten en una gran mayoría, niños de familias acomodadas que podrían concurrir a las escuelas particulares, puesto que quienes tienen el legítimo derecho de disfrutar los beneficios de la enseñanza pagada por el Ayuntamiento, son los hijos de las familias necesitadas que, por serlo tanto, necesitan incluso una influencia para poder ingresar en los grupos, que no encuentran en la mayoría de los casos.

Recogemos este argumento de las declaraciones de don Jesús Ulled a un compañero nuestro en una interviú publicada por "Renovación", y lo recogemos porque ello es de importancia decisiva y puede ofrecer el camino a un principio de solución.

Los datos estadísticos que aporta el señor Codolà pueden ser argumentos que justifiquen la necesidad imperiosa de abordar el problema de conjunto, pero no de una solución parcial y partidista siquiera, que es lo que se intenta en estos momentos.

La escuela privada es, en efecto, como afirma el señor Codolà, la plasmación del principio de la libertad de la enseñanza y responde al espíritu democrático.... etc: pero cuando la escuela privada busca o acepta el amparo oficial en beneficio de una tendencia confesional, pierde en libertad y se sale de la esfera democrática.

Otro argumento del señor Codolà consiste en la afirmación de que no se pretende favorecer la escuela confesional, puesto que resultarían más beneficiadas las escuelas de profesorado seglar.

Pero, ¿acaso el profesorado seglar no puede dar una enseñanza religiosa, sea de la tendencia que fuere?

Otras cosas nos dice el señor Codolà, de las cuales vale la pena recoger lo siguiente: "dejando sentado lo que antecede, quede bien entendido que de ninguna manera queremos decir que hayan de quedar excluídas de la ayuda recabada por el dictamen aquellas escuelas que, reuniendo las condiciones fijadas en el mismo, comprendan elementos predominantemente católicos, puesto que atendiendo rigurosamente al estado de derecho actual, ni el Estado, ni ninguna corporación pública, ha de tener en cuenta las creencias religiosas de los ciudadanos".

La primera parte del párrafo no tiene desperdicio, en cuanto a lo otro, esa es precisamente nuestra teoría, señor Codolà, y esa es la doctrina que defiende el jefe de nuestra minoría municipal, don Jesús Ulled; doctrina reforzada por el texto constitucional, que es el origen de lo que podríamos llamar la fuente de ese estado de derecho."

EL MATI

Aplaudeix entusiasmat el projecte del senyor Codolà. Creu que l'escola única és antidemocràtica i una arma de les dictadures. Es clar que no explica per què:

"Una nova tan agradable semblava que havia d'ésser rebuda amb aplaudiments de tots i sobretot per part d'aquells elements que tant s'interessen per proporcionar escola a tots els infants que no eren atesos en tan indispensable servei i que desitjaven el millorament de les finances municipals, puix que importava la solució d'un problema d'instrucció pública i un altre d'econòmic. Aquesta havia d'ésser la reacció lògica en tots els que lealment desitgen la instrucció de tota la població escolar de Barcelona; però a les esquerres ha produït un efecte ben contrari, segons el testimoni dels diaris simpatitzants amb aquests elements, des de "Las Noticias" —que comença la campanya amb la publicació de les declaracions d'un conseller radical— fins a "El Diluvio", han denunciat aquest projecte com un atemptat a la cultura i a la Constitució i fins a les finances de la ciutat.

Nosaltres, que hem lliurat tantes campanyes a favor de la llibertat d'ensenyament, i que ens proposem reprendre-les novament, aplaudim entusiàsticament l'orientació del conseller de Cultura de l'Ajuntament, senyor Codolà. Confiem que aquest propòsit de valorar les escoles privades, implantat a les nacions de més alta cultura popular, trobarà l'ajut de tots els que sincerament tenen voluntat de resoldre tan enutjós problema i no volen agreujar la situació difícil de les finances municipals de Barcelona.

A tota aquesta premsa i partits que clamen contra tan encertada orientació, i que cada dia omple planes contra els règims dictatorials, serà convenient recordar-los que aquest programa d'escola única i monopolitzada pels governs, i que volen per nostre pan, solament la defensen i imposen les dictadures contra les quals blasmen, que son els governs que suprimeixen totes es llibertats sense excloure la de l'escola.

Aquesta pretensió d'imposar aquesta política escolar sectària, malgrat sigui atemptatòria a tots els drets més sagrats, és una lliçó per a tots els elements de drettes de qualsevol partit que siguin, que obliga a la reflexió a tothom. Una de les posicions més importants de què s'apoderaren els elements revolucionaris durant aquests darrers anys és l'escola. Consideren de tanta transcendència mantenir-se en aquesta posició, que els diversos partits que promogueren la revolució, malgrat les baralles polítiques sobrevingudes entre ells, renoven llur solidaritat i es posen d'acord quan perilla la seguretat d'aquesta posició. El dogma que l'escola ha d'ésser laica, amb l'esperança que un dia sigui única, és l'aglutinant de tots aquells elements. Davant d'aquesta nova solidaritat sectària, cal que formem una altra solidaritat tots els que ens sentim ferits per aquest perill fins assolir aterrar la dictadura escolar, que volen mantenir malgrat que l'opinió nacional els hagi desnonat."

La ciutat de les molèsties

Aquesta ciutat, segons EL DILUVIO, és Barcelona. Cal dir, però, que totes són molèsties fàcilment subsanables. Bastaria que el Municipi se n'ocupés. Però què fa el Municipi? Deixem-ho dir al collega:

"Aquí nadie se preocupa de sí, con sus actos, molesta a los convecinos. Cada cual se cree con derecho a hacer lo que le da la gana, sin miramiento alguno.

A primeras horas de la mañana, sobre todo en los barrios distantes de la ciudad, la vida es aquí imposible. El griterío de los vendedores ambulantes, la trompetería de los compradores de trapos, papeles y botellas invitan a salir del lecho y a emprenderla a estacazo limpio con los escandalizadores.

Hasta altas horas de la madrugada impide la radio el sueño tranquilo de las gentes. Y menos mal cuando se trata de música más o menos agradable. Lo peor del caso es cuando los ruidos son discordantes, como las charlas de los vecinos en plena calle y en las azoteas y los aullidos de los perros encerrados en las viviendas o sueltos por los jardines.

La algarabía en muchas calles es infernal. Entre el calor que achicharra y los ruidos ensordecedores hay para volverse loco de remate. ¡Qué delicias nocturnas las de nuestra ciudad!

Ni para proporcionarle al vecindario una relativa calma durante la noche sirve el Ayuntamiento de Barcelona. A hacer aquí la vida insoportable cuando la hora del descanso es llegada contribuyen las bocinas de los automóviles que atruenan el espacio con sus insoportables estridencias.

¡Y pensar que esta es la población española en que más caro cuesta a los ciudadanos el vivir! Aquí está todo por las nubes. En los centros agrícolas se quejan de que todo ha bajado considerablemente de precio, desde el trigo a las verduras, pero en Barcelona todo se encarece en proporción enorme, haciéndose cada vez para la clase media y los obreros mas penosa la vida.

Para aminorar esos males, ¿qué hace el Ayuntamiento de Barcelona? Nada. ¿Cuál es su política de abastos? Ninguna.

Así pueden cometer aquí los acaparadores de artículos de primera necesidad cuanto se les antoja. El Ayuntamiento no se preocupa de impedir sus abusos. Y en las plazas mercados y en numerosísimos establecimientos, unas veces por culpa de los acaparadores y otras no, los compradores se ven de continuo esquilmados, explotados con la mayor impunidad.

El Ayuntamiento hace siempre el sordo a las quejas de los ciudadanos. De vez en cuando dicta algunas órdenes, de manifiesta inutilidad, pero nunca se exige su cumplimiento.

La acción municipal sólo se advierte aquí en lo que molesta y daña a los ciudadanos. Transige con todo lo que nos perjudica; muéstrase sumamente activa en la aplicación de todas las órdenes contrarias a nuestro bolsillo y, en cambio, en ramo alguno de la administración municipal pueden los ciudadanos darse por satisfechos, pues los servicios públicos o no se prestan o son deficientísimos.

Y, sin embargo, nuestros concejales se pasean orondos por las calles de la ciudad: como si todos estuviéramos obligados a rendirles tributo de gratitud."

La llibertat que mor

EL SOL, en un comentari dedicat a Henri Barbusse, recorda que el gran escriptor francès el 1932 no va poder entrar a Londres a exposar les seves doctrines en un míting. Cert — afegeix — que durant algun temps tampoc no va poder entrar a Rússia. Declina — diu — certot arreu el dret d'estil. No hi ha pau jurídica sota el cel.

"El mundo multiplica sus posiciones y se hace atrozmente papelero. Pierde con las comunicaciones extensión en el espacio luego de haber pedido con los compendios de historia extensión en el tiempo. Los hombres se espían cruelmente y se acosan para que el orden social no se venga abajo. Cualquiera tiempo pasado no fué peor. Se quieren pacifistas que, como aquel viejo Briand o como los del areópago de Ginebra, se parapeten en las plazas fuertes.

"Pensaba — dijo entonces Barbusse — hablar en un mitin comunista. Lo que iba a decir sobre la sociedad de nuestra época no habría sido más acerbo que lo que millares de moralistas de todas las latitudes y de todos los tiempos han dicho." Respondiendo en tanto en la Cámara de los Comunes a una pregunta de Landabury, Herbert Samuel, ministro del Interior entonces, respondía: "No perseguimos al escritor, sino al propagandista de ideales disolventes. Pretendían Barbusse y Muczenberg dar un mitin comunista en territorio inglés. Venían a nuestra nación a perturbar a gente impresionable y a esparcir descontento. No juzga Inglaterra a nadie por sus opiniones privadas." Ni la Iglesia ni los más altos Tribunales de Justicia juzgan a nadie por sus intenciones. La libertad de reunión que la Gran Bretaña concedía ampliamente es la que está muriendo donde quiera. Con todo, aquí si pudo Henri Barbusse hablar en julio del 33 con Ellen Wilkinson y lord Marley contra el nacionalsocialismo. Dijo aquí amargamente que en el socialismo los que traicionan son los jefes, y que si él los combate no es porque sean socialistas, sino porque han dejado de serlo. No con caudillos socialistas, sino con otros que el comunismo universal tiene por suyos, contendió Barbusse con su pluma, que bien valía una espada.

A recanonizar dogmas de arena, aunque Moscú los fraguara, se negó siempre. Le recordaban desde Rusia que el primer mandamiento del partido era el de obedecer ciegamente las consignas soviéticas y obedecer ciegamente él no podía. En Rusia, lo hemos dicho otras veces, medio bizantina, medio tártara, es Edad Media conservada en nieve.

Barbusse era francés y adoraba la inteligencia, que osa siempre el disentimiento de las potestades, aunque las potestades se llamen comunistas.

"Hay que luchar en frentes redondos — escribía recientemente — contra enemigos y contra amigos, y volverse luego contra sí a pelear contra las propias flaquezas."

Estamos lejos de Barbusse en la concepción de la sociedad; pero sabemos admirar al hombre que alza como él la vida en alto y la inmola por los demás con denodada largueza. No están sus libros entre los que releemos siempre; pero la dignidad que en ellos palpita nos acerca al hombre cuya doctrina tan distante nos es. Con adversarios como Barbusse, compartir el pan y el fuego es grato. Con el fariseísmo barbussista, que hoy le plañirá desde altos empleos del Estado, no estaremos nunca. O lo uno o lo otro, porque lo uno y lo otro, alternativament, es la doble deslealtad que Barbusse, como los de su estatura intelectual, enseñan a aborrecer."

Els Centres Oficials

GENERALITAT

Manifestacions del senyor Jover i Nonell. — Ahir al migdia el senyor Jover i Nonell en rebre els periodistes els donà còmpte que havia rebut la visita de l'alcalde gestor i del secretari de l'Ajuntament de Sant Pere de Riges, a l'objecte d'agraïr-li les gestions que ha realitzat a fi d'obtenir la llibertat dels elements directius de la Junta de Rabassaires de l'esmentada població. Els visitants pregaren el conseller gestor de Governació que interedís prop de les autoritats corresponents perquè es pugui aconseguir la llibertat de dos membres de la dita Junta que encara continuen detinguts.

Seguidament el conseller gestor de Governació digué que havia rebut també la visita d'una comissió d'obrers de les fàbriques Unió Industrial Cotonera que li havien pregat que tes gestions per tal d'aconseguir que per part del Govern es dicti un decret que estableixi la regulació en les indústries de filats, ja que, segons sembla, únicament a base de la dita disposició pot solucionar-se l'atur obrer existent en les fàbriques de la Unió.

El senyor Jover acabà manifestant que havia promès a la comissió que d'acord amb el conseller gestor d'Economia i amb els elements interessats en el dit afer, duria a cap les gestions necessàries per a poder aconseguir les seves peticions.

AUDITORIA MILITAR

Ahir al matí va ésser conduït a l'Auditoria, en qualitat de detingut, l'advocat senyor Abel Velilla, el qual últimament s'havia destacat com a defensor de diversos processats per l'autoritat militar.

Sembla que ha estat practicat un escorcoll al seu domicili i el jutge ha ordenat que compareguès al Jutjat militar.

— Avui és esperat l'auditor de brigada senyor Lluís Cortès, que assistirà com a vocal ponent als Consells de guerra.

— El jutge senyor Urrutia anirà a Vic a l'objecte d'instruir diligències de plenari en la causa núm. 309 de l'any passat, amb assistència de quatre defensors i els tres processats que estan en llibertat provisional.

PREFECTURA DE POLICIA

Indesitjables expulsats. — Han estat expulsats per indesitjables Josep Fuentes Oñero, de nacionalitat portuguesa, i Basili Socoli, que va ésser detingut a Tarragona el dia 10 d'agost proppassat.

Robatori. — A Sant Andreu de Llavaneres en un establiment de comestibles entraren dissabte a la nit tres desconeguts que, pistola en mà, s'apoderaren de 175 pessetes que hi havia al calaix del mostrador.

Reunió amb berallas. — A Badalona, amb motiu de celebrar el Sindicat autònom de vidriers una reunió per tal de designar els vocals al Jurat Mixt, es produí una renyina de la qual resultà ferit Segon Blasco, que és un dels que foren dirigents del Sindicat Lliure, del qual se separà.

Els agressors fugiren i no pogueren ésser detinguts.

Catorze detencions. — Amb motiu de la detenció a Alcanyís de Miquel Canyelles, un dels companys de Rafel Sansegundo, i de la declaració que escrita i voluntàriament trameté a la policia de Barcelona des d'Alcanyís el detingut, saber que han estat practicades catorze detencions, alguna d'elles bastant importants fins a l'extrem que hom confia descobrir tot l'embolic d'aquest afer.

A la Prefectura de Policia hom treballa per tal d'aclarir tots aquests extrems.

TORRE PER A LLOGAR

al peu tramvia, espléndid jardí, garatge

Barriada de la Salut

Per a detalls: ESCORIAL, 299, de tres a sis

RADIODIFUSIO

Programes seleccionats per a avui

CATALUNYA

RADIO BARCELONA, 377'4 m. 796 Kc. 11: Senyals horaris de la Catedral i Servei meteorològic de la Generalitat de Catalunya. 12: Senyals horaris de la Catedral i Secció Femenina. 13'30: Informació teatral i cartellera. 13'55: Secció cinematogràfica. 14: "La Paraula". Emissió de les dues de la tarda. Informació general. Actualitats teatrals i musicals. 14'30: "El fet del dia", per Joan Alavedra. "Butlletí Oficial de la Generalitat". 14'55: Barsa del Treball. 15: Sessió radiobenèfica. 16: Programa de discos. 18: "La Paraula": Emissió de les sis de la tarda. Informació general. 18'30: Secció infantil de Ràdio Barcelona: Rondalles, contes, consells útils, etc. 19'45: Cotitzacions de monedes. 20: "La Paraula": Noticlari esportiu. 20'15: Conferència de "Acció Educativa", a càrrec de la senyoreta Alícia de Escoendres. 20'30: Conferència a càrrec d'un membre de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. 20'45: **Noticiari des de la Redacció de LA PUBLICITAT.** 20'55: Cotització de mercaderies, valors i cotons. 21: Senyals horaris de la Catedral i Servei meteorològic de la Generalitat. 21'35: Orquestra de Ràdio Barcelona. Concert variat. 22'5: "La Paraula": Emissió de les deu i cinc de la nit. 22'15: Recital de violí per Juli Jarque; pianista: Rosaura Coma. 22'45: Orquestra de Ràdio Barcelona: Programa Albéniz. 24: "La Paraula": Emissió de les dotze de la nit. Darreres informacions.

RADIO ASSOCIACIO, 288'5 m. 1.022 Kc. 12: Senyals horaris pel carilló i Emissió dedicada a la dona. 13: Informació financera. 13'30: Guia d'espectacles. 13'35: "Butlletí Oficial de la Generalitat". 14: Hora exacta i Noticiari Phillips. 15: Radiobenefic ència. 18: Hora exacta. 18'45: Emissió infantil. 20: Orquestra de Ràdio Associació. 20'35: "Divulgacions radiotècniques", a càrrec d'Agustí Riu. 20'40: Servei especial d'informacions. Canvis de valors de mercaderies. 21: Senyals horaris. 21'5: Ballables cantats, per Lybis Dimas. 21'30: Orquestra. 22: Hora exacta i Noticiari Phillips. 22'30: Orquestra. 23: Música de dansa. 23'35: Informació de darrera hora.

RADIO BADALONA

12: Música regional. 13'30: Música selecta. 19: Música selecta. 21'15: Fragments de sarsuelas. 22'30: Jazz. 23'45: Jazz.

ESTRANGER

(Amb autorització d'Unió Ràdio, S. A.)

Suissa Italiana, 257 m. 1.171 ks. — 20: Concert Donizetti-Rossini.

Nacional Anglesa, 1.500 m. 200 ks. — 20: Festival Saint-Saens.

Poste Parisien, 312'8 m. 960 ks. — 21'15: Concert dir. Mathieu (Mozart, Erlanger, Debussy).

Torre Eiffel, 1.380 m. 216 ks. — 20'30: "Les Chateaux en Espagne", 5 actes en vers de Collin d'Harleville.

Suissa Italiana, 257 m. 1.171 ks. — 21: Concert espiritual.

Langenberg, 455'9 m. 658 ks. — 21: Concert d'orquestra.

Viena, 506'8 m. 592 ks. — 22'10: Obres per a piano i orgue, de Bach.

Koenigswusterhaus, 1.571 m. 190 ks. — 23: Música de cambra.

Edicions LA PUBLICITAT

"El Govern de la Generalitat davant del T. G. C."

704 pàgines de text. 5 pesetes

Domènec Ragasol i Masafret

SECRETARI JUBILAT DE L'AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUI

HA MORT A L'EDAT DE 71 ANYS

(A. C. S.)

La seva apenada esposa Carme Sarrà, fills Francesca i Eduard, fills polítics Pilar Barbey i Joan Tiana, germà polític i germanes polítiques, néts, nebots i família tota, en assabentar els seus amics i coneguts de tan greu pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir a la casa mortuòria, Caldes de Montbui, carrer de Bellit, número 20, avui, dimarts, a les deu del matí, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial i després al cementiri.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

OPINIONS I COMENTARIS

Uns aclariments sobre el factor nacional i el problema remença a la Catalunya de Ferran II

Tres mots abans d'encetar el tema. Es veu que el meu contraopinant, el senyor Rovira, és un mestre en l'art de la polèmica. Meravella en ell el sentit de l'orientació que podríem anomenar "articulista", que el condueix a extremis insospitats. Els que ens atrevim a fer front a la seva persona i tenim la decència moral de no tergiversar els arguments i de no usar comparacions odioses, no tenim cap necessitat, en contestar-li, de recórrer a les seves mateixes incongruències i a les seves mateixes incorrecions. No cal, doncs, que afirmem que per aquest camí continuarà ell tot sol, si és que per fer-ho compta amb la benevolència de la premsa. Nosaltres, dintre els límits que ens imposa la defensa de la nostra història i de la nostra vocació professional, no volem participar en aquest joc de no molt fina qualitat al qual ens invita.

Creiem, però, un deure, advertir al senyor Rovira que no es gens lleial m propi d'una persona culta, que iaci us, en la seva resposta, de la carta oberta que jo li vaig adreçar i que, per raons que jo sé i que suposo que ell també coneixerà, no em fou possible que aparegués en aquestes columnes. El lector corrent de LA PUBLICITAT no déu estar assabentat dels termes en que estava redactada Emprar-ne alguns paràgrafs per a deduir-ne conclusions illogiques i crearse així un avantatge desplaçat de tot fonament real i que d'altra forma no li hauria estat possible aconseguir, és un treball pel qual, suposo, no se li poden regatejar mèrits. Posats a publicar paràgrafs de l'esmentada carta, ¿per què el senyor Rovira no publicava la lletra que m'adreçà el senyor Elies Serra Ràfols i que s'hi contenia? Es ben segur que els lectors de LA PUBLICITAT haurien agraït al senyor Rovira la informació nova que els hauria subministrat.

El meu contraopinant, per altra banda, té el costum, que no és gens lloable, d'entrar en comparacions d'un gust dubtós. No costa res de fer-les. Ell, que és un home d'un enginy excepcional i d'una claredat de visió única, com tantes vegades ho ha palesat per la millor sort del nostre país, m'ha collocat en la mateixa categoria d'uns senyors als quals no conec particularment, i dels quals no sabia, fins que la excepcional intuïció del senyor Rovira m'ho ha fet avinent, que m'hi unissin vincles d'afinitat d'idees o d'actuació, i més en la forma militar de bombardeig que tan galanament m'atribueix. ¿No seria més prudent que el senyor Rovira deixés en pau persones que res no tenen a veure en un afer com el nostre? Es, pel demés, perdre el temps voler que m'interessi per aquestes minuciositats de prestidigitador.

El senyor Rovira parla també de la meva dèria renovadora. Preferèixo aquest qualificatiu al d'estàtica funerària, que crec tindria les seves preferències. Però de la dèria renovadora han participat també el meu mestre, senyor Rubió i Lluch, i els meus companys de claustre a la Facultat de Filosofia i Lletres, senyor Nicolau d'Olwer i l'amic Ferran Soldevila. A ells, i a alguns altres universitaris, entre ells el senyor Valls i Taverner, es deu el nou rumb que ha pres la nostra història. I que consti, que era a ells a qui em referia quan parlava dels únics arbres que havien donat fruit en el camp de la nostra historiografia. No als qui no han tingut altra pena ni glòria que recollir aquests fruits i cronicar-los en uns esquemes convencionals que han ofegat el seu valor primitiu.

Per acabar aquestes paraules inicials, he de reconèixer que em plau que el senyor Rovira accepti la majoria de les meves tesis, bo i dient que tot el que jo afirmava en el meu article, havia estat sostingut amb anterioritat per ell.

Cert és que per demostrar aquesta coincidència força els seus arguments amb caràcters ben marcats d'ingenuitat, com ell mateix dogmatitzaria, donades les preferències sentimentals que té per aquest adjectiu. El senyor Rovira pot haver mantingut moltes coses en la seva vida, però entre el dir i el fer hi ha distàncies incalculables. I én aquest cas el fer ha estat la "Història nacional de Catalunya", en la qual, i ho lamentem ben sincerament, perquè ens desplau que algú s'equivoqui, el senyor Rovira s'ha apartat en nombroses i variades ocasions dels seus bons propòsits del pròleg.

* * *

Entro al tema, cosa que m'és bon tros més plaent que dedicar-me a refutar comentaris, que en el fons em preocupen ben poc. La divergència d'apreciació entre el senyor Rovira i jo rau en dos punts: èl del concepte del valor del factor nacional en la Catalunya de finals del segle XV i el de la rectitud de Ferran II en la resolució del problema remença.

Deixem establert, ja que el mateix senyor Rovira ho reconeix, que el mot "nacional", en referir-se al període que comprèn del segle V al XV no té ni pot tenir la valoració que avui li apliquem, ja que és evident que en el transcurs del segle XIX s'ha comès un desenfocament greu en aquest sentit. En el que és costum anomenar Alta Edat Mitjana predominen unes idees d'universalitat, catòlica o imperial, que combinades amb els sistemes de regisme derivats del mecanisme feudal fan del tot impossible l'existència d'aquest fet particular i diferencial que és la nació.

Admetem que des del desfer-se del segle XII, moment a partir del qual daten els moderns tractadistes l'inici dels moivments intellectuals, socials i econòmics que tindran el seu apogeu en l'anomenat Renaixement, apareix cada vegada més clara en les ments privilegiades, no, però, en la massa, el concepte de nació entès en el sentit de comunitat de govern, de parla i d'interessos comuns a realitzar. Catalunya també està afectada per aquesta onada ideològica, i és que en els nostres grans cronistes, especialment Montaner, trobem els simptomes més clars d'aquesta nova manera de vincular-se al món.

No volem dir, però, que totes les accions de govern responguin en el periode de la grandesa de Catalunya a un concepte nacional. Bona prova d'això la tenim en els canvis radicals de política de la cort catalana envers els seus tres problemes geopolítics fonamentals: Castella, Llengua d'Oc i Mediterrània. Si la característica de tot sentiment nacional definit és tenir una directriu clara en la seva força d'expansió política i econòmica hem de reconèixer que la infiltració de les noves doctrines es feia, àdhue en les e' sses elevades catalanes, d'una manera lenta i superficial.

A finals del segle XIV Catalunya entrà en una etapa d'inactivitat, de manca d'elements vitals de creació i de pugna per la vida, d'encongiment. No és en ple segle XV que trobem els primers indicis de la decadència catalana. Es, com diem abans, en franc regnat de la nostra dinastia que s'observa en tots els camps de l'esperit català un decandiment, revelador segur de la propera davallada. Els senyals en contrari que es donen en el terreny literari no són més que illusoris. No hi ha lloc a dubtes en l'afirmació que els renaixentistes catalans no sentiren la força del concepte nacional medieval. Precisament la Renaixença italaina portava en si llavors de desnacionalització, que no es transformen en altres creadors de la nació-estat de segles posteriors fins que l'empenta revolucionària de la monarquia d'aquell periode aconseguí subjectar les noves idees als seus propòsits de govern únic i personal.

Si el sentiment nacional havia aprofundit poc en l'etapa de l'energia i de l'activitat, desaparèix en absolut d'entrar en contacte amb les dificultats que la manca de superació collectiva anava creant. Proves de la inexistència d'una opinió nacional forta les trobem en abundància.

El desgavell de l'interregne i el fracàs del compromís de Casp són atribuibles a la manca de reacció nacional de Catalunya. El fracàs davant els Trastamares és un fracàs català. El desconcert general de la guerra contra Joan II, produït per un estat malaltís de redemptorisme, impropi de tot poble en possessió d'una idea nacional, guerra en la qual els catalans lluitaren uns contra altres, ens subministra un nova faceta d'aquesta buidor nacional. Els catalans es dividiren en partidaris i en enemics del monarca; però no hi hagué cap català que lluités en defensa d'una idea nacional que ja no es comprenia. El tractat de Pedralbes —celebrat entre el rei i un element de la lluita—, la ciutat de Barcelona ens parla de monarques i de vassals. No d'un tractat de potència a potència, de rei a nació.

És lògic, doncs, que en trobar-nos en el regnat de Ferran II amb una absència completa de l'esperit de nació entre els catalans, n'hagi hagut de prescindir per a explica els fets que aleshores ocorregueren. En més de tres mil documents inèdits que portem recoliits, no n'hem trobat ni un de sol que ens parlés d'una emoció collectiva catalanesca, que ens revelés un estat de consciència nacional. Existeixen, sí, en algun moment dels primers anys del regnat del rei catòlic, alguns records de l'antic esplendor de Catalunya i algun comentari sobre la diferència dels temps. Però la visió nacional, superació collectiva, vibració per Catalunya, cap; ni una, rodonament. Ho sentim com a catalans, perquè de no existir aquesta depressió total del segle XV, ben segur que ben altres haurien estat els esdevenidors de Catalunya.

La Catalunya de Ferran II està fraccionada de dalt a baix. Prima l'egoisme personal i l'interès del moment. Les dues corporacions de més tradició catalana —Generalitat i Ciutat de Barcelona— revilitzen una amb altra. El suggeriment de la suspensió d'eleccions de la Generalitat pel rei i la intervenció d'aquest en aquell organisme, arrenca d'unes acusacions i d'unes propostes fetes a Ferran II pels mateixos consellers de Barcelona. Pel contrari, moltes de les prevencions que el rei mantingué contra el Concell de Cent foren induïdes pels "racontars" dels diputats del General.

Entre els estaments, com en el cas remença, com en el plet entre nobiliars i ciutadans de Barcelona, com en les rivalitats entre ciutadans i mercaders i artistes i menestrals, com en les divergències entre la gran clerecia i la menuda, hi regna una completa discòrdia. Però també existeix aquesta entre els de la mateixa categoria social: la terra catalana està plena de bandositats, grups armats recorren, i les faccions nobiliars i ciutadanes es combaten traidoriament, adhuc dintre les pròpies cases de la ciutat comtal.

Hi ha un sol moment —únic en trenta-tres anys de regnat— en què tots els catalans es troben units: quan es tracta d'evitar l'entrada de la Inquisició. Però salvades les apariències i guardades les constitucions, tot queda com abans. És trist confessar-ho, però Catalunya ha perdut per complet la seva ànima. Ni les pròpies dissensions sap solucionar-se. Així cada català, cada estament, cada organisme, recorre al rei perquè s'erigeixi en àrbitre i en apavaigador de les rauxúnies. Són els catalans mateixos que es lliuren al rei, no aquest qui els força a sotmetre's. ¿Ho haurien tet de tenir la força nacional que pretèn tenien el senyor Rovira?

Molt més encara. Els catalans del segle XV consideraven Ferran II com el més gran rei i el més podrós que mai haguessin tingut. Existeixen moments en què per ell se sent una follia messiànica, en 1479 i en 1492, especialment. Mai no el consideraren com a enemic. Si a Catalunya hi hagué consciència nacional, aquesta es trobà encarnada en Ferran II.

No és ara l'ocasió d'escatir com aquest retorná la confiança que s'hi diposità. Ens és suficient havèr explicat per què no hem valorat el factor nacional en temps de Ferran II: simplement, perquè no existia. I, en canvi, expressat de mil maneres hi havia en el plet remença el desig d'aconseguir una millor situació social per als pagesos. Heus ací per què en aquest cas hem emprat el valor de justícia social, ja que era un fent dins l'ambient històric de l'época.

Unes breus paraules, encara, sobre el plet remença.

No he pretès mai que jo fos el primer a discutir el grau de justicia que temen els remences. Precisament, en tots els tractadistes he trobat na posició que era favorable als pagesos. Es perfectament pobable, doncs que el senyor Rovira estigui d'acord amb el que tots afirmen.

Ja ho està, però, en jutjar la posició del monarca en el plet. Continua creient que Ferran II féu un doble joc, tortuós i desleial. En aquesta oponió es troba acompanyat per Coroleu, Santpere, Carreres, Montsalvatge i Soldevila. I encara, podria afegir jo — per Julià de Chia, l'obra del qual indico al senyor Rovira, perquè representa per a la posició de Girona en la lluita remença la mateixa cosa que Santpere respecte a Barcelona, i em sabria greu que es veiés descurat com fins ara.

Demanaria, per tant, al senyor Rovira que tractés d'aquest àter d'una manera extensa, original i crítica, en alguna revista científica, tal com els E. U. C. En una polèmica en els diaris és difícil donar lloc a l'erudició i als detalls de tècnica que són necessaris en aquest cas. I, acabat el seu estudi, l'emplaço perque em demostri:

I. — Que existeix un sol document que emani del rei o de la cancelleria reial, en el qual es vegi que Ferran II féu la política falsa que se li atribueix.

II. — Que existeix un sol document en el qual els organismes catalans acusin el monarca d'entesa amb els remences, sense que antecedeixi la frase "segons diuen els pagesos...", o altres per l'estil.

III. — Que no existeixen els documents que jo presento, en els quals, d'una manera clara, explicita i definitiva, els organismes catalans manifesten una extraordinària confiança en la rectitud del procedir del rei.

Crec que, després d'haver fet aquest estudi, el senyor Rovira es posarà al nostre costat, perquè ja es deu haver adonat que, de tots els tractadistes que ell esmenta per a afermar la seva posició, l'únic que estudià l'afer remença en temps de Ferran II fou Santpere, i que tots els altres — excepte Chia — no han fet més que repetir-ho. I, investigant la documentació original de l'Arxiu Historic Municipal de Barcelona, veurà de quina manera aconsegueix Santpere apuntalar una teoria falsa i arbitrària.

Com que la meva actitud és lleial ofetú utilitzar-lo, l'original del treball que s'ha de publicar a l'Anuari d'Historia del Dret Espanyol, titulat, com ja dèiem reixo al senyor Rovira, per si creu oportú en l'article anterior: "Un aspecte de la crisi social a Catalunya a darrers del segle XVI. La guerra remença dels 1483-1485", producte d'un eixamplament posterior de la investigació i d'un estudi de les fonts de l'Arxiu Historic Municipal de Girona.

Ací dono per acabada, temporalment, aquesta polèmica, amb l'esperança de reemprendre-la quan el senyor Rovira hagi publicat el volum VIIè. de la seva historia i jo la meva obra "Ferran II i la ciutat de Barcelona".

JAUME VICENS VIVES

CARNET DE POLITICA

INAUGURACIO D'UNA BIBLIOTECA

El dissabte vinent dia 7 de setembre, a dos quarts d'onze de la nit, serà inaugurada públicament la biblioteca creada per la Secció de Cultura d'Acció Catalana Republicana del Guinardó. En aquest acte, el soci d'aquella entitat senyor Emili Eroles Porelló donarà una conferència el tema de la qual serà "Per què hem d'estimar els llibres?"

Farà la presentació del conferenciant el President de la Secció de Cultura senyor Valls.

UN VERMUT D'HONOR

El proper diumenge, dia 8, a les dotze del migdia, tindrà lloc al casal d'Acció Catalana Republicana del Guinardó, Plaça Riera, 11, primer (Mas Guinardó), un vermut d'honor dedicat als socis fundadors d'aquella entitat.

Es tracta d'un senzill acte de simpatia i afecte als amics de la vella guàrdia del partit, d'aquella barriada, que ardides al seu treball i encoratjaiment constants han mantingut sempre ben viva la fe de tots els socis en els ideals d'Acció Catalana.

El preu del tiquet és de pessetes 1'25, i pot adquirir-se des d'ara a l'entitat esmentada.

S'ACOSTA EL "DIA DE LERROUX EN CATALUNA"

La Comissió organitzadora dels actes que per al diumenge propvinent es preparen amb el nom del "Dia de Lerroux en Catalunya" ha tramès una nota a la premsa, de la qual nosaltres, honrosament, hem estat exceptuats.

Segons aquesta nota, vindràn a la nostra ciutat les següents expedicions:

"Aragón, 22 autocars.

Valencia, 14 autocars, 1 tren especial y 1 barco.

Andalucía, 15 autocars y se organiza 1 tren especial.

Norte, 18 autocars.

Madrid, 38 autocars y 1 tren especial.

Sevilla, 1 tren especial.

Numerosas personalidades han anunciado su llegada, y se sabe que la minoría radical hasta hoy han prometido su asistencia 37 diputados. Además, vendrán 4 ex-ministros y han pedido permiso para poderse ausentar de las respectivas provincias 9 gobernadores civiles.

Los Ayuntamientos del resto de España que ya han avisado su llegada alcanzan ya la cifra de 52."

UN MONUMENT DE LERROUX A LA RAMBLA

Llegim que l'Ajuntament del poble andalús de La Rambla ha acordat erigir un monument al senyor Alexandre Lerroux.

L'Ajuntament de La Rambla ja l'hauria nomenat fill predilect del poble.

LES PRORROGUES DE L'ESTAT DE GUERRA.

Dels entrefilets de "El Liberal" reproduïm el següent:

"España es una balsa de aceite.

Nos congratulamos de tan feliz realidad.

Mas ¿por qué se prorrogó ayer el estado de excepción?

¿Es que va a ser eterno?"

LES DUES FAMILIES BORBONIQUES.

"La Libertad" publica el solt següent:

"Nupcias ex reales. — La boda ideológica del sobrino y su tio. — En el castillo de Attnam..., no sabemos cuántos, de Austria, el Sr. Borbón (D. Alfonso) ha visitado a su tio el Sr. Borbón (D. Carlos Alfonso), requiriéndole de amores... ideológicos.

Se dice que el pretendido dió el "sí", y que las nupcias quedaron, no ya concertadas, sino realizadas.

Así debe ser, porque, según los informes oficiales de la entrevista, el Sr. Borbón (D. Alfonso) pasó la noche en el castillo."

MINISTRE CAP A MADRID

En l'exprés de Madrid, sortí cap a la capital de la República el ministre d'Estat, senyor Josep Rocha. Al baixador del passeig de Gràcia fou acomiadat pel governador general de Catalunya, el cap superior de Policia i altres autoritats locals.

UN ESPERIT ULTRA-SELECTE.

El diumenge passat la Lliga celebrà el seu anunciat Aplec a Olot. Ens diuen que va anar d'allò més bé. En el discurs de torn, el senyor Ventosa i Calvell digué que ells continuarien sacrificant-se "amb una càrrega feixuga que no comprenen els esperits mesquins".

D'acord. Hi ha actes que solament poden ésser compresos per esperit privilegiats, però aquesta situació collaboracionista de la Lliga no, la comprenen fins els més obtusos, o sinó, ja en parlarem per les eleccions, ...ch! si el seu esperial de sacrifici no els porta a no voler eleccions.

"POR ORDEN SUPERIOR"

El divendres passat, a punt de començar el Ple extraordinari municipal d'Olot, l'alcalde gestor va ésser cridat al telèfon. En tornar suspengué la sessió amb aquestes paraules: "Por ordre superior queda ajornada indefinitivament aquesta sessió".

Remarquem que en aquesta sessió s'havia de parlar de la destitució del conseller-gestor de Cultura, de filiació radical.

I la Lliga sacrificant-se.

LA LLIGA ESTA FRENETICA.

Segons el diari dels sabotejadors de l'Autonomia, la Lliga atreu els odis dels partits catalanistes d'esquerra. D'això se'n lamenta i retreu la política seguida per la Lliga a la desaparegudа Mancomunitat.

La Lliga no atreu res i no té dret a queixar-se.

Si vol que les masses populars de Catalunya vegin amb bons ulls, no amb simpatia, la seva actuació, només cal que actui de debò a favor de l'Autonomia de Catalunya.

L'etapa de la Mancomunitat la retreu massa savint, i sobretot és quelcom que no respon en cap sentit a la vibració política dels últims anys.

Si la Lliga cren que, quan perdi eleccions, també ha de tenir càrrecs de Govern, aleshores ja fa bé de seguir sacrificant-se.

Però que no es queixi del suposat odi de les esquerres.

Amb aquestes lamentacions només demostra tenir cua de polla.

EL SENYOR VENTOSA PARLA A LA FONT MOIXINA.

Amb motiu de l'aplec de la Lliga celebrat el diumenge passat a la Font Moixina d'Olot, el senyor Ventosa i Calvell pronuncià un discurs. Digué, entre altres coses, que "Lliga Catalana ha complert amb el seu deure abans del 6 d'octubre, durant aquell dia i després. Quan el Parlament de Catalunya s'aixecava contra les lleis que sostenien la nostra autonomia, acudia el nostre president senyor Abadal, reclamant el respecte a la Llei com a base del compliment del deure".

En parlar dels que s'han aixecat contra les lleis que sostenien la nostra autonomia, cal aclarir que el senyor Ventosa no es referia a la denúncia de la llei de Contractes de Conreu, votada pel Parlament Català, que la Lliga portà davant del Tribunal de Garanties.

Després de dir que la gent de la Lliga "han aconseguit quelcom de definitiu, que ha estat salvar el respecte a Catalunya", es queixà que el govern central retingui els serveis de la Generalitat dels quals s'incautà el 6 d'octubre.

EL CARNET ELECTORAL

El proper dia 30 acaba el termini fixat per a sol·licitar-lo

Tal com assabentàvem el lector dies enrera, la Comissió Gestora de la Generalitat va acordar, en la darrera reunió celebrada, implantar el carnet electoral.

El Butlletí Oficial, en la seva edició d'ahir, publica el corresponent decret, el qual diu així:

"Article primer. — Es implantada la tarja d'identitat electoral a la ciutat de Barcelona i a totes les poblacions de Catalunya no inferiors a 5.000 habitants.

Art. segon. — Les Oficines Recaptadores de Cèdules de la Generalitat seran les encarregades de l'expedició del Carnet Electoral.

Art. tercer. — Les Juntes municipals del Cens Electoral coadjuvaran amb tots els mitjans ordinaris de què disposin i amb els extraordinaris que creguin oportuns, perquè tots els ciutadans amb dret electoral, dintre els municipals no inferiors a 5.000 habitants, puguin posseir llur tarja.

Art. quart. — Les Oficines que sota el control de les Juntes municipals del Cens Electoral funcionin, no tindran altra missió que la d'acceptar les demandes dels electors sollicitant l'expedició de la tarja.

Art. cinquè. — Quan un ciutadà no conegui el Districte o Secció on li correspongui votar i l'Oficina recaptadora no pugui determinar-ho, s'acceptarà la sollicitud condicionalment i a resultes de la comprovació que es faci a les Oficines del Cens Electoral.

Ar. sisè. — Aquells ciutadans que posseeixin cèdula personal de quantia igual o inferior a 2'40 pessetes, també que no tenint-ne els en corresponguès una d'aquestes categories, rebran, si ho demanen en fer la inscripció, un val perquè puguin retratar-se en els llocs que els seran indicats.

A tots els electors que tinguin dret a la fotografia gratuita els serà abonada la quantitat de 0'50 pessetes si en sollicitar el carnet hi acompanyen tres fotografies.

Art. setè. — Els electors no inclosos en l'article anterior, juntament amb la sollicitud, hauran de fer l'inframent de tres fotografies.

Art. vuitè. — El format de les fotografies serà de 3'5 per 3'5 centímetres.

Art. novè. — El terme municipal es dividirà en tantes zones com es creguí necessari per a la bona marxa del servei i per tal cosa s'habilitaran:

a) Les actuals Oficines de Recaptació de Cèdules.

b) Les de nova creació que les Juntes municipals del Cens Electoral estimin oportunes, a l'objecte d'una normal distribució del terme d'acord amb la seva densitat i extensió i per a la màxima comoditat de l'elector.

Art. 10. — De l'emplaçament de les Oficines receptores de les sollicitudes de targes, així com del servei que es creí es farà, tant per les Juntes municipals del Cens Elertoral, com per les Oficines de Recaptació de Cèdules, la major propaganda possible a l'objecte que no pugui allegar-se ignorància per part dels interessats.

Art. 11. — La tarja serà lliurada a domicili, contra rebut de l'interessat o de les persones a les quals correspongui rebre les notificacions, segons la Llei d'Enjudiciament Civil.

Art. 12. — Les despeses que ocasioni la confecció de la tarja, distribució i expedició, seran abonades per la Generalitat i els Ajuntaments en la forma i proporció que s'establirà.

Art. 13. — El termini per a presentar les sollicitudes de tarja finirà el 30 de setembre de l'any corrent.

Art. 14. — L'expedició de targes es farà des que s'anuncil al públic el funcionament de les Oficines fins al dia 31 d'octubre vinent.

Art. 15. — Contra els acords denegatoris de les Juntes municipals del Cens Electoral d'expedició de la tarja d'identitat electoral, podrà recórrerse davant de la Junta Provincial del Cens, la qual haurà de resoldre dintre el termini de cinc dies.

Art. 16. — Els Consellers de Governació i de Finances curaran de tot el referent a organització i despeses a què doni lloc l'expedició de la tarja electoral."

ENTRE GESTORS...

El senyor Torrents replica al senyor Bausili

Ahir a la tarda, e gestor de Treball, senyor Torrents, va facilitar als periodistes una nota en la qual afirma que "ha llegit, amb la més gran sorpresa, la nota donada a la premsa pel conseller-regidor de Política Social de l'Ajuntament, senyor Bausili, motivada, segons es diu, per unes manifestacions fetes pel primer als periodistes el passat dijous".

El senyor Torrents, com és costum en aquests casos, li diu i li torna a dir que resulten "totalment improcedents les notes tendencioses com la que motiva el seu comentari. El senyor conseller-regidor de Política Social podrà tenir cura d'allò que li pertoqui dintre de l'Ajuntament, però tingui ben sabut que en les Oficines i Registres de Collocació de tot Catalunya, i per tant de Barcelona, aquesta Conselleria de Treball no admet ingerències indegudes de ningú"

Res a dir, excepció feta que en temps de règim democràtic, a la Generalitat i a l'Ajuntament no es feien públiques notes d'aquestes.

El fiscal demana el sobreseïment d'una causa per sabotatge a tramvies

Pel fiscal d'aquesta Audiència s'ha presentat un escrit a la sala de vacances del Tribunal d'Urgència, i aquesta ha accedit al que demanava el fiscal, de sobreseure provisionalment la causa que per incendi de tramvies ocorreguts al carrer de Pere IV en els últims mesos, se seguia contra Artur Cebrian, Antoni Agudelo, Angel Ruiz, Josep Bonet, Manuel García.

De més a més demana el fiscal que es deixi sense efecte la detenció d'aquests processats i que quedin en llibertat immediatament.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Ha mort Manuel Bartomeu Cossio

(Ve de la primera pàgina)

No feia gaires dies que era al poble quan mostrà un cert pessimisme i va dir als seus íntims que se sentia empitjorar, i d'aquest pessimisme participà també el doctor López Duran, que l'assistia.

Diàriament visitaven el senyor Cossio els senyors Besteiro i Lluís de Zulueta, els quals estiuejaven al proper poble de Los Molinos. Amb ots dos sostenia sovint converses relacionades amb l'estat actual del món i situació d'Espanya.

Ultimament, creient morir, exposà el seu desig que no es fes córrer gaire la notícia de la seva mort, i que solament els seus familiars veiessin el seu cadàver, i que el seu enterrament es fes sense ostentació ni popularitat.

Cossio passava els dies al pòrtic del seu hotel, des d'on era dut a pes de braços pels seus familiars a l'interior de la casa, quan arribava la nit. Durant el dia es dedicava a llegir i a corregir les proves de la seva obra "Historia del Arte", de la qual s'han publicat ja sis toms. Li quedaven per enllestir quatre. En aquesta obra ha estat treballant fins abans-d'ahir.

Fa tres dies el senyor Cossio va sofrir un atac d'urèmia. El metge va dir que aquesta complicació era fatal. A darrera hora de la nit d'ahir es va agreujar d'una manera alarmant. Els senyors Besteiro i Zulueta, que havien passat tot el dia a Collado Mediano, es van retirar a Los Molinos per descansar, creguts que el malalt podria resistir aquella complicació: però desgraciadament no ocorregué així. Cossio perdé el coneixement per a no recobrar-lo més.

Poc després de les dues de la matinada va sobrevenir el traspàs. El voltataren diversos familiars i el doctor de cancelera.

En conèixer la notícia aquest matí, els senyors Besteiro i Zulueta s'han traslladat immediatament a la casa mortuòria.

Un dels primers als quals es va comunicar aquesta notícia fou al senyor Lerroux, que es trobava a Sant Rafael. Tan prompte com el can del Govern va tenir coneixement d'això per mitjà del senyor Antoni Marsà, que fou el qui li ho comunicà, es posà en contacte amb el ministre de Governació, senyor Portela Valladares, i sortí cap a Collado Mediano en representació del Govern el sots-secretari de Governació, el qual en nom del President del Consell i de tot el Govern va expressar a la família del senyor Cossio el propòsit i desig de tots de donar a l'enterrament del primer ciutadà de la República la solemnitat deguda. La família de Cossio manifestà al senyor Echeguren el seu agraïment; però en principi li avençà que la voluntat del finat era que el seu enterrament es fes en la major intimitat i fins i tot, a ésse- possible, com el del senyor Francesc Giner de los Ríos, al seneli del qual solament assistiren comptadíssimes persones, el senyor Manuel Bartomeu Cossio, el seu germà Vicenç i dós altres amics més. Quelcom de semblant volien fer en aquest cas, i per això manifestaren que segurament mantindrien la més absoluta reserva en tot allò relacionat amb l'enterrament i especialment en els seus detalls preparatius, detalls dels quals s'ocupava a Madrid el senyor Ontañón, deixeble predilecte de Cossio.

LA FAMILIA VOL UN ENTERRAMENT SENSE POMPA

A dos quarts d'una de la tarda, sense haver pogut convèncer la família, ha tornat a Madrid el sots-secretari de la Governació, molt contrariat per l'oposició que trobava per donar gran solemnitat a l'enterrament.

La casa on ha mort el senyor Cossio és propietat d'un fill de l'ex-fiscal de la Republica senyor Antoni Marsà. Està situada als afores de Collado Mediano.

El senyor Cossio patia tuberculosi de les vértebres.

A pesar de no haver transcendit molt la notícia, han acudit nombroses personalitats intellectuals a la casa mortuòria de Collado Mediano, especialment catedràtics i deixebles del finat, entre els quals figuraven els senyors Antoni Flores, Francesc Barnés i Martí Navarro, per és tanta la senzillesa i l'isolament amb què es porta tot allò relatiu a l'enterrament del Sr. Cossio, que cap cap d'aquestes personalitats ha passat a la cambra mortuòria. Això explica les dificultats que han trobat els repòrters, perquè cap d'ells ni els fotògrafs han aconseguit allò que els altres no havien pogut. Per conseqüent cap dels que han desfilat per la casa no han pogut veure el cadàver del senyor Cossio, que manifestà sempre la seva voluntat que no el veiés ningú, a part dels seus fills i dels seus familiars, quan morís.

Encara que la família es reserva els detalls de l'enterrament, sembla que s'efectuarà a les dotze del matí, sense cap mena de pompa. El cadàver serà portat a Madrid des de Collado Mediano en un furgó i directament serà conduït al cementiri civil. Allí rebrà sepultura junt a les tombes de Fernando de Castro, Francisco Giner de los Ríos i Gumersindo Azcárate.

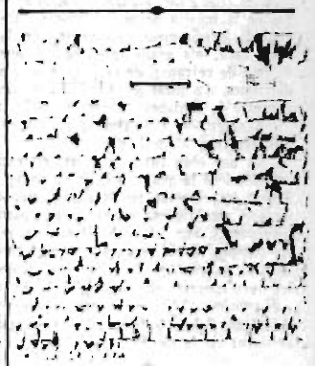

El foc destrueix una casa a Granollers

Granollers, 2. — Diumenge a la nit es declarà un incendi de gran importància. Eren aproximadament dos quarts d'onze. Acabava d'ésser cremat el castell de focs artificials i es disparava la traca, darrer número de la festa major, quan els senyals d'alarma indicaren que s'havia iniciat un incendi.

El foc era en una casa de la plaça del Peix, on hi ha establerta una fàbrica i magatzem d'esclops, propietat del senyor Joan Montsant. Per la gran quantitat de fusta que hi havia, el foc prengué de seguida proporcions alarmants. L'ajut dels veins i d'unes parelles de la guàrdia civil, foren els primers socors. L'arribada dels bombers de la ciutat, a la poca estona, féu possible, després de lloables esforços, evitar que el foc es propagués a les cases del carrer de Barcelona, les quals foren desallotjades davant de l'imminent perill que corrien.

A dos quarts de dotze, i amb una rapidesa digna de tots els elogis, van arribar els socors demanats al Parc de bombers de Barcelona, compostos d'un auto bomba, un auto escala i personal al comandament del senyor Montguió. L'arribada dels bombers de Barcelona fou rebuda amb grans aplaudiments per l'enorme multitud congregada al lloc del foc.

Després de grans esforços i decidida actuació dels bombers locals i de Barcelona, pogué ésser extingit totalment el foc a dos quarts d'una de la nit.

La casa va quedar totalment destruïda, així com també amb grans perjudicis, les galeries de la casa veïna.

D'una de les cases del carrer de Barcelona foren tretes unes criatures que dormien. Algunes dones foren auxiliades de simptomes d'asfixia.

Cap desgràcia personal no fou de lamentar, però les pèrdues materials són de consideració.

El preu de's específics

El Tribunal de Cassació admet un recurs contra una ordre del gestor Huguet

La Federació de Cooperatives de Catalunya, representada pel lletrat senyor Sala-Berenguer i el procurador senyor Puig Rosés, ha presentat un recurs contencioso i administratiu davant el Tribunal de Cassació de Catalunya contra la disposició del gestor de Sanitat que fixava el preu mínim de venda dels específics, la qual comporta un evident perjudici per a les Mutualitats i Cooperatives sanitàries.

Aquest Tribunal ha acordat admetre el recurs en qüestió.

OBITUARI

Domènec Ragasol

A la vila de Caldes de Montbui va morir diumenge a la nit el senyor Domènec Ragasol Massafred, pare del nostre estimat amic Eduard Ragasol.

Feia ja temps que el senyor Ragasol tenia la salut molt ressentida, i a començaments de la setmana passada van presentar-se simptomes alarmants d'un funest desenllaç, els quals, desgraciadament, han tingut plena confirmació.

La mort del senyor Ragasol ha produït un pregon sentiment a la vila de Caldes, del Municipi de la qual havia estat secretari fins el desembre de 1932. Durant els trenta-cinc anys que va exercir l'activitat del finat va manifestar-se en múltiples iniciatives que, portades a la pràctica pels seus Ajuntaments, reportaren positius beneficis a la vila de Caldes.

En l'aspecte administratiu la seva tasca pot conceptuar-se modèlica. Tenia una assenyada visió de les possibilitats econòmiques d'aquell Municipi, però això no era obstacle perquè reconegués les reformes que calia portar a cap per al progrés de la població, i a realitzar-les s'encaminaven tots els seus esforços. Gràcies a aquest criteri administratiu, junt amb el seu gran amor a la vila avui Caldes de Montbui compta amb passeigs asfaltats, carrers empedrats, canalitzacions termals, la Casa de la Vila, propietat del Municipi, etc.

Els seus mèrits en la carrera li foren reconeguts oficialment l'any 1924, en ésser nomenat secretari de primera categoria, quan ja feia molts anys que entre els seus companys de professió era considerat com un mestre. Moltíssims han estat els secretaris d'Ajuntament que acudien a demanar-li el seu consell, que el senyor Ragasol mai no havia negat, perquè la companyonia i l'amistat les sentia sincerament.

L'enterrament tindrà lloc a Caldes aquest matí, a les deu. L'acte de conduir el cos del finat a la seva darrera estada constituirà una gran manifestació de dol. L'Ajuntament, les banderes del qual s'han posat a mig pal, ha pres l'acord d'assistir-hi en corporació. Així mateix són moltes les entitats, algunes obreres, que així han acordat fer-ho. Tot permet suposar que el poble de Caldes té la voluntat de fer pública la seva reconeixença pels serveis que en vida va prestar-li el senyor Ragasol i el sentiment que li ha produït la seva pèrdua.

En aquesta casa, on el seu fill Eduard és molt estimat, sentim com a pròpia la pena que avui l'afligeix, i al seu sentiment unim el nostre, que fem present, també, a la vídua del finat, senyora Carme Sarrà, i altra família.

Un llibre interessant

"El Govern de la Generalitat davant del T. G. C."

704 pàgines de text, 5 pessetes

Edicions LA PUBLICITAT

Demaneu-lo de seguida!

Les Lletres i les Arts

PANORAMA UNIVERSAL DE LES LLETRES

MISTRAL. — Dilluns se celebraran a Maiana diversos actes organitzats pel felibritge a recordança del 105è aniversari de la naixença del gran poeta provençal que occitans i catalans considerem com a poeta propi. Tant com l'immortal Mistral estimà els catalans, Catalunya manté el seu culte, i els millors dels esperits i de les intelligències catalanes l'honoren i el fan actual.

Un crític francès, Albert Thibaudet constata a la *Revue Universelle*, que "la presència de Mistral, la música eterna amb la quaf ritma els passos de la seva raça, el bronze vibrant de les commemoracions mistralenques", és sobretot a les grans peces líriques on es troba.

"Podriem anar més lluny, diu, i preguntar-nos si el Mistral èpic no és aixi mateix en part un líric. Evidentment cal considerar *Nerto* i el *Poema del Roine* com a narracions purament èpiques, d'altra part en lligam amb les epopeies de l'Edat Mitjana més que no pas amb l'epopeia moderna."

Segons Thibaudet, si la narració de *Mireia* i de *Calendal* és èpica, llur moviment és un moviment líric:

"Poesia èpica i poesia lírica són posades per Mistral al mateix servei: servei de la seva llengua, servei de Provença. El lirisme personal ocupa a les *Illes d'Or* un lloc minim, quasi el que ocupa en Malherbe, i sense cap relació amb el jo desbordat de la poesia romàntica."

La poesia lírica de Mistral és provençal no solament en la forma, ans en la seva matèria. Ouan parla de *Joan de Gonfaron* diu Thibaudet que és pròpiament el mal del país, del provençal qui llangueix. Damunt Joan, la màgia de la llengua, del parlar natal, obra sola.

A les *Illes d'Or*, Mistral resta un mestre de la música pròpia al lirisme, "inventada precisament pels poetes de la seva raca, els grans trobadors, i que és feta de refranys, de versos, de sons i de ritmes, d'amistat entre les sillabes, de danses i de sardanes entre els mots."

En referir-se a la riquesa de ritmes utilitzats per Mistral, diu:

"En una obra lírica tan curta el text provençal de la qual cabria en un volum, Ripert ha comptat seixanta-una combinacions estròfiques, xifres d'altra part insuficients, ner tal com Ripert no té en compte ni els poemes separats per Mistral de les *Illes d'Or* de 1875, ni de les dues epopeies estròfiques."

I conclou: "*No en trobariem tantes ni en tota l'obra de Victor Hugo, ni tan solament en la de Ronsard.*"

★

FRANTZ JOURDAIN. — El 22 d'agost moria a Paris, a 88 anys, el famós arquitecte i escriptor d'art Frantz Jourdain. Nat a Anvers el 2 octubre 1847 i naturalitzat molt jove a París, freqüentà i sostingué, amb fervor extraordinari, els artistes el geni o el talent dels quals refusaven de plegar-se als quadres fets per a emmarcar medalles i diplomes oficials. Es tingué sempre al davant de tots els moviments que podien afavorir l'evolució de l'art. Si com a arquitecte ha realitzat obres el mèrit de les quals, discutides en realitzar-les, li meresqué més tard el consentiment dels intelligents, com a crític d'art, com a periodista ha mostrat el seu esperit polèmic: *Les décorés, ceux qui ne le sont pas; L'atelier; Chantorel; De choses et d'autres; A la côte; Histoire de l'habitation humaine; Propos d'un isolé, Feuilles mortes et fleurs fanées*, etc.

Diu Georges Besson que Jourdain tingué el geni de crear illusions. Passà, diu, la seva vida a convèncer milers d'homes i de dones que no eren uns infeliços. "Ajudà una multitud de mediocres a viure i a fer-se valer."

"Com a arquitecte, diu Besson, fou un precursor, promotor de la utilització del ferro en la construcció moderna. La seva obra cabdal fou el Saló de Tardor. Es al Saló dels Independents de 1885 a 1910, és al Saló de Frantz Jourdain de 1904 a 1914 que cal anar a cercar els artistes que representen la pintura francesa fa 60 anys. Sabé mantenir una fe collectiva i coordinar els partits antagònics. Tota la seva vida girà al volt d'aquests dos ideals: la independència de l'art i la justícia social."

★

DECADENCIA DEL LLIBRE ALEMANY. — Després d'Itàlia, heus ací Alemanya que es queixa de la decadència del llibre alemany. ¿A qui pot interesar una literatura intervinguda? Una gran casa editori del Reich ha realitzat una enquesta als paisos on fins ara el llibre alemany havia tingut bon mercat. Aquesta enquesta ha revelat fets molt interessants: el llibre alemany, *després de l'adveniment del règim nazi*, no es veu a l'estranger amb greu perill per a la causa de la irradiació cultural, i àdhuc, de la influència política. A Finlàndia, a Suècia, a Noruega, a Dinamarca, paisos on l'alemany és conegut de la gent culta — on és la segona llengua — la literatura alemanya ha perdut gairebé del tot el seu públic. Quant a França, es venen molts llibres alemanys — en llur llengua original o traduits —, però són d'autors antinazis i emigrats. Adhuc a Suissa, on quasi un terç de la població parla alemany.

"D'algun temps ençà el públic suis és absolutament hostil al llibre alemany i, en la millor de les hipòtesis, manté en esguard seu una adhesió escèptica i molt reservada."

A Itàlia, a la feixista Itàlia, la venda de llibres alemanys ha passat, segons les xifres oficials, de 750 mil lires en el 1927, a 150 mil en el 1934...!

★

STENDHAL. — L'interès per Stendhal creix cada dia. Se succeéixen els estudis i les biografies de Beyle. En poc temps, han sortit un *Stendhal* d'Alain (Paris, Reder, 1935) i una traducció castellana de la biografia de Rudolf Kayser (Madrid, La Nave, 1934). Alain s'ocupa de Stendhal sense preocupar-se massa de la seva vida. Kayser, en canvi, escriu una biografia, bastant personal certament, però que no és superior a les que ja existien.

★

III REUNIO INTERNACIONAL D'ARQUITECTES. — Durant aquest mes tindrà lloc a l'Europa central el terç Congrés Internacional d'Arquitectes. El tema únic que serà tractat és: "*L'evolució de l'arquitectura a les diverses nacions.*" El comitat central, d'acord amb les delegacions de Praga, Budapest i Viena ha redactat un programa que comprèn visites i excursions a l'Europa central.

Un llibre cada dia

"Catálogos de los documentos del antiguo Reino de Valencia - Jaime I y Pedro el Grande"

redaciat per J. E. Martínez Ferrando

★

El cos facultatiu d'arxivers ha publicat aquests dos volums de catàlegs dels registres del nostre Arxiu de la Corona d'Aragó, on es fa un extracte de tots els documents referents al regne de València en els primers regnats després de la conquesta. No són certament dos volums de lectura, ni tan sols de públic, ans dos volums de consulta per als especialistes; només l'erudit, el recercador de documents i dades, sap l'esforç i la paciència que requereix aquest treball, i només ell en treurà una utilitat.

Hi són catalogades totes les disposicions desl nostres reis, àdhuc les referents als més petits detalls: nomenaments de funcionaris, concessions de privilegis i benifets, formació d'exèrcits, sentències reials, repartiments de terres, tributacions, pagaments de serveis; com també consignacions de quantitats sobre els rèdits de les batllies, castells, moreries, molins, forns. Hi ha noticies de tota mena d'activitats o simplement necessitats que passaven per la intervenció reial o tan sols curialesca.

En la formació d'aquest catàleg l'autor ha seguir la forma més indicada: forma cronològica, un petit resum del document amb indicació de registre i foli; seguit, per a més claredat, d'un índex de noms i un altre de llocs geogràfics. Aquesta forma ajuda a fer ressaltar la transcendència que tingueren alguns personatges en aquests dos regnats. Segons la quantitat de documents aplegats referents a un mateix personatge, dóna idea de la importància que tingueren i de les seves relacions amb els nostres reis.

Especial interès i atenció mereixen els càrrecs públics, com el de procurador general. Per al regnat de Jaume I hi ha Pere d'Arenós, Pere Ferran i Arnau Escrivà, i per al regnat de Pere II Jiménez, el qual féu una bella campanya a Sicília al comandament d'una companyia, i el gran Roger de Llúria, que també passà pel Govern de València. Un altre càrrec que en aquests volums pren relleu és el de batlle general, en el qual sobresortiren Ramon Guillem d'Entença i García Pérez de Castella.

També recull una infinitat de dades referents a les concessions de terres fetes després de la conquesta. En aquest sentit completa el famós repartiment publicat per Pròsper de Bofarull, o sia recull les concessions que seguiren a l'any 1252. Completen aquestes dades noticies de milloraments de terrenys per mitjà de recs i canals. Terminarem aquesta enumeració dient que és complèt. Dóna una infinitat de dades, orientacions i primeres indicacions per a treballs encara inèdits i per a la identificació de personatges d'aquell período immediat a la conquesta.

Lloariem sense reserva el treball del senyor Martínez Ferrando si no fos que un catàleg que tracta uns temes tan nostres ens fereix que sigui escrit en una llengua que no és la nostra. Comprenem les circumstàncies que obliguen l'autor i per això no en fem un retret. Sabem que el senyor Martínez Ferrando prepara altres treballs semblants, que, com aquest, es faran imprescindibles per a tot historiador.

MANUEL CRUELLS

EL CORREU D'AVUI

✶ *Edició d'una obreta de Bernat Metge fins ara inèdita.*—El treball del nostre collaborador Martí de Riquer *Notes sobre Bernat Metge*, aparegut darrerament dins el volum XVIII dels *Estudis Universitaris Catalans*, conté una petita obra de l'autor de *Lo somni* de la qual, fins fa poc temps, hom no en tenia notícia. Es tracta de la traducció de *De Vetula*, de Richard de Fournival. En el mateix cas es trobava el fragment conservat de l'*Apologia* de Metge, que hom pot llegir en el recent llibre de Martí de Riquer, *L'humanisme català* ("Collecció Popular Barcino"). Recordem que totes les altres obres de Bernat Metge (*Lo somni, Valter e Griselda, Llibre de mals amonestaments, Medicina* i *Llibre de Fortuna i Prudència*) es troben dins la Col·lecció A d'*Els Nostres Clàssics*, de l'Editorial Barcino (volums I i II).

✶ *Avui, a Tossa.*— Tal cóm hem vingut anunciant als nostres lectors avui tindrà lloc, a Tossa de Mar, la inauguració d'un Museu al recinte de la famosa Vila Vella. Heus ací una magnífica mostra de vitalitat cultural i de catalanitat. L'exemple de Tossa de Mar pot ajuntar-se al de les altres viles i ciutats catalanes que s'han fet càrrec que els mèrits més sobresortints del Catalanisme es troben en l'acció cultural organitzada. D'altra part bé podem dir que això és una bona "política de la Costa Brava".

LA PUBLICITAT, que per endavant saluda els realitzadors de tan bella tasca, serà present a l'acte d'avui.

✶ "*Manlleu*". — Es molt agradable per a nosaltres assenyalar belles realitzacions en l'ordre literari i artístic. Vegeu, per exemple, el número extraordinari que la revista *Manlleu* acaba de publicar amb motiu de la festa major d'aquella ilustre vila. Bellíssimes fotografies, impressió perfecta, bon gust, ordre en la composició, exigència en la compaginació, claredat en la ilustració, filigranes tècniques en la tipografia, etc. Tot—si exceptuem, i no és cap retret important, la portada—assenyala la presència d'unes mans amoroses que, no en dubtem, han estat mogudes per un gran amor a Catalunya, a Manlleu i a l'ofici.

✶ *Col·lecció Nova.*—Els "Amics de l'Hora" van a emprendre la publicació d'una sèrie de volums que constituiran la "Biblioteca Marxista Catalana", dedicada a publicar traduccions de les obres fonamentals del marxisme i originals d'autors de Catalunya sobre la història, l'economia i les belles arts catalanes des d'un punt de vista marxista. Els primers vint-i-cinc volums que s'estan preparant són els següents: 1) K. Marx, "El capitalisme industrial i el capitalisme agrari; 2) N. Bukharin, "La teoria del materialisme històric", en dos volums; 3) I. Lapidus i K. Ostrovitianov, "Manual d'economia política. L'economia política i la teoria de l'economia soviètica", en tres volums; 4) Lenin-Iaroslavski - Neuberg, "El marxisme i la insurrecció"; 5, J. Stalin, "El problema de les nacionalitats"; 6) Rosa Luxemburg, "Reformes o Revolució?"; 7) K. Marx, "Misèria de la filosofia. Resposta a "La filosofia de la misèria", de Proudhon"; 8, Lenin-Kautski-Bukharin-Strong, "La qüestió agrària"; 9) Lenin - Kalinin - Molotov, "Democràcia burgesa i democràcia proletària"; 10) Lenin-Sàbsovitx-Deslnières, "Les etapes de la revolució socialista"; 11) A. Bebel, "La dona i el socialisme"; 12) J. Marestan, "L'educació sexual"; 13), F. Engels i K. Radek, "L'evolució del socialisme"; 14) F. Mehring, "Història del marxisme", en quatre volums; 15) L. Trotski, "La revolució d'octubre del 1917"; 16) K. Kautski, "Els orígens del cristianisme"; 17) J. Doriot, "Les colònies i el comunisme"; 18, Plejanov-Lunatxarski-Grosz - Diego Rivera, "L'art i el socialisme"; 19) Gorki-Barbusse-Serge, "La literatura i la revolució".

Els volums seran de 200 a 300 pàgines i es vendran al preu de 4 pessetes.

EXPOSICIONS D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA 96
EXPOSICIO DE MOBLES, DECORACIO, OBJECTES D'ART I EN GENERAL DE PINTURA MODERNA

SALA BARCINO
MARCS. GRAVATS. PINTURA MODERNA
RAMBLA DE CATALUNYA, 29

ART ANTIC
Petritxol, 8, principal
(davant Sala Parés)
Mobles, ventalls, porcellanes, quadres, gravats, etc.
Especialitat en objectes per a presents

Crònica Escolar

EL DEGA DE MEDICINA

De tornada del seu estiueig ha tornat a possessionar-se del Deganat d'aquesta Facultat de Medicina el Catedràtic de la dita Facultat Dr. Pere Nubiola. Per tant cessarà en l'exercici accidental del dit càrrec el catedràtic Dr. Antoni Salvat Navarro.

ALS MESTRES CONSORTS

El Deganat dels mestres nacionals de Barcelona fa avinent a tots els mestres consorts que a l'Ajuntament es paguen en l'actualitat les quantitats endarrerides de la casa-habitació als mestres de Barcelona, dels mesos de gener a l'agost. Els qui encara no hagin cobrat són pregats de passar com més aviat millor.

HABILITACIO DEL MAGISTERI NACIONAL DEL PARTIT DE BARCELONA. — PAGAMENTS

L'habilitat del Magisteri Nacional del partit de Barcelona pagarà els havers d'agost proppassat i material diürnes primer semestre, al lloc de costum, en la forma següent:

Dia 2, de cinc a vuit: perceptors dels Municipis limítrofes, i dels de Barcelona, els compresos entre les lletres A a la D.

Dia 3, d'onze a una: els de ciutat, lletres E a la L.

El mateix dia, de cinc a vuit: ciutat, lletres M a R.

Dia 4, de cinc a vuit: ciutat, lletres S a Z.

Dia 16, de cinc a set: tots els anteriors assenyalaments.

Dies 5 al 7, i del 9 al 14, de deu a dues, a casa de l'Habilitat.

Aparells fotogràfics
Prismàtics, Binocles, Cinemes nes. Fonògrafs de totes menes Pellícules Pathé - Baby, Màquines. Discos, etc., etc.
JOIES - BRILLANTS
Tot de veritable ocasió
Compra, venda i canvi
CASA BAGUÉS
Carrer de Sant Pau, 6 (prop de les Ramblas) T. 14927 - BARCELONA

Una gran edició popular de LA PUBLICITAT

El Govern de la Generalitat davant el Tribunal de Garanties Constitucionals

L'EXIT EDITORIAL DE L'ANY

La més completa contribució històrica sobre els fets del 6 d'octubre i els seus antecedents i conseqüències

Les seves 704 pàgines de text es divideixen en les tres parts següents:

I.—L'ambient i els fets que precediren el 6 d'octubre.

II.—El 6 d'octubre.

III.—La causa contra el Govern de la Generalitat al T. G. C.

PREU: 5 PTES.

Per a comandes a LA PUBLICITAT, Corts Catalanes, 589, 1.er, 2.ª

BUTLLETI DE COMANDA

En .....

que viu a ..... carrer de .....

demana la tramesa de ..... volums del llibre El Govern de la Generalitat davant del T. G. C., l'import dels quals adjunta

envia per .....

.....

.....

LLIBRERIA CATALONIA

Aquesta setmana es posarà a la venda el llibre de

MANUEL AZAÑA

Mi rebelión en Barcelona

Un volum de 400 pàgines: 6 pessetes

Comandes a la nostra Llibreria

RONDA DE SANT PERE 3

De les Terres Catalanes

En menys d'una hora es produeixen a Badalona dos atropellaments greus d'automòbil

Badalona, 2. — A la carretera de Mataró ha estat atropellat pel cotxe de la matrícula de Lleida núm. 3624 Joan Manimir Castanyer, de 16 anys, domiciliat al carrer de la República Portuguesa, núm. 43, el qual han assistit al Dispensari de ferides molt greus. Ha estat traslladat a l'Hospital municipal. Pocs moments després, a la mateixa carretera, ha estat atropellat pel cotxe de la matrícula de Barcelona núm. 17488 Josep Simó Curto, de 6 anys, domiciliat al carrer de Lleida, núm. 149. Traslladat al Dispensari municipal, el metge ha diagnosticat les ferides de molt greus, i ha fet que fos conduit a l'Hospital. Els xoferi causants dels atropellàments han estat posats a disposició del jutge.

LLEIDA

Una estafada :-: Soldat ofegat :-: Incomunicació de les emmetrinadores de la Granja d'Escarp :-: Vària

Lleida, 2. — Aquesta tarda, a les dues, al carrer d'Anselm Claver, uns desconeguts han dit a Gabriel Pasqual Villanueva, natural d'Ibarra, que si els lliurava 3.500 pessetes li donarien una caixa contenint-ne 150.000, que havia de repartir entre l'Hospital i altres entitats benèfiques.

S'ha dut a terme el tracte i després de desaparèixer els subjectes, Pasqual ha obert la caixa que contenia retalls de periòdics.

Les 3.500 pessetes eren l'import de la venda d'uns cavalls.

—Al riu Segre, prop de la Seu d'Urgell, en ocasió de banyar-se el soldat del batalló de Muntanya número 5, Alexándre Sánchez Rodríguez, natural d'Arénoso (Castelló de la Plana), fou arrossegat pel corrent, i morí ofegat.

— Quan es trobava descarregant sacs de blat d'un carro Francès: Ansàs, del poble de Baldomà, s'espantaren els cavalls i emprengueren veloç cursa; penetraren en un safareig públic i atropellaren Antònia Forns, a la qual causaren la mort instantània.

— En virtut de les diligències practicades per l'autoritat judicial, s'ha decretat la incomunicació de Dolors Coll i de la seva mare, que, com se sap, estaven detingudes com a presumptes autores de diversos emmetrinaments registrats a la Granja Escarp.

BADALONA

Ferit en una baralla :-: Traslladat de policies

Badalona 2. — Ha estat assistit de ferides qualificades de pronòstic reservat, l'francesc Blasco Salvà, de 47 anys, domiciliat a Barcelona, carrer de la Igualtat, 211. Segons manifestà li havien estat produïdes en una baralla sostinguda amb un desconegut al carrer d'En Prim.

— Ha estat detingut i posat a disposició del jutge, Simó Aran Marginau.

— Ha estat traslladat a Galícia el cap de Policia d'aquesta ciutat, comissari d'Investigació senyor Tarragona, i també ha estat traslladat a Almeria l'inspector de primera classe senyor Boira.

ST. FELIU DE GUIXOLS

L'epíleg d'un robatori :: Excursió a la Vall d'Aran :: Dificultats al Casal dels Esports :: Hi ha interès a aclarir els motius de suspensió de la cursa ciclista

Dies passats entraren lladres a la casa que posseeix a S'Agaró el senyor Muntanya, en la qual habitava una família francesa. Se n'emportaren joies, vestits i objectes per valor de dos mil francs. Quan, denunciat el fet, hi anà el jutge per instruir les diligències del cas, el senyor Muntanya va manifestar-li que l'esmentada família se n'havia anat deixant de pagar-li una factura de sis-centes pessetes i sense que li haguessin volgut firmar cap document reconeixent aquest deute.

— El popular fondista senyor Enric Serra organitza una excursió a Andorra i Vall d'Aran per als dies 10, 11 i 12 de setembre, en luxosos i confortables taxis. El preu és de 140 pessetes tot comprès, amb allotjament i àpats als millors hotels de cada població. Les inscripcions poden fer-se fins al dia 5 de setembre a la Fonda El Sabre.

— Dimarts el Casal dels Esports celebrà reunió general, però en vista de les dificultats que hi ha sobre la qüestió del camp de joc, no es va nomenar la meitat de la Junta directiva, com era reglamentari. En canvi es procedí a l'elecció d'un comité, integrat pels senyors Joan Albertí, Manuel Vicenç, Lleonard Comes i Bartomeu Collell, els quals quedaren encarregats de gestionar l'arrendament del camp, i una vegada obtingut, es convocarà una reunió extraordinària per tal d'elegir la Junta directiva.

— L'entitat Esport Ciclista Guixols està fent gestions prop de la "Unión Velocipédica Española" per tal d'aclarir els motius de la suspensió de la cursa ciclista que havia de tenir lloc el diumenge passat, dia 25, a la nostra ciutat, la qual no es va celebrar per haver rebut una ordre governativa suspenent-la. L'ordre de suspensió fou cursada pel govern militar i la reclamació la signava el "Comité Catalán Esport". De moment no s'ha aclarit res, i per tant no es pot donar fonament a uns rumors circulats per Sant Feliu sobre el motiu de la suspensió. El resultat de les gestions es farà públic per mitjà de la premsa.

— L'Agrupació Romea ha estat sollicitada per a actuar a Ràdio Associació de Catalunya cap a la segona quinzena de setembre.

GIRONA

Els presos ofereixen un estoig de medicaments a la presó :-: Diputat malalt :-: Noves diverses

Girona, 2. — Els presos polítics actualment reclosos a la presó de Girona han fet ofrena al senyor director d'aquesta, d'un assortiment de medicaments indispensables en nombre de 55, destinats a proveir el botiquí. Tots aquests medicaments han estat gentilment cedits pels Laboratoris del Nord d'Espanya, dels quals és propietari el senyor Joaquim Curi, del Masnou, i pel doctor senyor Josep Maria Bosch i Masgrau, de Girona.

Els felicitem tots pel seu gest altruista.

— El senyor Josep Mascort, diputat d'Esquerra a les Corts de la República, el qual d'un quant temps ençà es trobava delicat de salut, ha estat visitat pel doctor Vilardell a l'Institut de Gastroenterologia, de Barcelona. El doctor Vilardell, per tal de tractar seriosament l'afecció l'estómac que pateix el senyor Mascort, l'ha sotmès a un rigorós règim alimentari i un repòs absolut.

— La guàrdia civil de Figueres ha detingut la veina de Santa Coloma de Gramenet, Carme Hernández i Ventura, de 38 anys, vidua, com a suposada autora d'un robatori de galiines.

També ha estat detingut el venedor de gelats d'aquella ciutat, Babel Villarejo, de 20 anys, per haver maltractat d'obra el vei de Vilasacra Miquel Cordoni i Traiter, produint-li ferides al cap i a la cara, considerades de pronòstic reservat.

— En una barraca anomenada Carnisseria, habitada per Teresa Coll i Puig, del terme de Sant Daniel, entraren lladres i s'emportaren 375 pessetes. Ha estat detingut, com a presumpte autor, el gendre de la perjudicada, Jaume Ferrer i Freixes, de 34 anys, el qual ha estat processat altres vegades per delictes d'aquesta mena.

SANT ADRIA DE BESOS

Topada d'un camió amb un tramvia i un transeünt ferit :: Un lesionat de l'autobús incendiat :: Vària

— Hom sap que el Banc Hipotecari, propietari de l'edifici L'Amistat, el posa en venda.

— Se'ns informa que a Santa Coloma, cap al lloc conegut per "El Molinet", sota "Torre Roja", caigué a la carretera, d'una alçària d'uns vuit metres, una noieta que duia una ampolla. Es produí greus ferides per tot el cos amb la caiguda i els vidres trencats.

— Ahir, a la carretera de Mataró, fou atropellada per un ciclista la noia de dotze anys Carme Sánchez i Roig, de Barcelona, carrer Mitjà de Sant Pere, 50, primer, segona. Fou assistida al Dispensari d'una ferida incisocontusa a la cama dreta, lleu.

— Dimecres hi ha sessió dels gestors.

GRANOLLERS

La Festa Major :-: Incendi

Els dies 29, 30 i 31 d'agost i 1 de setembre s'han celebrat animades festes.

Ultra les ja habituals en tota festa major, com balls, sardanes, festes esportives i castells de foc, d'altres prengueren un marcat relleu i són dignes d'esment.

La II Exposició Oficial d'Artistes Granollerins assolí un brillant èxit per la qualitat de les obres exposades de pintura, dibuix, escultura, laques, ceràmica i fotografia.

El divendres, segon dia de la festa, fou descoberta una placa que des d'ara donarà el nom de l'artista Pau Casals a una plaça de Granollers. A la tarda del mateix dia l'orquestra que dirigeix el gran músic va donar un concert a profit de l'Hospital Asil.

Són de remarcar, també, per la seva significació cultural i èxit assolit, el concert a càrrec del Quartet Clàssic, integrat per Ruera, piano; Coll, violí; Sender, viola, i Font, violoncel; l'acte d'inauguració del bust del malaurat patrici Francesc de P. Fàbregues, que tingué lloc als jardins de l'Hospital, i la visita a la instal·lació de la Central Elèctrica de la Cooperativa Popular, demostrativa que molt aviat serà un fet el seu funcionament, tan esperat pels granollerins.

— En un altre lloc d'aquest diari donem compte de l'incendi que ha destruït totalment una casa de la plaça del Peix. L'actuació del cos local de bombers, com diem en el comunicat, no pot merèixer res més que elogis per la forma activa, heroica i eficaç com intervingué. El fet, però, obliga a estudiar qui té el deure de fer-ho, si la importància de la ciutat és prou per tenir constantment un quarteret de bombers perfectament equipats, preparats per a sortir al primer avís, i, si més no, que en llocs i dies de grans aglomeracions, sales d'espectacles, etc., hi sigui assegurat un ràpid auxili.

MOLLERUSSA

Diverses

Per encàrrec de l'Ajuntament, l'arquitecte municipal senyor Cases ha presentat a l'aprovació del Govern de Madrid els plans referents a les clavegueres, portada d'aigües i construcció d'una caserna per a la guàrdia civil, per tal d'obtenir la subvenció corresponent.

— Ha estat clausurada una casa de mala nota per l'autoritat. Així mateix s'han circulat ordres terminants a les cases de joc perquè no burlin la llei.

— L'Ajuntament ha pres l'acord de posar l'Escorxador en condicions que el situïn al nivell que exigeix la importància de la vila.

— El diumenge darrer l'Elenc Artístic de L'Amistat va realitzar una excursió a Tarragona, Salou i Reus.

— El mercat del dimecres passat fou molt concorregut. L'ordi va cotitzar-se a 32'75 pessetes els cent quilos.

País Valencià

Investigacions científiques

ARQUEOLOGIA

Segunt. — El senyor Antoni Xabret i Bru ha trobat, als voltants del Calvari, una pedra calsinosa amb una inscripció ibèrica a sobre, els caràcters de la qual sembla que no figuren a cap text que tracti d'aquests assumptes, per la qual cosa hom creu que és inèdita. Ha estat portada al Teatre Romà, on els intelligents tractaran de desxifrar la inscripció.

Ares del Maestre. — D'aquest poble han tornat els senyors Joan Batista Porcar, els savis professors Hug Obermaier i mister Henry Brayle amb el senyor Codina, després d'haver realitzat detinguts estudis de les grans quantitats de pintures de la cova Remigia, els quals treballs es publicaran en una interessant Memòria.

Cal fer esment que les coves prehistòriques que hi ha a Ares del Maestre han estat descobertes pel pintor senyor Joan Batista Porcar.

Xàbia. — Els senyors Rodríguez i Segarra van a emprendre el desllivament de l'entrada d'una interessantíssima cova d'aquesta localitat, per tal que el públic hi puga admirar les meravelles que l'arquitectura natural prodigiosa ha construit durant molts segles. Ensems es recolliran els objectes prehistòrics que apareguin, la qual cosa fa suposar l'haver-hi ja trobat moltes restes de ceràmica neolítica.

LINGUÍSTICA

Aquests dies ha estat a València l'ilustre filòleg mallorquí senyor Francesc de B. Moll, que amb el senyor Manuel Sanchis i Guarner han sortit cap a les comarques d'Alacant per tal de seguir els estudis fonètics de la llengua catalana a l'objecte de confeccionar l'atlas lingüístic de la península ibèrica i que podran ésser utilitzats en profit de la unitat lingüística de les nostres terres.

* * *

Molt ens plau donar publicitat a aquestes notes de treballs que tendeixen a reier de mica en mica, la nostra personalitat nacional, i desitgem que aquests estudis no restin closos a l'àmbit dels laboratoris d'investigació, sinó que les troballes alliçonadores del nostre passat nacional serveixin per a assolir una popularitat que vagi formant una consciència i obri camí a la reintegració dels germans de raça i llengua.

A. TARIN

TORTOSA

Prova d'atletisme ajornada :-: L'atur obrer :-: Les obres de contenció de l'Ebre :-: La Festa Major :-: Vària

Tortosa, 31. — Degut a no haver autoritzat la federació catalana d'atletisme la II Volta a Peu a Tortosa, per estar de vacances durant l'estiu els corredors federats, queda ajornada fins al dia 22.

— Aquest migdia han començat les festes amb la desfilada d'una cavalcada que ha recorregut els carrers de la ciutat.

— Demà tindrà lloc a l'Ateneu l'exposició de pintures i escultures organitzada per la secció de Belles Arts amb la cooperació dels Amics de les Arts.

— Han tornat de Madrid, on es trasladaren per tal de gestionar l'ajut del Govern per a obrir treballs que minvessin l'atur obrer, els tres gestors que s'hi trasladaren. Sembla que el resultat no ha passat de promeses.

— En la visita que féu a Saragossa l'arquitecte municipal ha tret la impressió que a principis de l'estiu vinent començaran les obres de construcció dels murs de contenció del riu Ebre. Celebraríem que fos confirmat d'una vegada.

— Contravenint la llei del descans dominical, demà estaran oberts el mercat i establiments de queviures.

— Ha estat reposat al seu lloc el funcionari municipal de l'Ajuntament de Freginals senyor Joaquim Biosca.

— Segueixen amb gran animació les festes majors.

— A les 12'30 ha tingut lloc a l'Ateneu la inauguració de l'exposició de dibuixos, escultures i pintures d'artistes tortosins, que és abundant i exquisida. Ha obert l'acte el senyor Cid i Mulet, en nom de la secció de Belles Arts i dels Amics de les Arts, el qual s'ha lamentat de la manca d'assistència que han tingut les autoritats, no assistint a un acte cultural de tant de relleu.

Acte seguit el president de la Secció d'Amics de les Arts ha declarat oberta l'exposició.

Els balls s'han vist molt animats, igualment que el parc municipal, on han estat instal·lades les fonts lluminoses.

TARRAGONA

Turistes :-: Robatori :-: Accident mortal :-: Vària

Tarragona, 2. — En la primera quinzena d'aquest mes vindrà a Tarragona un grup d'alumnes de l'Escola d'Arquitectura i Belles Arts de Copenhaguen.

— A Vila-rodona uns desconeguts entraren a la masia propietat del senyor Joan Soler Benach i s'apoderaren d'una escopeta de dos canons i altres objectes.

— A la carretera de Vallespinosa a Montblanc, terme de les Tiles, fou trobat un home sense donar renyals de vida. Practicats esbrinaments, resultà ésser el pertorbat Emili Montagut Vallès, de 57 anys, el qual pujà en un dels pals de ferro de conducció d'energia elèctrica i va caure a terra d'una alçada de vuit metres. Morí instantàniament per fractura del crani.

— La guàrdia civil de Vila-seca ha detingut l'arrendatari de la masia Els Carboners, Cosme Roig Vallverdú, de 30 anys, a causa d'haver-li trobat 4 cartutxos de dinamita i dos rotlles de metxa.

INFORMACIO D'ESPANYA

L'atur involuntari

(Ve de la primera pàgina)

Artículo 4.° Las comisiones así constituídas podrán:

a) Aplicar directamente el importe de las décimas a obras municipales que estén debidamente aprobadas y no se tengan que realizar con cargo del presupuesto vigente.

b) Entregarlo a los Ayuntamientos para su aplicación en obras extraordinarias.

c) Instar a los organismos competentes la proyección de obras que estime necesarias.

d) Proponer a los Ayuntamientos el concierto de préstamos en las condiciones y requisitos del decreto de 1 de agosto de 1935, a fin de poder gozar los beneficios de la ley de Paro de 25 de julio de 1935, o para la realización de las obras por el Ayuntamiento sin el auxilio del Estado, en la forma en que venía practicándose con anterioridad, pero con sujección a los preceptos del referido decreto.

Cuando los Ayuntamientos se acojan al decreto de 1 de agosto para obtener los beneficios de la ley de Paro, y deseen utilizar como medio de garantizar los anticipos las decimas sobre las contribuciones a que se refiere este decreto, bastará que así lo manifiesten en los acuerdos adoptados para concertar el préstamo, y se estimará concedido el derecho a obtenerlas cuando aquéllas sean firmes y en el mismo expediente que se instruya.

El representante del ministerio de Trabajo dará cuenta a los organismos correspondientes de éste, de los acuerdos de las Comisiones referidas e incidencias de su actuación, y por si, o por la inspección del Trabajo fiscalizará la inversión de los fondos, obreros que se ocupan, proceso de las obras, etc.

El ministerio de Trabajo, Sanidad y Previsión podrá suspender la construcción de las obras e inversión de los fondos cuando no obedezca a las finalidades de este decreto o no exista paro en la localidad o los parados estén debidamente atendidos por otras iniciativas públicas o privadas.

La ejecución e inspección técnica de las obras se someterá a las disposiciones vigentes, según la naturaleza de las obras que se construyan.

Artículo 5.° Serán de aplicación a estas obras los preceptos de la ley de 25 de junio de 1935, en cuanto sean adaptables.

Por los Ayuntamientos, Diputaciones y Comisiones creadas por este decreto no se establecerán más bolsas de Trabajo ni oficinas de colocación que las prevenidas en la ley general de 27 de noviembre de 1931.

Artículo 6.° Las órdenes del ministerio de Hacienda de 28 de julio de 1931 y 31 de octubre del mismo año, que regulan los servicios del ministerio en orden de la cobranza de las décimas y sus relaciones con las Comisiones que las administran, se encontrarán modificadas en cuanto hacen referencia a disposiciones que, a su vez, se modifican por este decreto, y sin perjuicio de lo que acuerde el ministerio de Hacienda en la que es de su competencia."

SI ES ELECTRIC I PER AL VOSTRE AUTOMÒBIL ho trobareu en les millors condicions de preu i qualitat al GADATGE ELECTRIC CASDEU MOIA 6-8 (Ambau i Diagonal)

L'imperialisme de les J. A. P.

(Ve de la primera pàgina)

Com s'arriba al poder? ¿Com governarà Acció Popular integrament? Conquistant el poble. Jo estic segur que en les properes eleccions tindrem majòria absoluta.

Dictadura? No. No la volem. En tenim prou amb els vots populars. Tòtes les dretes vindran al nostre costat. ¿Què són els monàrquics sense nosaltres?

Parlamentarisme? No som parlamentaristes. No podem ésser-ho. L'experiència impedeix que creguem en la institució. Aquesta és la Espanya amb la qual nosaltres comptem. Quan a finals d'octubre se la vegi a Madrid llavors s'adonaran els escèptics del que representem.

Els feixistes espanyols no tenen raó d'ésser. Els falta el principal, que és un cap. Primo de Rivera és un noi inteligent. Però res més. El feixisme ha d'atropellar, ha d'avançar-se. Primer avançar cegament, exposant-ho tot. Què han exposat ells? Tingueren el seu moment quan la revolució d'octubre. I el perderen. Quan réuneixin cinquanta mil persones en un acte i aconsegueixin concentracions com les nostres els creurem. Mentrestant, no.

Se'ns vol assenyalar en pugna amb el cap perquè nosaltres diem: "Revisió constitucional, no. Una altra Constitució".

No som ni feixistes, ni monàrquics, ni republicans. Imperialistes en el veritable sentit imperial d'Espanya. Una marina mercant que arribi a tot arreu, una unitat nacional inexpugnable, una doctrina forta que sustenti un poder fort — no un Estat absorbent — i que ens doni personalitat al món, una autoritat en el concert de veus internacionals, un destí i una ruta. Aquest és el sentit imperial, i per això som imperialistes.

Llegiu 'La Publicitat'

Actes a honor de Lope de Vega

Madrid, 2. — Organitzat pel Centre Cultural Enciclopèdic i amb la cooperació de la companyia Xirgu-Borràs, se celebrà ahir, a dos quarts de set de la tarda, a la Choera del Retiro, una festa d'homenatge a Lope de Vega. Es posà en escena la célebre obra "Fuenteovejuna".

El nombrós públic que assistí a la representació aplaudí els notables actors, i els aclamà al final de la festa, que resultà brillantíssima.

Madrid, 2. — Al paraninf de la Universitat d'Alcalà de Henares se celebrará un acte a honor de Lope de Vega, el qual formá part de les festes organitzades per totes les Universitats d'Espanya el dia 18 d'octubre.

A les festes tindrà una lluída representació el Collegi de Doctors. El ministre d'Instrucció Pública assistirà a tots els actes que se celebrin a Alcalà com a homenatge a Lope.

A fi d'enllestir l'organització del projecte s'hà nomenat una Junta, que presideix el senyor Dualdé, amb el rector de la Universitat de Madrid, el president del Collegi de Doctors, l'alcalde d'Alcalà, el director de l'Institut Complutense i el representant dels Amics de Cervantes, senyor Huerta.

S'ha embarcat l'Emiliano

Algeciras, 2. — Ahir, diumenge, s'embarcà a Gibraltar en el "Comte di Suboya" el senyor Emiliano Iglesias, nou ambaixador d'Espanya a Mèxic, que es dirigeix a aquella capital per possessionar-se del seu càrrec.

Acompanya el senyor Iglesias el senyor Guart i el capità d'aviació senyor Páramo, i foren acomiadats per l'ex-governador de Saragossa senyor Julio Otero, el diputat per Pontevedra senyor Vicente Sierra i diversos amics de Madrid i Càdiz.

Un monument a Lerroux a la Rambla (Còrdova)

Córdoba, 2. — L'Ajuntament de la Rambla (Córdoba), lloc on va nèixer Lerroux ha acordat erigir-li a l'éxpressa vila un monument.

A aquest fi serà nomenada una Comissió integrada per radicals, i s'obrirà una subscripció popular.

L'obra ha estat encarregada a l'escultor Josep Maria Palma.

El consell de guerra pels successos de la base aèria de la Verge del Camí

León, 2. — Ahir continuà el Consell de guerra pels fets d'octubre a la base aerna de la Vergé del Camí.

La concurrència de públic fou extraordinària.

Constituït el Tribunal a dos quarts d'onze del matí, començaren els seus informes els defenses. Ho féu en primer lloc el coronel senyor Becart, que defensa el comandant De la Puente. Rebaté totes les acusacions que figuren al sumari contra el seu defensat. Reconegué que part de les tropes adoptaren una actitud rebel, però això iou degut a la por que es produí en els soldats quan se'ls digué que anaven a bombardejar Astúries, on residien els seus familiars.

Féu un historial del seu defensat durant el temps que estigué a l'Africa, i terminà dient que al comandant se'l pot acusar de poc afortunat en les seves ordres, però no de revolucionari.

Després informà el tinent d'assalt senyor Gonzàlez, que defensava el capità senyor Núñez. El discurs d'aquest defensor continguè judicis tan durs contra el jutge instructor de la causa que el president el cridà a l'ordre diverses vegades i al final disposà que el públic sortís de la sala.

El tinent senyor Gonzàlez rebutjà que el seu defensat s'unís amb elements sediciosos, i tendí a demostrar que totes les acusacions que es feien contra ell eren per sospites. No creia que es pugui mantenir una acusació per tenir relacions amb elements esquerristes, i tragué importància a la prova testifical. Afegí que quant a la provisió d'armes i municions als soldats era cosa obligada quan es tenien rumors sobre la importància del moviment revolucionari i quan calia impedir l'assalt a l'aeròdrom.

Tot seguit se suspengué la vista per reprendre-la a la tarda.

A les quatre de la tarda continué la vista. Informaren nou defensors, que defensaren dinou processats. Entre aquests figurava el soldat Angel Hernàndez. Tots els defensors rebateren les acusacions del fiscal, i demanaren l'absolució per als seus patrocinats.

La vista se suspengué a les set de la tarda, per continuar-la avui, dilluns, a dos quarts d'onze del matí.

Declaracions del Sr. Portela

Contesta "El Debate" sobre la naturalització d'estrangers

—El periòdic "El Debate"—ha dit el senyor Portela—ha publicat una informació assenyalant alguns excessos sobre la concessió de naturalitzacions espanyoles a determinats estrangers, i àdhuc assegura que hi han hagut determinats abusos i facilitats sobre el particular, i que amb aquest motiu s'han concedit naturalitzacions per gràcia especial del ministre de la Governació, com dic, amb excés. A això he d'advertir—ha afegit el senyor Portela—que el ministre de la Governació sols ha concedit, durant el que va de l'any present, quatre cartes de naturalesa, i en canvi en l'any 1934 en foren concedides dotze, en el 1933, disset, i en l'any anterior, seixanta-dues.

També parla el periòdic esmentat que s'ha concedit la dita carta de naturalesa al súbdit alemany Fluro Khauer; pel que fa a això he de dir que el ministre de la Governació no ha concedit durant els tres darrers anys la carta de naturalesa, malgrat de les seves respectives sollicituds.

Finalment ha dit que l'inspector de vigilància de Gijon li havia comunicat que havia estat detingut pels agents Antoni Castro i Angel Rodríguez, auxiliats pel conductor Emili Evia, un subjecte que digué anomenar-se Eugeni Muñoz Castro, de 31 anys, i que amb el nom de Pere Lago cometé el 5 d'agost darrer un important robatori de joies en un hotel del Ferrol. Aquest individu, fent ús d'altres noms, també cometé alguns robatoris a Luarca i Salinas.

L'acte cedista de Santiago

(Ve de la primera pàgina)

Vaig a recollir ací quina és la nostra actuació i quina és la nostra posició política, amb la vista en l'esdevenidor i davant els esdeveniments d'aquest esdevenir.

Afirma que cal una nova Constitució i que es farà la revisió Constitucional, i si hi ha algun partit que s'hi oposi, nosaltres, amb el nombre de diputats que tenim, anirem al Parlament a assixiar la seva vida perquè aquestes Corts no tinguin vida possible i acabar així amb elles. Estem disposats a que la reforma es plantegi de seguida, com més aviat millor, i indubtablement això serà un fet. Per a aquesta labor invitarem tots els grups que actualment formen el bloc governamental i als altres partits amb els quals ens uneixin dues denominacions comunes. (En aquest moment el temporal de pluges és intensíssim.- "Primer —prosseguéix— reforma Constitucional, i segon, que no tinguin contacte amb els partits que a Espanya simpatitzaren i collaboraren en la revolució d'octubre (ovació-.

Afegeix que entre la J. A. P. i ells no hi ha cap discrepància; això és totalment absurd, car les joventuts d'acció popular estan en absolut identificades amb la Ceda. La J. A. P. està al seu lloc; nosaltres, al nostre. Ells, en l'avançada, com a força d'avantguaria; nosaltres al darrera afermant constantment les nostres disposicions i prenent una a una totes les trinxeres.

I ara, amics mens, —acaba— acomiadem-nos amb una abraçada cordial que sigui com una abraçada a la nostra religió, a la nostra llengua, a la nostra cultura, com una estel d'espiritualitat, d'Espanya per una Espanya dels nostres ideals catòlics."

El públic l'acomiada amb una ovació.

El senyor Gil Robles se'n va tot seguia a l'hotel on s'estatja.

BANQUET I SORTIDA CAP A LA CORUNYA

Santiago, 2. — El senyor Gil Robles es reuní en un banquet amb els diputats de la provincia, als quals va prometre ocupar-se del ferrocarril Corunya-Zamora.

Terminat el banquet el senyor Gil Robles es traslladà a l'edifici de la Unió Regional de Dretes.

Després sortí en automòbil cap a la Corunya.

La Corunya, 2. — El senyor Gil Robles s'ha encaminat a les bateries de Monticano, situades a la costa, mentre les autoritats militars esperaven a la caserna d'Atocha, que ocupa el regiment d'infanteria de Zamora.

Amb els generals Franco i Goded visità les bateries pesades de Monte de San Pedro i Adormidera. Per la carretera de circumvalació anà després a la caserna on s'allotja el regiment d'artilleria lleugera. Després visità l'Hospital militar.

Des de la Corunya s'embarcà en el "Jaime I", per tal de traslladar-se a Bilbao.

Cuina a Gas-Oil
(OLI PESAT)
"OILGAS" Patent
GRADUABLE
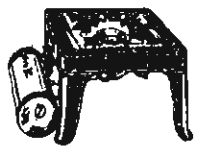
Sense PERILL FUM FORTOR METXA PASTA
Consumeix 3 cèntims hora
Ebullició 1 litre d'aigua 8 minuts
Preu únic: 46'50 pessetes
C. Urgell, 26 -- Tel. 34268
MESTRES I CARRERA

L'estiueig de S. E.

Madrid, 2. — Ahir, diumenge, a les dotze del matí tornà a Madrid, acompanyat dels seus familiars, S. E. el President de la República, el qual ha donat per acabada la jornada estiuenca a la Granja.

ACUMULADORS
Prest-O-Lite
POTENTS I SEGURS
ACUMULADORES ELÉCTRICOS, S. A.
BARCELONA (SARRIÀ)

Els delegats d'Espanya a Ginebra

Madrid, 2. — La "Gaceta" publica una disposició del Ministeri d'Estat nomenant delegats d'Espanya a la setzena quest mes, els senyors Juli López Olivan, Teodomir Aguilar i Salas i Salvador Madariaga i Rojo.

Opinions sobre la figura de Cossío

OPINIONS DE PERSONALITATS SOBRE LA FIGURA DE COSSIO

Madrid, 2. — La prémsa publica judicis de personalitats republicanes sobre la destacada figura del senyor Manuel B. Cossío amb motiu de la seva mort.

Besteiro ha dit: "Em commou tan íntimament aquesta desgràcia que de moment no puc fer altra cosa que manifestar la meva commoció. El senyor Cossío ha estat el meu mestre des de la meva infància, i no un mestre qualsevol, sinó un mestre contemporitzador per a tot el que ha rebut el seu influx. Quan jo era un infant, ell era un jove plé de vitalitat, d'entusiasme i de palpitació ideal. Així l'he vist jo quan encara de vell i malalt i així el seguéixo veient ara".

El senyor Lluís de Zulueta, per la seva part, s'expressa en els següents termes: "Amb l'emoció d'aquest moment em limito a recordar que quan en els primers temps de la República s'obrí una enquesta preguntant qui podria ocupar la Presidència de l'Estat, jo vaig contestar donant el nom del senyor Cossío. Comprenia prou bé que la seva salut, ja molt malmesa, no li hauria permès exercir el càrrec, però volia significar que en el senyor Cossío s'encarnaven les qualitats i virtuts que desitjàvem que resplendissin a la nova Espanya. Cultura moral abans que tot, unida a una noble elevació en les idees i en la conducta. Patriotisme sincer, alma profundament espanyola, però oberta a tots els corrents del món, esperit avançat sense violències, civil i laici a la vegada que íntim i lliurement religiós, fos en la ciència i en la consciència; fidel al principi de la llibertat, consagrat a l'educació del nostre poble. Aquest ha estat el senyor Cossío, i això voldríem i volem que sigui la República espanyola".

El senyor Díaz Canedo publica un editorial a "La Voz" dedicada a Bartolomé Cossío i ressalta la seva obra tant en pedagogia com en crítica d'art.

El senyor Miguel Unamuno, des de Salamanca, diu el següent: "Ja no tornarà a poder remuntar-me de tant en tant en íntima i cordial conversació amb Cossío, el representant del genui i lliure liberalisme espanyol, el de la institució lliure d'ensenyança, perquè Cossío fou un apòstol del liberalisme espanyol, de l'espanyolitat liberal. ¡Que bé coneixia Espanya! I en la forma selvàtica que va prenent la nostra guerra civil, que essent civil de veritat és profitosa, avui en la nostra pàtria, quina falta fan lliçons de comprensió i tolerància mútues com les que donà sempre Cossío! Meditem la seva vida.

El Sr. Gregorio Marañón, des de França, diu sobre la mort de Cossío:

—Ha mort un home del qual els espanyols que l'han conegut parlaran demà amb el mateix orgull que els seus contemporanis parlarien de Lluís de Granada. Fa molt temps que la seva obra era immortal. La seva mort material no pot disminuir l'eficàcia del seu exemple.

El senyor Josep M. Pedregal, president de l'Institut Nacional d'Ensenyança, diu:

—La seva pèrdua és tan gran per a Espanya que en realitat es resisteix hom a creure-ho. Ignoro encara el que haurà de fer-se, o millor dit, si podrà fer-se alguna cosa, puix que si la mort li doná temps és gairebé segur que Cossío hagi disposat que no es cridi ningú i menys que es doni pompa al seu enterrament. Jo m'atreviria a afirmar que el seu desig és que se li doni terra en forma senzilla però honrada, com fou la seva vida de mestre. Ha de reposar prop d'on reposa Francesc Giner; aquest era el seu desig.

Per als que seguien i segueixen l'obra de Cossío, l'emoció que avui senten és la millor lliçó de l'home que tenia sobretot la virtut d'elevar les coses a un gran pla moral, que amb la seva influència difosa però al mateix temps profunda, elevava el to dels problemes i acusava sempre l'altesa del seu esperit superior. No descendí mai al detall de les petites lluites, i menys encara al terreny de la vella política. El millor homenatge que puguin tributar-li els periòdics és reproduir algunes de les seves formoses pàgines. Com a mestre, segurament influí sobre alguns polítics d'esquerra molt destacats. Com a persona, en el sentit d'intervenir prop d'elles, no cal dir que no. Dedicà les seves millors feines al laboratori en el qual havia convertit el Centre d'Estudis de la Institució Lliure d'Ensenyança, ja que aquesta, com a escola, sempre ha estat d'un radi molt reduit.

Es parlà d'ell en diferents ocasions per a diversos llocs, però per la seva malaltia i perquè havia preferit la soledat de l'estudi i el culte al pensament, rebutjà sempre tots els oferiments. Era sempre optimista respecte a l'estabilitat i esdevenidor de la República i amb aquesta esperança viva ha mort, per la qual cosa tots estem obligats a demostrar que no estàvem equivocats.

El mestre Cossío era un laic, però no en el sentit que la gent dóna a aquesta paraula. No tenia fòbia, no era anticlerical; era senzillament un esperit superior amb una concepció moderna del que ha d'ésser un Estat republicà.

El comte de Romanones, des de San Sebastián, diu:

La influència de Cossío en l'evolució dels mètodes d'ensenyança i en la propagació de la cultura en el que va de segle, ha estat molt considerable. Més que deixeble a la tasca del senyor Francesc Giner de los Rios, amb esperit de menor intemperància que aquest, va saber infiltrar els seus principis en tots els ministres d'Instrucció Pública que se succeiren en els darrers trenta anys. Amb raó hom l'anomenà "el Papa negre" d'aquest ministeri. D'una cultura extraordinària en la disciplina de filosofia i de la història, la reunia encara major en els principis de l'estètica i en la història de l'Art. Ningú com ell comprengué el Greco. Cap altre no estudià la seva obra més a fons. Toledo, la ciutat que reuneix tots els elements de la història de l'Art, trobà en Cossío el seu intèrpret més afortunat.

D'una modèstia tan gran que arribava als límits de la supèrbia, va rebutjar tots els càrrecs que hom li va oferir. Home d'una austeritat exemplar, deixa en l'ensenyança pàtria un senyal inesbòrrable.

Amèrico de Castro:

—Cossío representa cinquanta anys de lluita de la Història d'Espanya. Per a conéixer-lo calia apreciar-lo vibrant davant un paisatge, davant una obra d'art, i a la càtedra davant els alumnes. El que més destacava de Cossío era la seva conversa selectíssima. A mesura que el corsecava la malaltia, veia de manera més clara els problemes intellectuals i morals.

El senyor Antoni Marsà, a la casa del qual ha mort, ha dit que si bé tots veien arribar aquest terrible desenllaç, l'emoció i el dolor seran sempre insospitades i terribles.

El senyor Domènec Barnés:

—Es tracta d'una pèrdua irreparable, no sols per als deixebles de Cossío, sinó per a tot Espanya.

El senyor Pius Baroja, des de San Sebastià, diu:

—Cossío, com el seu amic i mestre Francesc Giner de los Ríos, eren homes d'esperit franciscà. Tendien, tant l'un com l'altre, en un país com el nostre, aspre i de dogmaticisme violent, envers una obra de pau. Cap d'ells no va tenir un sistema únic i tancat de filosofia o de pedagogia. Eren homes més aviat d'una tendència al sincretisme, que pensaven i volien aproftar diverses teories i princips en un sentit pragmatista. Els qui menys pertanyen al fanatisme accepten l'enemic violent, al qual es nega i s'insulta, però els qui el reconeixen en gran part així, no l'accepten, l'odien, i la seva existència solament indignació produeix.

Vig conèixer Cossío alguns dies després de l'atemptat de Morral. El Govern començava a fer escorcolls i detencions arbitraris. Uns quants escriptors anàrem a veure Cossío i Giner, per tal de preguntar-los si no creien arribat el moment de començar una guerra aferrissada contra el Poder constituït. Després vaig veure Cossío diverses vegades, a l'estudi de Sorolla, amb Giner, i un i altres em deien: "Vós teniu quelcóm de violència del Greco". Giner, en veure el retrat de Cossío, que em va fer fer el pintor valenciá, indicava som-

---

Fulletó de LA PUBLICITAT ★ Núm. 33

La petita història

Versalles en temps dels reis

per G. LENOTRE

(de l'Academia Francesa)

Confidències d'una cambrera

Pompadour és un mot delicios; té estil, evoca el rococo, les sòlides sederies florejades, els tambors de porta de Boucher, els bells sostres daurats, les faldilles amb paniers i els vestits amb grans llaçades de cinta; sembla que s'il·lumina d'un reflex d'elegància, de gràcia, de refinament pansit, i que ell sol conté tota la seducció del segle XVIII.

La dona que portà aquest nom pompós i bonic passà per una de les més felices favorites del rei benamat. Bonica, artista, admirada, governant l'Estat, disposant de favors i de càrrecs, pouant en el tresor reial, travessa la nostra Història com una princesa de conte de fades, satisfeta, radiant, triomfadora.

El revés del retrat és horrible. Despullada de la seva aurèola, la bella marquesa fa llàstima: una pobra criatura sempre amb l'ai al cor, sempre malalta, desenganyada, cansada de tot, fastiguejada de la vulgaritat i de la mala fe humanes, obligada cada dia a superar la seva fatiga i el seu enuig per a enginyar-se en la lluita contra les seves rivals, contra la lassitud del seu reial amic, contra els grans que l'adulen i la menyspreen, contra el poble que l'avorrelx, els amics que l'enganyen, reduïda a representar l'odiosa comèdia de la felicitat i de l'amor quan a la seva ànima devastada tot és desionfiança, ambició, inseguretat, temor i recel... Quina vida!

Lluís XV l'havia violentament desllijada. ¿Però com hauria pogut fer-se seu tant de temps aquell sobirà misteriós, confinat en el seu palau com un ídol de l'India en la seva pagoda, sense ressort en l'esperit, sense convicció, que es divertia amb fantasies macabres? Un dia, que Mme. Pompadour anava a Crecy — ¿qui no coneix aquest tret de reial hipocondria?—, el rei a mig camí va fer aturar el coltxe i crida un cavalleris.

—Veleu aquell tossal? — digué —. Hi ha creus, i de segur que és un cementiri. Aenu-hi i mireu si hi ha alguna fossa oberta de poc.

El cavalleris galopa, arriba al cementiri i al cap de poca estona torna a dir al rei:

—Sire, n'hi ha tres acabades d'obrir.

Una de les dames que formaven el personal d'aquella partida de plaer no pogué estar-se d'observar:

—La veritat, n'hi ha per fer-vos venir l'aigua a la boca.

El rei tenia una por malaltissa de la mort; es pot dir que era la seva única preocupació. I sembla que totes les seves aventures amoroses no tenien altre objecte que sostroure's d'aquesta obsessió. Res no li interessava sinó el plaer immediat, i encara sembla que no hi posava sinó un ardor atemperat per l'enuig. Incapaç de qualsevol esforç seguit, s'ocupava ben poc del govern. Quan arribava un ministre nou, deia:

—Aquest m'ha estès la seva mercaderia com un altre, i promet les coses més belles del món, de les quals no se'n realitzarà cap. No conéix pas aquest país, bé prou que ho veurà!

I es tancava en la seva mandrosa decepció. No podia creure en el mèrit dels seus generals i prenia els seus èxits com efectes de l'atzar. Cap entusiasme, gens de confiança i encara molt menys alegria. En riure, sentia una sensació penosa i demanava que no li contessin anècdotes divertides.

Enmig de la Cort innombrable, la seva vida era solitària, desenfeinada, trista, sense objecte, perquè no poden comptar-se com a ocupacions les intrigues galants tan aviat començades com enllestides, la facilitat de les quals en treia tot el plaer.

Era capaç d'amar? La cosa suposa una dosi d'illusió que ell no tenia. En això era l'esclau de la seva ociositat i dels seus costums i res més, i la marquesa de Pompadour no ho ignorava pas. La mariscala de Mirepoix li deia:

—El que el rei estima és la vostra escala; s'ha acostumat a pujar-la i a baixar-la. Però si al capdamunt hi trobés una dona a la qual pogués parlar de les seves caceres i dels seus afers, al cap de tres dies li seria perfectament igual.

La pobra marquesa ho provava tot per a retenir aquest amant que res no divertia. Sentint-se anèmica per les vetlles, les fatigues, les angúnies de l'ambició, sempre amatent, s'imposava el règim de xocolates a triple vainilla, de trufes, de potatges d'àpit, i absorbia drogues excitants. No calia mostrar-se sempre animada? No feia cap exercici perquè es veia obligada a restar sempre a casa seva, disposada a rebre el senyor per a un cas que tingués la fantasia d'anar-hi. Arribava, explicava cuceres, parlava dels seus munters i dels seus gossos, repetia quatre o cinc vegades la mateixa història, que la marquesa havia d'escoltar amb un plaer renaixent. Mai no li demostrà enuig; ella mateixa moltes vegades l'empenyia a tornar-la a explicar.

—La meva vida — deia — és com la del cristià: un combat perpetu.

Patia de palpitacions. Un dels seus metges l'obligava a passejar-se per la cambra portant un pes amb el braç estirat. Tenia accessos de tos que semblava que se li hagués d'esberlar el pit; escopia sang i patia de sufocacions freqüents. En aquest estat es recordava de la predicció d'una bruixa, la qual havia consultat d'amagat, i que li havia anunciat, no volent-li revelar però de quina malaltia moriria, que, si més no, la seva mort no seria sobtada.

—Ja em vagarà de reconèixe'm — gemegava—. La bruixa ho ha dit. I ho crec, perquè em moriré de pena.

I el rei entrava de sobte per a divertir-se, i calia fer la cara alegre, sense preocupacions, eixorivir-se, escoltar les poca-soltes, repetir la comèdia, aprendre passos de ballet i tonades d'òpera, amagar-se per tossir i dissimular la saliva vermella... Fou aleshores que, al capdavall de les seves forces, no podent fingir més, obstinant-se, però, a guardar aquest amant insaciable al qual se sentia incapaç de satisfer, que imaginà la instal·lació d'aquella casa del Parc dels Cervols, on serien allotjades les rivals de pas, rivals triades per ella mateixa i de les quals no sentiria cap recel... Els qui, com Quesnay, es miraven les coses com a filòsofs i en dedueien conseqüències, profetitzaven: "Aquest país no pot ésser regenerat sinó per un gran daltabaix interior. Desgraciats dels que s'hi trobaran; el poble francès no té la mà lleugera."

Els dessotes d'aquesta lamentable existència han estat revelats per una cambrera de la marquesa, Mme. del Haussel. Era la muller — potser la vídua — d'un modest gentilhome normand. A l'any 1750 entrà al servei de Madame Pompadour, a la qual estimà de seguida per les seves misèries secretes. Anotava dia per dia, sense data ni pla, el que es deia i el que sentia. Aquest diari, imprès per primera vegada a l'època de la Restauració, i que avui és molt rar, conté informacions molt curioses

ABANS D'ESCOLLIR ESCOLA PER ALS VOSTRES FILLS

CONSULTEU LES CONDICIONS DE

l'Escola Catalana Mossèn Cinto

SALO DE GARCIA HERNANDEZ, 113

(entre Avinguda 14 d'Abril i Provença) :: Tel. 18953

Les aules d'aquesta Escola estan installades en els espaiosos locals propietat del Foment Autonomista Català, construïts exprofessos per a l'esmentada finalitat.

L'Escola Catalana "Mossèn Cinto" fóu fundada l'any 1904. En aquests trenta anys d'actuació ha assolit un ben merescut prestigi, certificat per les distincions que li han estat atorgades en tots els Concursos en què ha participat. Cal esmentar especialment les Exposicions de la Mancomunitat de Catalunya i els Concursos de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

L'ensenyament és graduat per a nens i nenes. Classes de dibuix, solfeig i idiomes. Ensenyaments complementaris.

Si voleu conèixer les condicions d'ingrés demaneu-les tot seguit a la Direcció de l'Escola, on ha quedat oberta la matrícula.

rient: "Pel que es veu vós sou de la raça de Sant Ignasi de Loyola".

Tant Cossio com Giner tenien condicions de simpatia i captació. Per això alguns enemics hostils a la sevà obra i a ells els anomenaven "els jesuïtes de l'obra del davant". L'obra d'ambdòs, més personal potser que ideològica, com la d'alguns adeptes a Greco, ha tingut una gran influència en la cultura espanyola, i no és mòlt segur que els seus adeptes i discipuls puguin heredar les seves idees, la seva manera d'obrar humana i la seva hostilitat vers la violència i les decisions dogmàtiques.

Nota de Governació sobre els actes de diumenge

Madrid, 2. — Al Ministeri de la Governació facilitaren, en les primeres oheres d'ahir a la nit, les següents notícies:

Màlaga: Al poble de Campillos se celebrà sense incidents un acte d'afirmació sindical: hi assistiren els senyors Acuña i Luna.

Santander: La conferència anunciada per Fernando Varela se celebrà sense novetat. Hi asssistiren unes setcentes persones.

En aquesta població se celebrà també un acte comunista, sense que es registrés cap incident.

València: Al teatre Apolo, el prevere senyor García Morales, d'esquerra republicana, pronuncià una conferència dissertant sobre la religió en la forma que l'orador la conceb.

L'acte transcorregué dintre de la més completa tranquil·litat.

Béjar: L'acte de propaganda socialista anunciat s'ha celebrat sense incidents.

Càceres: L'acte d'Esquerra Republicana que havia de celebrar-se fou suspès pel delegat de l'autoritat, en suscitar-se una qüestió sobre si es cotitza amb excés o sense ell.

La discussió adquirí tals caràcters, que el delegat de l'autoritat es veié precisat a prendre aquella mesura.

Jaén: El míting contra el feixisme i contra la guerra se celebrà sense incidents.

Ceuta: L'acte socialista acabà sense incidents.

La sortida de l'"Artabro"

El Ferrol, 2. — Ha estat acordat oficialment que el vapor "Artabro" surti d'aquest port el dia 10 del proper octubre, per iniciar el seu anunciat viatge a l'Amazonas. El vaixell arribarà a Sevilla el dia 12. La bandera del vaixell serà lliurada al senyor Iglesias per la senyora del President de la República.

S'ha celebrat una reunió de forces vives per tal de prendre acords relatius a la sortida del dit vaixell, i hi haassistit el senyor Iglesias, que ha tornat avui a Madrid.

Un decret del ministeri de Treball sobre contractes individuals

Madrid, 2. — Pel Ministeri de Treball s'ha decretat el següent:

"Els contractes individuals que s'hagin atorgat en ocasió dels acomiadaments que autoritza el decret del dia 1 de novembre de 1934 hauran d'ajustar-se a les condicions de treball que es trobessin en vigor als distints oficis o professions, tenint per base pactes collectius o acords de caràcter general sense cap excepció i sense que puguin les empreses o patrons individuals disminuir amb aquesta ocasió i motiu els drets concedits als seus treballadors amb aquest caràcter, entenent-se com a tals les pagues extraordinàries, subsidis per malaltia, drets passius, plusos, assistència mèdico-farmacèutica i qualsevol altres de naturalesa similar.

Els obrers contractats novament després de la vaga ilícita o moviment subversiu i que anteriorment a aquests fets haguessin vingut prestant servei al mateix patró o empresa es consideraran com a nous empleats o obrers, però els drets i beneficis del paràgraf anterior que haguessin obtingut anteriorment al seu acomiadament es reconeixeran per l'empresa o patró i el temps de servei es determinarà a aquest efecte per la suma dels terminis en què serví el mateix patró o empresa abans i després dels fets que motivaren el nou contracte.

A les empreses i patrons que no l'haguessin aplicat espontàniament se'ls concedeix un termini de trenta dies.

Quant al còmput de temps de servei als efectes dels beneficis relacionats, quan el transcurs del temps sigui condició per a obtenir-lo, té el decret caràcter retroactiu.

Actes d'extrema esquerra

Madrid, 2. — El míting comunista que estava anunciat per al diumenge anterior, que fou suspès pels seus organitzadors, tingué lloc ahir al Coliseu Pardiñas.

L'autoritat prohibí que hi prengués part el tinent coronel retirat senyor Mangada. Per trobar-se malalt tampoc no hi assistí el senyor Antoni Jiménez Morleón.

El president, senyor Felicià Valentín González, proposà que, en esperit, ocupés la presidència l'escriptor comunista francès Henri Barbusse, del qual féu un calorós elogi.

Parlaren el senyor Andreu Martín del Llano, en representació de la Joventut Comunista; el senyor Enric de Castro, del Comité del Partit Commista a Madrid, i el diputat que representa a la Cambra l'esmentada organització, doctor Bolívar.

Feren història de l'alliança amb els socialistes per a la gestació de la revolució d'Astúries; els preparatius per a la defensa nacional a Espanya acaben en una intervenció bèllica; censuraren la política imperialista d'alguns països, com Itàlia; comentaren, rebatint-los, els dinou punts del programa d'Acción Popular, i presentaren Moscou com a emparador moral i material del proletariat del món; dirigiren censures a la política de la C. E. D. A. i propugnaren per una aliança de tots els partits obrers, formant un front únic, amb l'ajut de les esquerres republicanes burgeses, per tal d'oposar-se a l'actuació de les forces dedreta. Parlaren de la situació d'Europa.

El president proposà gestions procedents per tal d'arribar a la unitat de les organitzacions proletàriès i formar el front únic, per al qual sollicitarà l'ajut de les esquerres republicanes.

També s'ha acordat sollicitar el sobreseiment de la causa vista en el Consell de guerra celebrat a Leon contra diversos militars.

Pontevedra, 2. — Ahir va tenir lloc a Villagarcia un míting d'afirmació sindical contra la guerra i el feixisme.

L'acte, que tingué caràcter comunista, transcorregué normalment.

A Vigo se celebrà un altre míting al Teatre Tamberlick. Aquest acte, que era de propaganda sindical, l'havia organitzat la Federació d'Indústria de l'Edificació.

Feren ús de la paraula el diputat socialista senyor Anastasi de García i el senyor Gumersind Montero.

Salamanca, 2. — A la Casa del Poble de Béjar, s'ha celebrat un míting de propaganda sindical-socialista en el qual han pres part Félix Gallego, del Comitè local, i Carles Rubiera i Josep Andrés Manso.

Hàn assistit a l'acte unes mil persones i no hi ha hagut cap incident.

El cap de tramvies agredit, millora

Madrid, 2. — Al sanatori de Santa Alicia, on es troba hospitalitzat, li fou aplicada la cura pel doctor Valdovinos, que l'assisteix, al cap de tramvies, senyor Carlos Gutiérrez, el qual, com se sap, fou greument ferit al carrer de Magallanes el dilluns anterior.

L'estat del senyor Gutiérrez és satisfactori, puix que ha experimentat tal millora, que es creu que abandonarà aviat l'expressat sanatori.

L'agressió de la qual resultà ferit l'ex-governador de Segovia

Madrid, 2. — Ha compàregut davant l'autoritat judicial corresponent, el capità del Regiment d'Infanteria número 1, senyor Josep Francès Hérnández, autor dels dispars fets dies passats al Passeig de Recoletos, a conseqüència dels quals resultà ferit el capità d'infanteria en situació de disponible forçós senyor Carles Jiménez Canito. Aquest últim senyor fou governador de Segòvia durant el bienni, que anava acompanyat en el moment d'ocórrer el fet pel capità senyor Pere Romero, de la confiança del senyor Azaña durant l'estada d'aquest al davant del Ministeri de la Guerra, i per altres dos amics més, també militars.

Manifesta l'agressor que entre ell i el senyor Jménez Canito existien profundes divergències per causa de llurs respectives inclinacions polítiques, divergències a les quals creu el senyor Francès que es devien certes persecucions i denúncies de què havia estat objecte.

En tal estat de tivantòr es trobaven les relacions entre els protagonistes del fet, quán en sortir dies passats d'un café establert al Passeig de Recoletos, es produí entre ells una violenta disputa que acabà el senyor Francès traient exasperat la seva pistola i fent de cara al senyor Giménez els trets que feriren la víctima del succés.

Sembla que amb motiu d'aquesta baralla el ministre de la Guerra actua amb gran activitat per a aclarir l'ocorregut.

El senyor Francès, que resultà amb la fractura d'una clavicula, serà trasllàdat de presons militars a l'hospital de Carabànchel.

Viatges La Publicitat

7 al 15 setembre - EXCURSIO EN AUTOCAR per

l'ILLA DE CORSEGA

Visita dels llocs més pintoresos entre altres: Ile-Rousse, Calvi, Piana i les seves célebres cales, el Coll de Vergio, la Scala di Santa Regina, la Collada d'Inzecca, Evisa (el poble més bonic de Córsega), Corte, Ajaccio, el Coll de Bavella, el bosc de Vizzavona, Bonifacio, Zonza, l'abisme de la Spelunga, Vezzani i Bastia.

Embarcament cap a Niça, amb possibilitats de visitar i sojorn a la Costa Blava

Travessia de dia amb el yacht de luxe "Ile-de-Beauté"

Nous dies de viatge, amb sojorn als millors hotels de l'illa

Viatge en trens i vaixell en segona classe (1.ª a Catalunya)

Preu, tot compres: Ptes. 750

Dia 8 -- EXCURSIO EN AUTOCAR a

Vic - Olot - Besalú - Banyoles

Itinerari: Barcelona - Granollers - Algusfreda - Tona - Vic - Roda - Santa Maria de Corcó - Sant Esteve de Bas - Olot - Castellfullit de la Roca - Besalú - Banyoles - Girona - Pineda - Calella - Sant Pol - Arenys de Mar - Mataró - Barcelona.

A Vic visita de la Catedral i pintures de Sert. Visites d'Olot i Besalú. Dinar a Banyoles. — Parada a Girona.

Preu: 23 ptes.

Sortida a les 6 del matí — Tornada a les 9 delvespre

Demaneu informes a VIATGES LA PUBLICITAT

Corts Catalanes, 589 Telèfon 11430

El ministre de Finances parla de la llei de Restriccions i d'una conversió com potser no se n'ha fet mai cap a Europa

Madrid, 2. — El ministre de Finances ha rebut aquest matí els periodistes i els ha facilitat les dades de la recaptació del present mes que té un augment d 41.402.567 pessetes.

El senyor Chapaprieta ha remarcat l'augment progressiu que aquesta recaptació porta en si, car en el mes de juny fou de 20.105.022 pessetes i en el de juliol de 34.199.077.

Cal tenir en compte —ha acabat dient— que s'ha hagut de comptar amb una baixa de cinc milions de pessetes pel tancament de la Duana francesa.

Madrid, 2. — A darrera el ministre de Finances ha rebut els periodistes i els ha manifestat que avui no celebraria la seva conferència amb el ministre de Treball, senyor Salmon.

El pla à seguir és el següent: demà conferenciaré amb el ministre d'Instrucció Pública; dimecres, amb el d'Obres Públiques; dijous, malgrat el Consell, amb el de Treball, i divendres amb el President del Consell. Així aquesta setmana haurè deixàt llesta la tasca que em proposava, és a dir, la primera part, perquè ja sabeu que en aquestes conferències estèm tractant i arribant a acords concrets sobre les línies generals de la llei de Restriccions, i després ve la segona part. En aquesta seran dònats els darrers tors i l'acoblament necessari per a l'aplicació de la llei.

Ja sabeu que ara tint entre mans la confecció del nou pressupost. També desitjo llegir, l'onze d'octubre al Parlament, la nova Llei Pressupostària i les lleis complementàries necessàries a la de restriccions.

Després el ministre s'ha referit a l'operació de la conversió del Deute, i s'ha mostrat complagut, i ha repetit el que ja havia dit al migdia sobre que en el dia d'avui solament s'hàn rebut peticions de provincies per al reemborsament de sis milions, xifra insignificant, degut al volum de la conversió.

Un periodista li ha preguntat si pensava fer altres operacions de conversió en la tasca successiva que preparava, i el senyor Chapaprieta ha dit:

Jo podia haver fet ara una operació com mai no s'ha fet a Espanya i potser a Europa, però he preferit anar pas a pas fent una obra constructiva i veritablement sòlida, que és el que en realitat necessita l'Hisenda pública espanyola.

Un altre periodista li ha preguntat en quant es podia calcular el guany per l'Estat espanyol en aquesta operació de conversió, i el ministre ha dit:

— No es pot calcular d'una manera exacta, però al voltant dels 180 o 200 milions de pessetes.

En felicitar-lo els informadors per la tasca desenvolupa i dir-li que Espanya està pendent de l'Hisenda en aquests moments, el senyor Chapaprieta ha contestat:

— Jo me'n felicito, i ja era hora que aquesta tasca tingués l'assistència de tothom.

Després s'ha referit el ministre a l'augment de la recaptació. En aquest trimestre s'han aconseguit 96 milions d'alça, malgrat els cinc milions de restricció a la frontera francesa. Si això continua així — ha dit el ministre — podrem considerar el problema resolt, i consti que el Ministeri no ha fet cap tasca persecutòria ni de pressió sobre el contribuent. També ha estat al marge dels que no pagaven i hàsti dir que no hi ha hagut ni un sol recurs de protesta, i això prova que teníem raó en les nostres justes aspiracions. No cal dir que els grans contribuents i les grans empreses, etcètera, han respost magníficament.

El ministre ha demanat després notícies polítiques i com que els informadors li han dit que es comentava la frase del senyor Gil Robles pronunciada en el discurs de Santiago de Compostela, que s'anava a la formació d'un Govern per a la reforma Constitucional, el senyor Chapaprieta ha manifestat:

—Sí, és d'esperar que una vegada aprovada la tasca pressupostària a les Corts, es modifiqui el Govern per a anar a la reforma constitucional.

Un mort i quinze ferits en un accident d'auto

Madrid, 2. — Al quilòmetre 55 de la carretera de Alarcón a San Martín de Valdeiglesias ocorregué ahir, diumenge, un greu accident d'automòbil del qual resultà un home mort i quinze persones niès ferides, algunes de molta gravetat.

Procedent de Arenas de San Pedro es dirigià a Madrid un automòbil de turisme, el número 59.009, de la matrícula de Madrid, conduït per la súbdita estrangera Marta Laurence, que viu al carrer del General Pardiñas, número 32, i anava ocupat també per l'estrangera Deselina Beselino, vídua de Carpelo, amb domicili al carrer del General Porlier, número 13. En arribar al dit lloc, per efecte d'una falsa maniobra, es precipità contra la camioneta número 7458, conduïda per Nicolàs Rey i ocupada per diverses persones que havien sortit de Madrid en excursió per tal de passar el dia a San Martín de Valdeiglesias.

La collisió entre els dos vehicles fou violenta, i sortiren llançats d'ells tots els ocupants, que quedaren a terra ferits.

En altres automòbils que passaven per aquell lloc foren recollits els ferits i traslladats a la clínica d'urgència de San Martín de Valdeiglesias, on els metges de guàrdia els assistiren.

Els auxilis de la ciència resultaren inútils per a un dels lesionats, que mòri al cap de poca estona d'haver ingressat al benèfic establiment. S'anomenava el mort Telesforo de la Fuente, i vivia a Madrid, al carrer de Hilarión Eslava, número 65. El cadàver fou traslladat al dipòsit judicial per ordre del jutge de la demarcació, que instruïx les oportunes diligències.

Tots els lesionats foren traslladats a Madrid en ambulàncies que foren enviades des de la capital al poble de Sant Martín de Valdeiglesias.

Míting de Renovación Española

Sant Sebastià, 2. — Al cinema Irentu, d'Irún, completament ple de públic, se celebrà ahir al matí el míting organitzat per Renovación Española.

El senyor Larra pronuncià unes paraules de presentació dels oradors, i aquests foren els senyors Sierra, Maeztu i Goicoechea.

El senyor Maeztu recordà que es complia un any de la reunió a Zumàrraga de la darrera assemblea de Parlamentaris.

El senyor Goicoechea digué que agraïa l'assistència del públic i que era necessària la reforma constitucional, però no en els termes en què destaquen altres partits de dreta, puix que ells no donaran llurs vots per a semblant reforma, si no s'hi inclouen els articles 3, 26 i 48.

Per últim, parlà amb la unió amb els que es troben a la dreta, i digué que està convençut que aquells que avui romanen units als radicals quedaran totalment despresligiats si insisteixen en aquesta collaboració.

Subscripció per als presos

Suma anterior	Ptes.	1.552'55
Maria Argelegués	"	2'—
Rafael Segú	"	2'—
J. B. B.	"	10'—
Un de Riudevitlles	"	3'—
E. R. G.	"	5'—
Uns empleats de U. S. A.	"	16'—
Francesc Salvat...	"	3'—
Pau Vila i Emilia de Vila	"	25'—
E. M. de X.	"	0'50
J. S. S.	"	—'—
Total	Ptes.	1.621'05

Baralla de taverna

Diumenge a la nit, en una taverna de Can Tunis estaven diversos joves fent bromes a un individu d'alguna edat que es trobava en aquell lloc.

Dos dels joves bromistes sortiren al carrer seguint el que era objecte de burles, i aquest, aprofitant trobar-se en un lloc solitari, es va treure un ganivet que portava amagat embolicat en un periòdic i donà una ganivetada a un dels joves i tractà d'agredir l'altre, però aquest va poder fugir.

L'agressor es féu escàpol, i el ferit fou portat al dispensari de Can Tunis, on li apreciaren una ferida greu al tòrax, de pronòstic greu.

El jutjat estigué a l'hospital rebent declaració al ferit. Digué que s'anomenava Josep López Vargas i que l'agressor el coneixia només pel nom de German.

També declarà el company del ferit, anomenat Antoni Gil García. Explicà el fet en la forma descrita. La policia procedí a la detenció de l'agressor, anomenat German López Ibáñez, de 42 anys, veí de les cases barates de San Tunis, al domicili del qual es trobà el ganivet homicida.

De moment va negar la seva participació en el fet, però davant el jutge se'n declarà autor. Explicà que havia estat objecte de burles constants, i demés els nois li trencaven els vidres de casa seva i li cremaven els mobles.

El jutge ha dictat contra el detingut aut de processament i presó sense fiança.

NOTICIES SOLTES

Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona. — La setmana passada s'efectuaren a la dependència central i a les sis sucursals les següents operacions:

5.330 imposicions per valor de 2.066.327'80 ptes.; 3.032 reintegraments per 1.381.547 ptes.; 4 compres de valors per pessetes 14.454'80. Els imponents nous foren 314.

1.604 empenyoraments per 178.071 pesseles, i 1.250 desempenyoraments, per 167.144'75 pessetes.

Festival benèfic a Sants. — Per al proper diumenge, dia 8 de setembre, les entitats de Sants i Hostafrancs han organitzat diversos actes, entre ells una tómbola benèfica, que se celebraran al matí, a la tarda i a la nit, a l'estatge del Círcol de Sants, el resultat econòmic dels quals serà destinat a socórrer els pobres i necessitats del districte setè.

Darrera hora

DE L'ESTRANGER

Una defensa impermeable

Viena, 1. — El periòdic "Wiener Zeitung" anuncia que un estudiant anomenat Walter Prinz ha inventat una defensa impermeable, composta d'una tela doble, entre la qual existeix una substància química, i que serveix per a fer completament inofensius tots els gasos tòxics.

L'escriptor H. G. Wells ferit en un ull

Londres, 2. — L'escriptor anglès H. G. Wells ha caigut en baixar l'escala de casa seva i s'ha produït una ferida a la cara. Ha quedat sense visió en un ull, però els metges asseguren que recobrarà el seu estat normal dintre de poc.

Trenta mil cases inundades

Toquio, 2. — Ha plogut torrencialment sobre la regió d'Osaka. Més de trenta-tres mil cases han quedat inundades.

Petició del cònsol japonès a Hopei

Tientsing, 2. — El cònsol japonès ha recordat al governador de Hopei la necessitat d'abolir les organitzacions terroristes com fou requerit per la nota del 31 de maig, única manera de facilitar la tornada a l'estat normal de les relacions sino-japoneses. El cònsol japonès en la seva nota afirma que els membres de les societats secretes antijaponeses no han cessat encara en llur activitat indesitjable. — Fabra.

Llicenciament d'organismes del Kuomintang

Toquio, 2. — L'Agència Rengo anuncia que el general xinès Hanfuxu, governador de la província de Xang Tung, ha llicenciat totes les organitzacions del Kumintang, degut a dificultats financeres. — Fabra.

Ha mort el gran rabí de Palestina

Lucerna, 2. — Davant l'anunci de la mort del gran rabí de Palestina, senyor Kook, s'han interromput les sessions del Congrés sionista que se celebrava.

Tots els grups que participen al citat Congrés tenien gran veneració al rabí finat. Aviat havia de celebrar-se el seu aniversari, per aquest motiu haurien estat dedicats diversos homenatges.

Obertura de la segona sessió del Congrés de nacionalitats europees

Ginebra, 2. — Avui ha tingut lloc l'obertura de la segona sessió anual del Congrés de nacionalitats europees. El seu president, senyor Wilfan, ex-diputat eslovac al Parlament italià, ha pronunciat un discurs que ha estat atentament escoltat pels assistents a la citada sessió.

Al final de la sessió s'ha votat una resolució en la qual es demana la protecció eficaç de les minories nacionals.

Laval i Stadinovitx

París, 2. — El senyor Stadinovitx, president del Consell i ministre d'Afers estrangers de Iugoslàvia, arribà ahir a les 20'50 acompanyat del seu cap de Gabinet, senyor Trotitx.

París, 22. — A la sortida de l'entrevista que han celebrat el senyor Laval i Stoyadinovitx s'ha declarat que hi ha complet acord en el que es refrix a les propres ugociacions sobr ls Tractats a l'Europa Central.

També s'ha examina a situació europea com a resultat del conflicte italoetiop, tot posant-se de manifest el desig de França i de la Petita Entesa que la S. de N. no travessi una crisi profunda degut a les dificultats actuals.

Un llibre interessant

"El Govern de la Generalitat davant del T. G. C."

Edicions LA PUBLICITAT

CUINES MINGRAT

REGISTRADA

RONDA UNIVERSITAT 37. BARCELONA

ESTRANGER

Preparatius per a l'enterrament de la reina Astrid

Brusselles, 2. — Demà, a un quart d'onze sortirà del palau el seguici fúnebre de la reina Astrid.

Obriran la marxa un destacament d'infanteria i un altre de cavalleria i després seguirà la carrossa fúnebre. Portaran les cintes el president del Govern, el de la Cambra i el del Senat, el ministre de l'Interior, el president del Tribunal de Cassació i dos generals pertanyents a l'orde de Leopold.

A continuació hi anirà el rei, acompanyat de nombrosos prínceps estrangers i seguit de les missions extraordinàries que han vingut per tal d'assistir a l'enterrament, membres del Cos diplomàtic, ministres, corporacions, etc., etc.

La comitiva es dirigirà a la catedral de Santa Gudula, i dos d'allí a l'església del castell de Laecken, on les despulles de la reina Astrid quedaran dipositades a la cripta.

Tot el trajecte que ha de seguir la comitiva el cobriran excombatents i infants de les escoles. — Fabra.

Brusselles, 2. — Durant tota la tarda ha seguit desfilant davant el cadàver de la reina una gran multitud, desitjosa de donar-li el darrer adéu.

El cadàver serà collocat al fèretre a les 22 hores.

Ciutat del Vaticà, 2. — El dijous vinen el Papa celebrarà una solemne missa de rèquiem en sufragi de l'ànima de la reina Astrid de Bèlgica.

Els cardenals dignataris de la Ciutat del Vaticà i els membres del Cos diplomàtic assistiran a la cerimònia.

Brusselles, 2. — Malgrat el tràgic contratemps sofert, l'estat de salut del rei Leopold continua essent satisfactori. La fractura de la costella que va sofrir no presenta cap complicació i les lesions són superficials. — Fabra.

Brusselles, 1. — Han arribat el príncep Carles i la seva esposa, pares de la reina Astrid, acompanyats del seu fill el príncep Carles.

També han arribat el príncep Napoleó i el seu fill. — Fabra.

Estocolm, 2. — El príncel i la princesa reials han marxat de Malmos en avió a les 9'30 en direcció a Brusselles.

Montecarlo, 2. — El gran duc Dimitri, de Rússia, representarà el gran duc Cirilo, cap de la casa imperial, en els funerals de la reina Astrid de Bèlgica.

Brusselles, 2. — Amb l'arribada del príncep Carles de Suècia i la princesa Hingeberg, pares de la reina Astrid, ha quedat reunida tota la família rieal belga i completes les delegacions que assistiran als funerals de la reina difunta.

El Congrés de Minories Nacionals

Catalunya i la política espanyola

Ginebra, 2. — En la sessió del Congrés de minories nacionals europees que s'ha celebrat avui ha estat aprovada una resolució en la qual es declara que en diversos països continua l'opressió de les minories nacionals "i que la Societat de Nacions no s'oposa amb energia suficient a aquesta perillosa situació".

En intervenir en el debat el senyor J. Batista Roca, que s'ha ocupat de la situació política a Espanya, ha afirmat que "la situació dels catalans a Espanya és lluny d'ésser satisfactòria".

Vint morts a conseqüència de l'explosió d'un dipòsit de dinamita

Mèxic, 2. — Les darreres notícies arribades de Villa de la Paz asseguren que el nombre de morts a conseqüència de l'explosió d'un dipòsit de dinamita en un campament miner situat als afores d'aquesta ciutat, és de vint. Es tem que entre les runes hi ha encara més persones.

Nombroses cases de comerç i residències particulars han quedat destruïdes a conseqüència de la violència de l'explosió.

Es creu que la catàstrofe ha estat deguda a un curt-circuit.

EL CONFLICTE ITALO-ETIOPIC

No es confirma que 2.500 soldats italians hagin penetrat en territori etiòpic

La marina anglesa està disposada a tota eventualitat

(Ve de la primera pàgina)

¿Laval, que sent sobre ell la mirada de tot el món angoixat i que ha desplegat tota l'autoritat que com a cap del Govern francès podia posar en obra per evitar la guerra, reeixirà a aclarir la situació?

Cal esperar-ho en interès de la humanitat.

Es parla novament de la revalorització del tractat de 1906 com d'una iniciativa presa pel Papa per a una solució pacífica.

No haurem d'esperar molt per saber quina sort ens espera. Per ara constatem que els preparatius militars italians a l'Africa s'intensifiquen cada vegada més, i que les marines anglesa i italiana es preparen per a qualsevol esdeveniment.

Això no aconsella exagerar l'optimisme.

J. TORRES I CAPRARA

Londres, 2. — El "Sunday Chronicle" publica un nou interviu del senyor Mussolini en el qual aquest assegura que vol la pau i que desitja romandre a la Societat de Nacions. Però si el veredicte de Ginebra fos contrari als interessos d'Itàlia, em veuria obligat a sortir d'aquell organisme i això seria la seva mort.

Aquestes declaracions són anteriors a la notícia de la concessió petrolífera atorgada pel Negus. — Fabra.

Declaracions de Rickett

Londres, 2. — Interviuat pel corresponsal de l'Agència Reuter a Djibuti, el financer anglès Rickett, que ha concertat un conveni per a l'explotació de vastos territoris d'Etiopia, amb el Negus, ha afirmat que la regió oriental és molt rica en capes de petroli poc profundes, ja que no arriben a 400 metres. La quantitat és abundant i la qualitat no és inferior a la del petroli de l'Irak.

Ha afegit que pensa construir un "pipe line" cap a la costa de l'Oceà Indic que tindrà la seva sortida al port de Zeila a la Somàlia britànica. La companyia pagarà al govern etiòpic un important avanç, la xifra del qual es manté secreta. — Fabra.

Una enquesta sobre la Companyia concessionària

Londres, 2. — L'enquesta oberta pel Foreign Office per tal de comprovar si en la concessió petrolífera d'Etiòpia estan compromesos capitals britànics, continua efectuant-se.

Interrogada l'Anglo American Oil Corporation, que representa a Anglaterra els interessos de la Standrad Oil, sobre les notícies rebudes d'Addis Abeba, ha manifestat que de Nova York no han rebut confirmació ni negativa respecte a si l'African Exploration and Developement ha tractat per compte de la Standard Oil de Nova Jersey. — Fabra.

¿Què hi representa la Standard Oil?

Nova York, 2. — Als cercles interessats d'aquesta capital es desmenteix la notícia que ha circulat a Londres, segons la qual l'Standard Oil seria una de les principals entitats interessades en l'assumpte de la concessió petrolera d'Abissínia.

El senyor Sheets, un dels directors de la Standard Oil, a Nova York, ha assegurat no haver rebut cap informació a aquest respecte.

Es demana la suspensió de la concessió

Londres, 2. — Als cercles autoritzats londinencs s'afirma que el representant britànic a Addis Abeba, senyor Barton, no ha estat encarregat de sollicitar del Negus que retiri la concessió petrolera feta a l'African Exploration and Developement, sinó únicament que se suspengui la seva posada en vigència.

No hi ha capital anglès

Addis Abeba, 2. — El Conseller financer del Negus, senyor Colson, ha manifestat que en la Companyia que ha obtingut la concessió petrolera de què tant es ve parlant, no existeix cap capital anglès.

París, 2. — Notícies procedents de Londres indiquen que el senyor Rickett és l'home de palla de poderosos financers posseïdors de grans interessos petrolers. Des de fa diversos anys treballa per la B. O. D. (Britisch Oil Devenment) fundada l'any 1928 i consagrada al descobriment i explotació de jaciments petrolers.

Des de 1928 Rickett viatja continuament tractant de descobrir jaciments petrolers i d'adquirir-los. Una de les seves més grans victòries fou obtenir que el rei Faiçal li concedís tots els petrolis de l'Irak. Rickett crea negocis, els llança, i després els cedeix a poderosos financers, i ell desapareix obscurament. La negociació d'Addis Abbeba la realitzà en 20 dies. Va passar sempre desapercebut, car viatja tot sol i quasi sense equipatge.

Sembla poder assegurar-se que el preu de la concessió que cobrarà Etiopia és de 10 milions de lliures esterlines, pagaderes durant diversos anys, i de la qual quantitat ja s'ha lliurat un avenç al Govern etiòpic.

"Le Matin" dóna alguns detalls sobre la personalitat del senyor Rickett, del qual diu que és conegut a Londres amb el sobrenom del "coronel Lawrence de les finances". Aquest financer viu molt amagadament a Anglaterra, i realitza freqüents viatges a Orient, tots els quals són seguits de nous negocis. Intimament relacionat amb especuladors nord-americans sobre títols petrolers, ha aconseguit en diverses concessions que ha venut als dits especuladors.

Referent a les negociacions amb el rei de reis, van tenir lloc totes a Addis Abeba o pels seus voltants, durant la nit i d'una manera molt misteriosa.

El corresponsal del "Petit Parisien" a Nova York diu que els capitalistes coneguts de l'African Exploration and Developement Corporation, no són figures destacades en la indústria del petroli. S'ha dit que darrera de la tal societat es trobava la Standard Oil Company, però aquest punt no ha estat comprovat, encara que, com se sap, aquesta última gran Societat controla nombroses altres companyies que funcionen amb molt diversos noms.

El financer Francis Rickett, que ha signat el contracte amb el Negus en nom de l'African Explorations és poc conegut als Estats Units. Sempre segons l'esmentat diari, el veritable conseller del Negus en aquesta ocasió ha estat el nord-americà Everett Andrews Colson, el qual resideix a Abissínia amb la missió d'organitzar les finances d'aquell país.

Quant a la nova entitat petrolífera, fou inscrita en el registre corresponent el dia 11 de juliol últim a l'Estat de Delaware. — Fabra.

Satisfacció a Addis Abeba

Addis Abeba, 2. — Als cercles oficials d'aquesta capital ha produït gran satisfacció la concessió petrolífera atorgada a una corporació americana que es creu que pertany a la Standrad Oil, de Nova Jersey.

Els etiops consideren que aquesta concessió posseeix avantatges. En primer lloc es creu que la corporació americana consentirà avançar un milió de dòlars immediatament al govern etiòpic. I, finalment, que la concessió significa que en el cas que els italians envaïssin Etiopia, no podran explotar les riquesas petrolíferes i monerals situades als límits que es fixen en la concessió.

No cal dir que la suma d'un milió de dòlars serà emprada en la compra d'armes i municions. Existeix la impressió que s'han començat ja negociacions relacionades amb la direcció de diverses fàbriques d'armes. — Fabra.

No hi ha protocol secret

Londres, 2. — El senyor Colson, conseller financer americà prop del Govern etiòpic, ha signat el contracte Rickett a títol de testimoni, ja que el text en qüestió està redactat en anglès. La signatura de Colson era, doncs, necessària, per a garantir la conformitat del text, ja que cap funcionari etiòpic no coneixia l'anglès.

El senyor Colson, conseller americà prop del Negus, ha declarat que no acompanya la concessió petrolífera cap protocol secret. El senyor Colson ha negat igualment que la companyia concessionària consenteixi a avançar una respectable quantitat al govern abissini.

No obstant ha produït certa estranyesa que les negociacions per a aquesta concessió romanessin en secret, si tant la companyia concessionària com el govern etiòpic, res no han d'amagar relacionat amb l'actual qüestió.

Per altra part, els etiops es preparen a defensar el seu territori de l'agressió italiana que esperen que es produirà dintre d'unes setmanes.

Prop de 25.000 soldats regulars, amb 50.000 irregulars, han estat enviats des de Nrras al territori d'Ogaden. — Fabra.

La posició dels EE. UU.

Washington, 2. — La posició als cercles governamentals pel que fa a la concessió petrolera d'Abissínia no ha canviat. Amb tot, és d'assenyalar la declaració del senyor Cordell Hull, secretari d'Estat, el qual diu que no posa en dubte la legitimitat de la concessió, i que en cas de conflicte els concessionaris nord-americans serien recolzats en allò que llurs interessos tinguessin de justos, pel departament d'Estat.

La Societat concessionària sembla que és exclusivament nord-americana, per bé que el senyor Rickett sigui anglès.

Aclariment anglès

Londres, 2. — El ministre britànic a Addis Abeba ha declarat que la concessió petrolífera fou conclosa exclusivament entre el Govern etiòpic i una societat americana, sense que es fes cap referència a la participació en aquest de capitals anglesos i estrangers.

Una petita invasió...

Diredaua, 2 (Harrar, Abissínia).— Segons una notícia no confirmada, una avanguarda de mil soldats italians i 1.500 soldats indígenes han travessat la frontera etiòpica a l'est d'Assab, a Eritrea, i han penetrat terres endins d'Etiopia. Els habitants del territori envaït han fugit a la desbandada en tenir coneixement d'aquesta notícia.

No obstant, hom subratlla que el lloc de la frontera en qüestió no és clarament delimitat.

...que no es confirma

Roma, 2 (Urgent). — Als cercles d'aquesta capital es desmen formalment la notícia que ha circulat relativa a una incursió italiana a la regió de Dankalia, en territori etiòpic.

En desmentir la notícia d'una incursió de tropes italianes en territori abissini i la fugida dels habitants de la regió afectada, hom diu als cercles d'aquesta capital que aquesta notícia pot considerar-se almenys com a molt prematura.

Apedreguen les cases dels italians

Berlín, 2. — Segons notícies de procedència anglesa, aquesta tarda s'ha produït a Addis Abeba un incident que, segurament ha de complicar encara més la situació actual.

Segons aquestes notícies totes les cases habitades per súbdits italians han estat apedregades violentament. Ha hagut d'intervenir la policia per tal de dispersar la multitud.

El ministre italià a Addis Abeba ha protestat immediatament davant el Govern etiòpic, i ha reclamat al mateix temps pel fet que hagi estat oberta abans d'arribar a lloc la correspondència diplomàtica.

Delegacions a Ginebra

Ginebra, 22. — Han començat d'arribar les delegacions que han d'assistir a la reunió del Consell de la S. de N.

L'avanguarda de la Delegació italiana ha arribat sota la direcció del senyor Rocco, director dels Serveis de la S. de N. al ministeri d'Afers estrangers italià. El baró Aloisi arribarà demà.

Amb el senyor Rocco han arribat els documents anunciats en recents interviu pel Duce, i relatius a Abissínia.

Els passadissos del palau de la S. de N. estan molt animats; és notada la presència de molts periodistes estrangers, entre ells els més coneguts periodistes alemanys, car segons sembla el poble alemany concedeix una gran atenció al conflicte italo-etiop i, sobretot, el paper que exercirà a la Societat de Nacions puix que s'espera veure si aquest organisme, del qual, com se sap, no forma part Alemanya, estarà en condicions d'impedir les hostilitats.

En els cercles internacionals es continua expressament gran confiança en l'acció mediadora del senyor Laval i l'opinió general és que no transcorrerà la setmana sense que s'efectuï un nou esforç, amb motiu del qual la resistència italiana a una solució pacífica, seria més difícil.

La primera sessió del Consell, que probablement serà secreta, tindrà lloc el dimecres, a les onze del matí.

No s'sap encara si el representant del Duce (baró aloisi), insistirà a presenciar davant al Consell la requisitòria del seu Govern contra Abissínia, o si abans el senyor Eden sollicitarà que se l'autoritzi a llegir l'informe relatiu a les converses tripartitas de París.

La Comissió d'arbitratge

París, 2. — La Comissió d'arbitratge i conciliació italo-Etiop ha celebrat avui dues sessions, al final de les quals no s'ha facilitat cap comunicat.

Demà al matí se celebrarà una nova reunió.

Respecte als treballs de la Comissió d'arbitratge i conciliació italo-etiop, es creu saber als cercles de la S. de N. que l'informe del senyor Politis farà recaure la responsabilitat de l'incident d'Ual-Ual sobre el comandant local abissini i com sigui que el Negus prometé que donaria plena satisfacció si el veredicte era contrari a Abissínia, s'espera que el camí quedarà molt planer per a les difícils ngociacions que van a iniciar-se.

Eden a París

Londres, 2. — El senyor Eden ha sortit per via aèria cap a París.

París, 2. — El senyor Eden ha arribat a l'aeròdrom de Le Bourget a les 15'40.

Entrevista Laval-Eden

París, 2. — El senyor Eden, acompanyat de l'ambaixador anglès a París i dels senyors Vansittart i Strang, s'han dirigit aquesta tarda al Quai d'Orsay. Han estat introduïts immediatament prop del senyor Laval.

L'entrevista ha terminat a les sis de la atrda. S'ha parlat de la situació del conflicte itàlo-etiòpic i dels procediments a seguir davant el Consell de la S. de N.

S'ha començat l'exàmen d'un informe que presentaran davant el Consell de la S. de N. sobre les converses tripartites de París.

Aquesta nit el senyor Laval s'entrevistarà amb l'ambaixador d'Itàlia, senyor Cerrutti, i és probable que sortirà a les 23'30 cap a Ginebra amb el senyor Eden.

Cap a Ginebra

París, 2. — Els senyors Laval i Eden han marxat cap a Ginebra en el mateix tren.

El senyor Eden anirà demà a Aix les Bains a conferenciar amb el senyor Baldwin, i després reprendrà les seves converses amb el senyor Laval sobre la qüestió, que avui no ha quedat resolta, de saber si França i la Gran Bretanya presentaran davant el Consell de la Societat de Nacions un informe comú o dos separats sobre la recent conferència tripartita de París.

¿De Valera, president de l'Assemblea?

Ginebra, 2. — No seria estrany que el senyor De Valera, cap del Govern irlandès, fos candidat a la presidència de la sisena Assemblea de la Societat de Nacions, que tindrà lloc el dia 9 del corrent.

L'actitud de Pretòria

Pretòria, 2. — El Gabinet ha decidit l'actitud que adoptarà com a membre de la Societat de Nacions. D'acord amb aquesta decisió seran trameses instruccions als representants de la Unió Sudafricana a Londres.

No es posseeix cap informació oficial, però als cercles ben informats hom creu que la Unió donarà suport a la decisió que més decididament signifiqui un manteniment dels principis de l'organisme ginebri.

La marina anglesa preparada

París, 2. — Comuniquen a "Le Journal" que la marina de guerra britànica està preparada per a qualsevol eventualitat. L'almirallat ha ordenat novament, per al dia primer d'aquest mes, la concentració de l'"home lleet" a Portland. "Le Journal" afegeix que, en efecte, 12 vaixells de guerra es troben ja a l'esmentada base, mentre altres unitats estan carregant a Portsmout combustible i material de guerra.

Nombrosos vaixells de la flota de reserva probablement entraran en servei actiu dintre aviat.

Mentrestant, la flota de la Mediterrània efectua un creuer als ports del canal de Suez (Egipte. Els grans cuirassats "Quuen Elizabeth" i "Barham" han estat novament incorporats a les forces de la Mediterrània.

Cap a Malta surt un nou destacament d'artilleria sobre el transport "Bellorophon" i l'"Euralia", que porten també molt material d'aviació.

Finalment, el porta-avions "Glorious" sortirà també cap a Malta.

També a "Le Matin" li diuen de Londres el que segueix: "Per primera vegada després d'acabada la guerra la marina reial britànica està en condicions de sortir cap allà on calgui, i pot navegar en alta mar durant diversos mesos.

Aden, 2. — L'Agència Reuter diu que ha arribat el creuer britànic "Colombo", procedent de Berbera (Somàlia anglesa), per tal de proveir-se. Dintre de vuit dies tornarà al seu lloc de procedència.

Gibraltar, 2. — Els navilis de guerra "Eloge", "Ueston" i el contratorpediner "Vessex" han salpat cap a Malta. Aquest últim sortí amb una anticipació de 24 hores. — Fabra.

Haifa, 2. — Segons l'Agència Reuter han arribat a aquest port els navilis de guerra britànics "Arethusa", "Delhi" i "Durban". Són esperats vuit contratorpediners que formen part del creuer que està realitzant al pròxim Orient l'esquadra anglesa de la Mediterrània. — Fabra.

Seran cridats els reservistes?

Malta, 2. — Corre el rumor que d'un moment a l'altre seran cridats els reservistes d'artilleria de Malta i que seran al mateix temps reforçades les forces d'enginyers i la milicia. — Fabra.

Dos-cents mil homes a files

Roma, 2. — Segons un comunicat oficial en el curs del mes de setembre seran cridats a files 200.000 homes, pertanyents a les lleves del 1931, 1933 i 1934, que per raons especials prestaran servei únicament durant tres mesos. — Fabra.

Cap a Massaua

Nàpols, 2. — El "Biancamano" sortí ahir cap a Massaua portant a bord 127 oficials i 3.500 camises negres que formen part de les legions 114 i 116 de la Divisió 28 d'octubre. Cada legió està composta de dos batallons, una companyia de metralla dores i una batéria d'artillera. Els expedicionaris són en la seva majoria originaris de Lombàrdia. Entre els oficials que han embarcat s'assenyala el vice-comandant de la comissió Ethore, el qual, per a poder marxar, ha renunciat al seu grau de cònsol de la Milicia feixista. El "Biancamano" porta, encara, nombrós material de guerra i a la seva sortida els legionaris foren objecte d'un entusiàstic comiat. — Fabra.

Nàpols, 2. — Dos vaixells més, el "Nonella" i "Capano", han sortit cap a Massaua portant material pesat i una petita escorta de tropes.

Els ex-combatents de la Gran Guerra han celebrat una reunió en la qual després d'aclamar el Duce, demanaren quasi tots ells marxar a l'Africa Oriental.

Incidents al Cap

El Cap, 2. — Els empleats dels docs s'han negat a carregar al vapor italià Sabbia" una grossa quantitat de carns congelades destinada a l'exèrcit italià. Amb això no volen contribuir a una acció que pugui facilitar la guerra, segons l'acord pres en la reunió celebrada per la Unió dels docquers, el dia abans.

A Durban els estibadors negres s'han negat a carregar el vapor italià "Perla" que també embarcava una important partida de carn congelada, però finalment la càrrega es pogué dur a terme per altres treballadors.

La Federació de Sindicats ha decidit fer una crida a la consciència dels ciutadans de l'Africa del Sud perquè collaborin a l'actitud dels treballadors del port del Cap. Aquesta decisió ha estat comunicada al President Hertzog i hom procura obtenir l'adhesió dels treballadors dels altres ports.

El Consell general de la Federació d'Associacions obreres del Cap ha informat el primer ministre, senyor Mertzog que ha decidit prestar suport a l'actitud dels obrers del port, que s'han declarat en vaga i es neguen a transportar a un vaixell italià un carregament de carn congelada destinada a l'exèrcit italià a l'Africa oriental. La vaga amenaça estendre's a tots els ports de l'Africa del Sud.

Es parla d'una mediació papal

París, 2. — "Le Petit Parisien" publica un telegrama de Londres dient que segons informacions procedents de la Ciutat del Vaticà el Papa té la intenció d'oferir la seva mediació per evitar la guerra. Serviria d'intermediari el pare jesuïta Pietro Tachi Venturi, amic íntim de Mussolini.

A "L'Echo de Paris" li diuen que a Londres es creu que tot podria solucionar-se per un compromís anglo-italià sobre Abissínia. Es treballaria en la conclusió d'un compromís en aquest sentit, mentre que la S. de N. ajornaria les seves deliberacions després de nomenar una Comissió especial.

Una pastoral catòlica contra el nacional-socialisme

Berlín, 2. — A tots els temples catòlics del Reich ha estat llegida una pastoral invitant els fidels a romandre ferms en llur fe "en aquesta hora molt greu".

La pastoral afegeix que esperits que no han après mai el catecisme, es creuen cridats a jutjar el catolicisme. No poden ésser predicadors els que no han rebut missió per a ella. S'han ajuntat tots els errors que en dos mil anys hagi pogut cometre el catolicisme, per combatre l'Església. No obstant això, l'Església continua essent el més gran miracle de la Història.

Els bisbes prohibeixen als catòlics alemany la lectura de diaris i llibres contra la fe, així com assistir a assemblees contra la religió catòlica. Recorden la gran obra moral de l'Església a través dels segles, i el respecte que sempre ha predicat vers l'Estat i les seves lleis.

Però quan aquestes lleis són contràries al dret natural i als manaments de Déu, s'ha d'obeir Déu abans que els homes. I entre aquestes lleis contràries al dret natural els bisbes signants de la pastoral assenyalen especialment les lleis sobre la raça.

La carta pastoral protesta després de les acusacions contra el "catolicisme polític", fórmula arbitrària ideada per empresonar sense sumari membres d'ordes religiosos i excitar les masses contra els catòlics. Per últim, els prelats recomanen als pares de família que llurs fills freqüentin les escoles catòliques, i acaben amb aquestes paraules: Els catòlics no són rebels. No resisteixen per la violència. Però quan es diu que es pot ésser catòlic sense ésser catòlic romà responem que això no és possible i que sobre aquesta teoria no cap tan sols la discussió.

Condemna contra religiosos

Berlín, 2. — Després de tres dies de continus debats, el Tribunal d'Excepció ha condemnat tres religiosos inculpats de contraban de divises a pènes que oscillen entre dos i sis anys de reclusió i de trenta a cent mil marcs de multa.

Quatre religiosos més han estat condemnats a pènes que oscillen de quatre mesos de presó a tres anys i mig de reclusió.

Un missatge del President de Mèxic

Mèxic, 1. — En inaugurar-se les sessions del Congrés, el president senyor Càrdenas ha llegit un missatge que ha estat radiat fins a les regions més llunyanes de Mèxic.

Ha afirmat la fidelitat del país a la doctrina del panamericanisme i ha afegit que la campanya de difamació efectuada en certes nacions contra les institucions de Mèxic ha minvat a mesura que es van coneixent les bones intencions del Govern mexicà, el qual cerca el millorament social del poble.

PREUS

Pessetes 5, 8, 10 i 12

Salmerón, 71 - Pelayo, 11 - Laietana, 30
Escudellers, 4 i 6 - Colom, 2 (Plaça Macià)

SEGURETAT El combustible "gas-oil" no és explosible ni inflamable. Apaga el foc lo mateix que l'aigua.

FOGONS FOKOIL Ptes 40 & OLIS PESATS (GAS OIL)

ECONOMIA Despesa mensual:

1 hora diaria	0'45 Pts. mes
2 » »	0'90 » »
4 » »	1'80 » »
6 » »	2'70 » »
10 » »	4'50 » »

SENSE OLORS DESPLAENTS SENSE FUM SENSE SOROLL

Substituex amb avantatge el gas, el carbó, la gasolina i el petroli.
INDUSTRIAS FOKOIL - Carrer d'Aragó, núm. 185 (Casanova) a Muntaner! Telefon núm. 81451 - BARCELONA
FALTEN AGENTS DE VENDA EN ALGUNES POBLACIONS

EL CINEMA

PROJECTOR

Durant la pròxima temporada... En primer lloc la competència serà més forta que mai. La desaparició de la Cinaes ha fet passar a noves mans la majoria dels seus locals. La Metro s'ha quedat el Tívoli per tres anys. Del Capitol i del Catalunya, adquirit el primer per una societat de molta empenta, i el segon per un antic director de la Cinaes, ja en parlem més avall. Al Coliseum veurem, com sempre, films de la Paramount i els millors d'Artistes Associats. El Fantasio presentarà tota la producció d'Exclusives Huet i algunes películes d'Ufilms. L'Urquinaona ha estat llogat per dos anys per l'empresa Segarra, de Madrid, molt lligada amb Filmófono. Allà veurem, doncs, les millors produccions d'aquesta distribuidora: "María Chapdelaine", "El darrer milionari", de René Clair... El Maryland estrenarà el millor material d'Ufilms... Ja n'anirem parlant.

* Cal especialitzar els locals. L'especialització pot ésser la salvació dels cinemes d'estrena. I l'única manera de combatre eficaçment la competència acarnissada que els fan els locals de reestrena. El Fantasio era sempre ple quan només projectava operetes alemanyes. El Capitol s'havia fet un públic addicte i constant quan es dedicava exclusivament al gènere terrorífic. I la temporada passada el Catalunya, especialitzat en films de la producció nacional, va assolir unes recaptacions que li envejaven tots els seus col·legues. Cal especialitzar els locals. No fent-ho així el públic, desorientat per una programació sense coherència, opta per anar al teatre o quedar-se a casa a escoltar la ràdio. Fent-ho així el públic trepitja terra ferma i omple els locals que li ofereixen el seu gènere preferit. Moltes empreses ja se n'han adonat. I ens diuen que aquesta temporada el Capitol, que governa una mà intel·ligent, donarà preferència a films com "Fanatismo", de Pola Negri; "El juramento de Lagardere"; "Los misterios de París"... I que el Catalunya seguirà projectant gairebé exclusivament películes nacionals.

* Vicente Escudero ha estat contractat per la Fox per interpretar un film. Aquest "gitano universal" ha corregut tot el món. L'aire de les ciutats s'ha encès amb el cartell de colors anunciador dels seus balls. I les seves orelles han pogut sentir inequívocament el llenguatge internacional dels aplaudiments, el tribut unànime retut al seu art... L'esmentat film de la Fox es titula "Here's to Romance".

* Escudero ens ha escrit des de Hollywood... Ens diu que ha presentat "El amor brujo" a l'òpera de San Francisco. I a l'Exposició de San Diego. I que ha donat un concert de danses a l'Opera de Los Angeles. I una sèrie de conferències sobre la tècnica del ball gitano. Tot amb èxit indescriptible. Afegeix que ha rebut proposicions del senyor Mestres per muntar "El amor brujo" al nostre Liceu el desembre vinent... Quant al film de la Fox, Escudero és d'un laconisme i d'una vaguetat exasperants: "Ahora voy a bailar en una película" — diu... Res més!

* Rostre molsut, nas carnós, boca pulposa i sensual, ulls vivaços, cabellera negra abundant, loquacitat inexhaurible, amo de tots els "speakeasies" que veiem en els films de l'América seca, Lluís Alberni, a Hollywood, és especialista en papers d'italià. Però no és italià. Es català. I de Barcelona. Fill d'un magistrat de l'Audiència de Barcelona, va estudiar Dret a la nostra Universitat. Però no va acabar la carrera. El Dret no era el seu fort. No li interessava gens. A setze anys tingué casa seva. Corre tot Europa amb un circ ambulant. Més tard, debuta a Barcelona en una companyia d'Enric Lorras. En 1914, se'n va als Estats Units. En 1927, s'instal·la a Hollywood. D'aleshores ençà, no ha parat de treballar... El cap de gitanos de "Caravana" fou el seu primer paper important. El recordem aquesta temporada el veurem en "Roberta" i en "Una noche de amor", amb Grace Moore i Tullio Carminatti. Dos excel·lents films de la Ràdio...

* Uns quants "projectors" sobre la producció dita nacional.

Als Estudis E. C. E., d'Aranjuez, Vilches roda el film "113". El famós actor, la carrera cinematogràfica del qual començà molt bé a Hollywood amb "Cascarrabias", i que després fracassà roundament en entestar-se a fer galans joves — "Cheri-Bibi", "El comediante", "Su última noche"—, el famós actor, doncs, és el director i el protagonista de "113". La càmbra va a càrrec de William H. Clother, operador—diuen—de "Alas", "Cimarrón" i altres bons films americans.

* Fernando Delgado Ilma, a Sevilla, els exteriors de la nova versió de "Currito de la Cruz". Angelillo, l'as del "cante jondo", segrestat fa temps pel cinema, és el protagonista d'aquesta adaptació de la novel·la d'A. Pérez Lugín. Febrer i Blay la distribuiran.

* Han arribat a Barcelona el popular Casimiro Ortas, acompanyat de la seva muller Aurora Garcilaso. Aquesta arribada ha provocat molt de moviment en la casa productora Ibérica-Films, la qual està filmant a Montjuic la seva "Producció IV", titulada "Ojo por ojo". Protagonista: Ortas. Primera actriu: Aurora Garcilaso. El guió és signat Alonso. La música, mestre Luna. "Ojo por ojo" és dirigit per Max Nossek, realitzador d'algun film francès de Buster Keaton.

* Gargallo treballa activament en el guió del seu film, "El octavo mandamiento". L'argument, com el de "Sor Angélica", és seu. Els protagonistes són Lina Yegros, Baviera, Carmen Rodríguez i Villasiul.

D'UN FILM A L'ALTRE

El primer film en color natural. — "Becky Sharp" ("La feria de la vanidad") segueix l'orientació iniciada per "La cucaracha" i plasma en el celluloide el color natural amb tota puresa i naturalitat. Edmond Jones, el tècnic del color, ha vessat en aquesta obra tota la fantasia de la seva paleta, i el negatiu, la cinta matriu del film, és un arc de Sant Martí de tonalitats en tota la gamma. El color en el llenç ha estat llançat per R. K. O. Radio, a la qual correspon l'honor de les primícies de l'invent.

La Rifa de Madrid

Premiat amb 100.000 ptes.

18.843 Barcelona, Madrid, Sevilla, Múrcia.

Premiat amb 70.000 ptes.

43.490 Sant Sebastià.

Premiat amb 35.000 ptes.

32.160 Barcelona, La Línea, Sant Sebastià, Madrid.

Premiat amb 30.000 ptes.

38.412 Barcelona, Madrid, Sevilla, Sant Sebastià.

Premiats amb 1.500 ptes.

3.090 Barcelona, València, Segòvia, Nules, Algecires.
3.894 València, Riotinto, Pamplona, Benicarló.
4.827 Madrid, Almeria, La Línea, Cartagena, València.
13.773 Madrid, Santander.
16.906 Barcelona, Madrid, Gijon, Jerez.
18.678 Barcelona, Valladolid, Santander.
19.022 Palma, Alcantarilla, Montilla, Manzanares, Orense.
20.273 Barcelona, Figueres, Madrid, Alacant, Huelva.
22.851 Barcelona, Madrid, Málaga, Sevilla, Múrcia.
28.591 Barcelona, Corunya, Oviedo, Avila, Granada.
32.098 Còrdova.
32.792 Barcelona, Madrid, Alacant, Málaga, Constantina, Zamora.
33.579 Málaga.
43.392 Granada.
44.242 Valladolid.

Premiats amb 300 ptes.

CENTENA

025 056 058 098 099 147 155 163 166 211 220 253 357 265 279 287 300 371 291 397 431 437 476 481 547 601 603 620 637 777 793 809 831 863 883 925 928 978

CATORZE MIL

038 063 090 138 160 172 204 212 247 257 261 271 291 345 348 380 385 389 508 537 540 545 556 663 735 761 812 911 926 939 970 999

QUINZE MIL

001 008 026 051 102 237 244 265 298 378 402 414 437 454 497 530 574 583 612 616 659 661 710 791 801 839

SETZE MIL

004 013 014 067 087 138 142 146 195 215 216 224 280 289 294 301 309 366 384 390 414 503 510 531 664 671 703 713 785 838 845 856 880 883 907 933 969

DISSET MIL

011 019 055 080 084 120 154 171 198 249 259 285 394 400 480 481 490 509 595 681 738 739 790 797 798 831 846 879 881 889 905 909 914 933 965 976 998

DIVUIT MIL

007 120 191 358 366 501 520 546 587 593 625 652 695 719 734 735 748 792 809 832 880 912 941 963 976

DINOU MIL

007 011 048 144 159 207 262 388 393 397 420 425 451 533 640 681 700 706 723 730 736 744 775 830 831 867 911 923 946 993

VINT MIL

018 041 101 107 108 120 130 136 155 158 174 196 202 026 207 214 2550 301 353 459 461 549 648 669 675 695 738 750 772 779 781 835 846 850 875 906 930 988 999

VINT-I-UN MIL

020 034 047 081 148 185 213 232 259 329 355 379 388 391 432 470 513 516 560 573 579 584 586 618 634 647 657 681 691 693 746 755 804 818 861 862 949

VINT-I-DOS MIL

020 055 050 068 105 115 122 134 137 138 181 253 258 286 297 300 316 346 362 368 405 428 462 504 512 573 576 587 601 604 619 615 636 654 679 702 787 825 861 864 871 921 925 930 990

VINT-I-TRES MIL

056 080 092 093 096 137 160 190 212 302 330 340 355 367 382 391 405 416 434 475 480 511 545 595 625 668 788 804 837 841 959 963

TRENTA-UN MIL

003 010 015 027 041 051 056 082 112 115 116 117 159 166 182 311 215 230 236 262 286 342 343 396 419 560 599 593 650 695 710 729 782 800 801 826 863 863 881 948 974

TRENTA-DOS MIL

011 022 051 060 125 176 211 220 231 239 248 277 290 294 318 367 380 408 418 426 476 557 562 592 596 639 690 755 757 771 774 794 809 814 820 827 830 850 873 968 973

TRENTA-TRES MIL

002 005 033 041 053 100 110 125 134 145 154 183 189 208 248 253 257 263 267 269 295 307 316 319 324 416 470 509 547 574 588 620 630 669 670 700 702 744 768 813 827 828 848 880 900 911 930 939 945 967 970 983 987

TRENTA-QUATRE MIL

024 049 060 098 140 211 220 259 283 304 347 352 360 366 387 392 437 449 529 566 588 634 704 732 764 791 861 862 874 906 911 919 929 950 972 988 992

TRENTA-CINC MIL

000 029 034 053 108 122 132 151 157 160 200 217 250 255 267 269 280 326 341 389 408 447 454 464 490 495 505 511 600 603 608 664 668 700 731 734 734 761 786 791 842 849 853 912 921 949 960 977 983 994

TRENTA-SIS MIL

012 064 078 090 101 114 123 135 163 167 168 172 207 242 262 265 288 347 369 385 388 474 500 551 557 568 628 637 644 667 684 770 786 856 866 907 949 967 983

TRENTA-SET MIL

011 075 133 138 158 159 171 176 177 182 210 217 232 243 373 402 405 415 431 441 538 551 593 605 612 629 664 698 721 746 756 763 766 793 798 802 871 908 943 958

TRENTA-VUIT MIL

001 015 038 100 106 111 147 162 183 189 203 212 221 266 394 298 309 343 485 491 551 558 586 592 609 656 659 665 709 713 734 807 823 851 875 879 946 954 967

TRENTA-NOU MIL

015 027 048 061 076 100 129 179 202 270 319 328 357 377 403 445 452 508 509 534 548 582 646 691 704 705 734 746 752 762 770 780 801 821 866 872 887 896 897 911 922 946 955 959

QUARANTA MIL

009 016 050 149 192 206 212 226 248 266 312 326 401 412 537 547 576 599 609 610 613 620 630 650 653 667 691 699 708 721 727 741 765 771 780 847 855 931 995 997

QUARANTA-UN MIL

010 013 025 070 086 091 093 120 155 176 179 189 210 215 224 231 255 280 284 303 319 322 329 347 388 408 422 427 436 456 453 463 510 537 568 571 587 591 593 597 600 618 633 668 702 722 640 778 801 805 814 831 838 843 864 872 882 912 930 948 952

QUARANTA-DOS MIL

012 017 039 086 143 218 246 276 277 301 331 339 344 346 347 388 403 419 428 435 443 536 541 545 561 578 596 598 603 608 619 626 627 646 647 673 676 730 740 764 768 772 791 805 836 843 896 909 909 963 982

QUARANTA-TRES MIL

023 070 091 104 121 124 142 179 183 196 197 237 272 305 350 389 409 419 423 425 453 496 501 524 613 623 624 626 640 657 658 662 672 702 707 730 765 770 772 773 803 809 822 873 890 911 959 954 983

QUARANTA-QUATRE MIL

016 043 061 071 184 186 206 236 256 266 294 308 320 357 381 389 406 410 413 432 455 479 482 485 508 519 519 329 530 542 544 576 607 673 703 711 712 726 733 746 752 785 760 789 790 797 813 838 846 890 944 943 949

LA POPULAR

i afortunada ADMINISTRACIÓ DE LOTERIES núm. 35 de

MARIA ILLA

RAMBLA DEL CENTRE, 26 (davant la Plaça de Macià)

ha repartit en aquest sorteig entre els seus clients el

Núm. 18843 -- 2.ª sèrie -- amb 100.000 ptes.
Núm. 18843 -- 4.ª sèrie -- amb 100.000 ptes.

amb les seves quatre aproximacions i 150 bitllets del centenar

Premiats amb 1.500 pessetes: números 18878-3090-16906

Gran estoc de bitllets de l'11 d'octubre i de Nadal
Se'n tramiten a provincies

LA LOTERIA DE LA SORT

de MIQUEL VALDÉS - Rambla de les Flors, 12

HA TINGUT EL BON ENCERT DE REPARTIR DOS PREMIS MAJORS DISTINTS EN EL SORTEIG D'AHIR

Efectivament, puix que ha venut el bitllet número 18.843 afavorit amb el

PRIMER PREMI, de 100.000 PESSETES

i el bitllet número 32.160 agraciat amb el

TERCER PREMI, de 35.000 PESSETES

així com les corresponents aproximacions de tots dos, SETANTA BITLLETS DE LA CENTENA DEL PRIMER I EL CENTENAR COMPLET DEL TERCER

Adquiriu els vostres bitllets sempre en aquesta Administració, i en particular els dels sorteigs extraordinaris 11 d'octubre i NADAL

Se serveixen demandes a tot Espanya

Espectacles per a avui

MIREU L'ANUNCI DETALLAT DELS NOMS QUE VAN PRECEDITS DEL SIGNE ■

TEATRES

■ **Barcelona.** — Tarda i nit: "Menos lobos".
■ **Comic.** — "Miss-Miss".
■ **Espanyol.** — Tarda: "Patrons i proletaris" i "Pobrets però honrats". Nit: "Pare vostè la burra, amic!".
■ **Gran Price.** — Tarda: "Res de nou al front". Nit: "La criolla".
■ **Poliorama.** — Nit: Estrena "Pluma en el viento".
■ **Principal Palace.** — "La sede armas tomar".
■ **Romea.** — Tarda i nit: "Morena Clara".
■ **Tívoli.** — Tarda i nit: "Hip! Hip!... Hurra!".

CINEMES

■ **Actualitats.** — Noticiari Fox. Documentals. El raid Roma-Chicago-Roma.
América. — "Al llegar la primavera". "Vampiressa 1933" i "Soy un fugitivo".
Arenes. — "El tigre del mar negro". "Hollywood conquistado" i "Granaderos del amor".
Arneu. — "El guapo", "Por el mal camino", "Crisis mundial" i Dibuixos.
Astòria. — "Pelirrojo", "Cinco caballeros malditos" i "La carretera del infierno".
■ **Avenida.** — "Cita a ciegas", "Sobre las nubes". A més, a la tarda: "Exitasis".
■ **Barcelona.** — "No soy ningún ángel", "Madame Butterfly" i "El paso del ocaso".
Bohème. — "Déjame pasar la noche contigo", "La santa y el loco" i "La cena de los acusados".
Bohemia. — "Casino del mar", "Espigas de oro" i "Vivir para soñar".
Tetuan. — "El remolino", "Hola, bombero" i "Eskimo".
Bosc. — "Rapsodia húngara", "Viva Villa!" i "As de ases".
Broadway. — "El guapo", "Por el mal camino", "Crisis mundial" i Dibuixos.
■ **Capitol.** — "El brindis de la muerte", "Cuando un hombre es un hombre".
■ **Central.** — "Escándalos romanos", "Chucho el roto" i "Romanza húngara".
Comtal. — "Don Enredos", "Un bravo entre bravos" i "La maternal".
Xile. — Noticiari Fox. "El petró indomable", "El frente invisible" i "Al este sin rumbo".
Delicias. — "La dama del terror", "Pacto de tiburones" i "Los crímenes del museo".
Diana. — "Paso a la juventud", "Dames del prestatge" i "El engañado".
Diorama. — "El crucero embiem", "Civismo", "365 noches en Hollywood" i Dibuixos.
■ **Espinal.** — "La cucaracha", "La pequeña Dorrit", "El rey de los Campos Elíseos" i "Luces de la ciudad".
Excelsior. — "Charlie Chan en París", "Imitación de la vida" i "Romanza estudiantil".
■ **Fantasio.** — "Oro en la calle".
Foc Nou. — "Soy un fugitivo", "Vampiresa 1933" i "El hijo del Carnaval".
Florida. — "El guapo", "Por el mal camino", "Crisis mundial" i Dibuixos.
Frbroll. — "A guapo, guapo y medio", "Secretos de la policía de París", "A les 7 en punto" i Dibuixos.
■ **Goya.** — "Bolero". Espectacle "Aracelí" i l'orquestra "Los cubanolas".
■ **Iris.** — "La vida en broma", "Madame Butterfly" i "El dictador".
Kursaal. — "A la luz del candelabro", "Imitación de la vida" i "Mascarada".
Laietana. — "La llama eterna", "El remolino", "Por amor a la mujer", "Revista i Dibuixos.
Maravilla. — "Sucedió una noche", "María Luisa de Austria", "Por la vida de su rival" i Dibuixos.
Marina. — "La matanza", "Marineros en tierra", "Eva busca un papá" i Noticiaria Fox.
Mistral. — "Cruz diablo", "La cena de los acusados" i "Divina".
Metropol. — "El difunto Tupinel" i "El vencedor".
Mundial. — "Posiando a Cupido" i "En Capri nació un amor".
Núria. — "El presidio", "De bote en bote" i "El refugio".
■ **París.** — "Rosas del sur" i "Dejada por prenda".
■ **Pathé Palace.** — "Qué lío es este", "Marinero en tierra", "Soy mi amor" i "Mujeres peligrosas".
Principal. — "Rapsodia húngara", "Viva Villa" i "As de ases".
Publi Cinema. — Curiositats mundials. Noticiaria Fox. Noticiaris d'Espanya i internacional i Dibuixos.
■ **Rambla.** — Dibuixos. "Alias terremoto", "Hacia las mujeres" i "Secuestro sensacional".
Rovira. — "La dama del terror", "Pacto de tiburones" i "Los crímenes del museo".
■ **Royal.** — "Cocktail de besos", "Flor marchita" i "El alguacil de la frontera".
Salaet. — "Wonder Bar" i "El viajero solitario".
Smart. — "Los lucha de la ciudad".
■ **Salamanca.** — "El número 17", "Mascarada" i "Paso a la juventud".
i "El último rodeo".
Triomf. — "La matanza", "Marineros en tierra", "Eva busca un papá" i Noticiari Fox.
■ **Walls.** — "El expreso de la seda" (reposa tarda). "La columna nocturna" i "Amor y alcohol".
Wellkyrie. — "Asesinato en la sombra", "El rey del jazz" i "El agua en el suelo".

MUSIC-HALLS

Apolló. — Varietats i Lilian Lisbort.
Ba-Ta-Clan. — Varietats i Lili Navarro.
La Bona Sombra. — Varietats i Encarnita Gil.
Monaco. — Varietats i Estrellita López Guigon. — Varietats i Carme Vorgas.

DIVERSOS

Kennel Club. — Avui, nit, a les 10: Curses de llebrers. Quinielas americana.
Casa Lliure. — Avui, i cada dia: The dansant de lesbies.
Hotel Ritz. — Avui, i cada dia: The dansant.

EL TEATRE

ATENEU OBRER MARTINENC. -- Companyia Catalana d'Artistes Associats. "Quan els reis es tornen homes", de Lluís Elies

Lluís Elies segueix essent el més actiu dels nostres autors dramàtics. No s'ha permès ni les vacances d'estiu. La formació de la nova companyia catalana d'Artistes Associats, dirigida per Enric Lluelles i amb Laura Bover de primera actriu, li ha donat motiu per a estrenar una nova producció, i no pas una producció qualsevol, que estimés menys que qualsevol altra i que no sapigués com treure-se-la del damunt. "Quan els reis es tornen homes" és, si no la seva millor obra, la més ambiciosa, la que ens planteja un tema més important.

"Quan els reis es tornen homes" és la tragèdia del rei destronat, inepte per a lluitar amb la vida, a causa de les prevencions amb que ha estat educat, dels enganys en que ha viscut, de totes les seves inexperiències d'home que ho ha tingut sempre tot resolt. L'obra no és pròpiament ni reialista ni antireialista. L'autor no ha volgut prendre partit ni en pro ni en contra de la monarquia. Es possible que els adversaris d'aquest règim la trobin excessivament respectuosa. Es possible també que els partidaris la trobin una mica vexant. L'autor ha volgut mostrar-se objectiu i no treure conseqüències polítiques de cap mena. Però és possible que aquest mateix desig d'objectivitat, de no ferir sentiments o de ferir-los molt epidèrmicament, hagi perjudicat la composició de l'obra. Sense aquesta por, Lluís Elies hauria triat segurament ingredients més explosius, hauria fet una sàtira més penetrant i més forta. La vida de tants de reis destronats com hi ha avui per Europa li hauria pogut proporcionar molts exemples amb llurs vel·leitats i ximpleries per fer-ne una sàtira, una farsa de més envergadura. Ara, en canvi, s'ha limitat ell mateix les possibilitats del tema: no ens dóna tot el que el títol promet.

En lloc de presentar-nos la vida d'un rei destronat en contacte amb la gent que naturalment hauria de voltar-lo—partidaris, paràsits, vanitosos, explotadors, parents, familiars, etcètera—fa que tothom l'abandoni tot seguit; que només resti al seu costat una tal Ginette, una ex-comtessa bonica, exiliada per ell mateix i que ara es guanya la vida a París fent de periodista. El que podria haver estat una gran farsa es convertéix així a poc a poc en una aventura sentimental entre el rei i Ginette. El drama de Ginette, que no és compresa ni estimada pel rei: les peripècies de Ginette per mantenir-lo en una vida daurada, passen a primer terme. El rei perd interès per ell mateix, perquè esdevé un rei excessivament convencional, excessivament candi, per a una obra que no és purament còmica, ans que vol tenir sobretot un valor emocional.

Així i tot l'obra manté l'interès. El manté perquè l'autor manipula amb gràcia aquesta pètita anècdota sentimental de l'ex-comtessa coratjosa, enamorada d'un ex-rei feble i ingenu. El manté perquè tot i ésser Ginette una figura de novel·la rosa, és tan tendra, tan enamorada, té un tal esperit de sacrifici, que es guanya vivament les simpaties dels espectadors. Hom plora amb les seves disorts. Hom es commou, s'indigna amb la ceguesa del rei. Tots aquests sentiments, que són uns ressorts teatrals de primer ordre, li han permès de fer més d'una bona escena en cada acte; mantenir viva la simpatia i adhesió dels espectadors.

El primer i tercer dels actes són els que tenen més amplitud, els més ben estructurats. El segon s'afluixa per excés d'escenes i de personatges de farciment. Aquella sàtira, una mica poca-solta, del sobrerrealisme, hi és un pegot sense justificació. En canvi, a desgrat d'ésser una mica forçada, la cançó del rei destronat—amb una música molt simple del mateix Lluís Elies—, d'una tendresa i una gràcia molt parisenques, prèsten a l'acte una singular animació i el salven de la monotonia.

La companyia catalana d'Artistes Associats ha tret l'obra amb un conjunt molt estimable. Laura Bover ha fet una Ginette amb molta frescor i vivacitat, una Ginette realment bonica, tendra i coratjosa. Enric Lluelles, amb intel·ligent desimboltura, ha superat les dificultats d'un paper—el de rei—que, tal com és escrit, sembla més aviat per a galan jove. Maria Font ha dit amb tendresa, gens exempta de gràcia, la cançó del rei destronat. Anna Peris, Elvira Coma, Mercè Bayona, Pura Altavila, Lluís Torner, Eduard Cabrer, Avel·lí Galceran, Ferran Capdevila, Joaquim Vinyes, Emili Perelló, Salvador Malonda, Josep Camps i Joan Grosset completen el conjunt de la interpretació.

Domènec GUANSÉ

TEATRE CÒMIC

AVUI: Tarda, 5. Nit, 10'15. Repetició dels formidables Festivals Alady. La superrevista

MISS - MISS

per Laura Pinillos, Alady i Lepe

L'èxit de la companyia de vodevil al Price

Tot i la gran capacitat que té el local del Gran Price, molts dies resulta insuficient per a contenir el públic que hi acut, atret per la suggestió de l'espectacle de vodevil que hi presenta la notable companyia de Visita López i Jiménez-Sales, així com pel confort i la barator dels preus.

L'esmentada companyia representa actualment, cada tarda, el divertit vodevil "Res de nou al front", del qual fan una gran creació tots els artistes, i a la nit ocupa el cartell l'obra de grandiós èxit "La Criolla", creació insuperable de Visita López i Jiménez-Sales.

ROMEA

Teléfon 22026

AVUI, demà i demà passat, abans de procedir al desarmament del decorat, a fi que tot Barcelona pugui veure l'èxit de l'any, a les 5'30 i 10'15: MORENA CLARA. Preu únic: 1 pta. per persona. Més barat que al cinema. Es despatxaran per ordre de prioritat les diferents classificacions de localitats. Per tal d'evitar aglomeració, s'adveriteix al públic que la taquilla s'obrirà d'11 a 1 del matí i de 4 a 10'30 de la nit. - Divendres: Vittorio Podrecca presentarà al públic de Barcelona el seu TEATRE DELS PRODIGIS, espectacle delicios, plè d'art, que ha donat tres vegades la volta al món. Brevíssima actuació. Es despatxa a Comptadoria

TEATRE BARCELONA

Continua renovació de l'abro COMPANYIA TITULAR DEL "TEATRO DE LA COMEDIA" DE MADRID

AVUI, DIMARTS: Tarda, a les 5'30. Nit, a les 10'15: Formidable èxit còmic de l'agrodrama de Noyra i Sánchez Mora

MENOS LOBOS

Demà, dimecrés, tarda: MENOS LOBOS. - Nit: Estrena de la joguina còmica de Paso i Sáez LOS SANDOVALES

PER ARA, TOT SON GESTIONS

La companyia Nicolau-Martori voldria anar a fer català al Novetats

En "L'Instant" d'ahir Ignasi Agustí s'ocupa dels propòsits de Mercè Nicolau de seguir fent, aquest hivern, teatre català.

Ignasi Agustí ha aprofitat, per a parlar amb Mercè Nicolau, "un d'aquests intermedis tan merescuts que cada setmana té l'actriu, en el curs de la brillant *tournée* per Catalunya".

—Es cert — ha preguntat Ignasi Agustí — que, com algú ha dit, estàvet en tractes amb el Novetats?

Mercè Nicolau ha respost afirmativament:

—Es cert. I és més — ha afegit — : ha anat d'un punt que no fos signat el contracte.

—Expliqueu-vos, si us plau. L'empresa formada per a disposar del teatre era la mateixa de què vaig parlar fa poc temps al diari?

—A quina us referiu? ¿A la que formàvem amb Joan Oliver? No. L'empresa, aquesta vegada, la formàvem, exclusivament, Ramon Martori i jo. Des del dia 1 d'agost En Martori i jo teníem dipositades 15.000 pessetes de garantia a l'Empresa de Novetats. A mig setembre havíem d'ampliar aquesta quantitat fins a 50.000 pessetes. Dic *teníem* — afegeix Mercè Nicolau — perquè aquesta quantitat encara és dipositada en un Banc. I en el cas que aquella Empresa continués, nosaltres hi aniríem. Ben entès que els empresaris — els aportadors únics d'aquestes 50.000 pessetes — seríem En Martori i jo sols.

—¿I, doncs, amb una notícia d'aquesta envergadura, com s'explica aquell silenci?

—Senzillament: vàrem creure més seriós, en plenes gestions, i àdhuc a punt de reeixir, no dir res si no estava tot ben lligat. No us sembla?

—Teniu tota la raó! ¿I com queda ara, això?

—Sé el mateix, exactament, que vós. Però us diré que no parem un moment de gestionar, no solament en aquest sentit, sinó en altres sentits.

—En altres teatres.

—Jo he dit en altres sentits. ¿Deixem-ho així?

—Deixem-ho. Però em penso que ben aviat en sabré alguna cosa més.

—Probablement.

NOTES OFICIOSES

Darrers dies de "¡Adiós, muchachos!" al Romea

Suàrez de Deza ocupa un lloc preferent en aquest reduit grup d'autors que tenen "el seu" públic. Les seves obres no defrauden mai. Es un autor que posseeix, com pocs, el sentit del teatre: tècnica, habilitat constructiva, diàleg fluid; teatre, en conjunt.

D'aquestes condicions que s'han reconegut sempre a Suàrez de Deza, n'és una prova "¡Adiós muchachos!", que s'estrenà el dilluns passat al Romea.

"¡Adiós muchachos!" és una bona comèdia, una gran comèdia amb tots els elements que ha de reunir una comèdia per agradar, la millor comèdia, sense disputa, de Suàrez de Deza, per les seves idees i el seu cos d'humanitat.

El públic que assisteix aquests dies al Romea, atret per la firma d'un dels autors que li són més volguts, surt molt satisfet i orgullós d'aquella part tan considerable que li és addicta, puix que suposa un pas decisiu en el camí d'èxits de Suàrez de Deza.

Gran part d'aquest èxit correspon a la interpretació que dóna a l'obra la companyia titular B, i d'una manera especial Fuensanta Lorente i Fernando Porredón, protagonistes d'"¡Adiós muchachos!".

El públic s'ha de donar pressa per veure "¡Adiós muchachos!", car dijous acaba la companyia la seva actuació, a fi de donar pas, divendres, al Teatre dels Prodigis de Vittorio Podrecca, l'espectacle que ha de fer una revolució a Barcelona.

Escenaris

Avui debuta al Poliorama, on actuarà durant una mesada, la companyia castellana Guerrero-Mendoza; es presentarà amb l'obra en tres actes *Pluma en el viento*, del fill d'En Dicenta. Per a avui està també anunciat, al Tívoli, el benefici de la gentil *vedette* d'aquell teatre Conchita G. Leonardo.

GRAN PRICE

VODEVIL CATALÀ. - Tarda: RES DE NOU AL FRONT. Nit: LA CRIOLLA. Tarda: Butaques 1 pta. General 0'50. Nit: Butaques 1'50, General 0'50.

★ Hem trobat el senyor Joan Marsans, propietari del teatre Novetats, i li hem preguntat què hi ha de nou respecte a l'arrendament de l'esmentat teatre. El senyor Marsans, igual que l'escolà de "La Baldirona", ens ha respost: "No sabem res; no sabem res de res". No hem pogut, per tant, assabentar-nos, a causa de saber el senyor Marsans tan poca cosa, si és cert, com s'afirma, que dissabte va quedar rescindit el contracte que existia entre la propietat del Novetats i l'empresa que regenta o regentava el senyor Jeroni Portabella i que té o ha tingut el Novetats des que el deixà el senyor Canals. Tampoc no ens ha estat possible conèixer el resultat de l'entrevista que, fa alguns dies va celebrar el conseller de Cultura de la Generalitat, senyor Duran i Ventosa, amb el repetit senyor Marsans.

TIVOLI

AVUI: Tarda, a les 5. Nit, a les 10'15. A honor i benefici de la superveedette Conchita Leonardo. Les millors butaques 3 i 4 pessetes

¡HIP! ¡HIP! ¡HURRA!

prenent-hi part, en obsequi a la beneficiada, eminents artistes. Estrena de ¿SERÁ EL TARARÍ?... (cançó), del mestre Guerrero, cantada per Conchita Leonardo

ELS ESPORTS

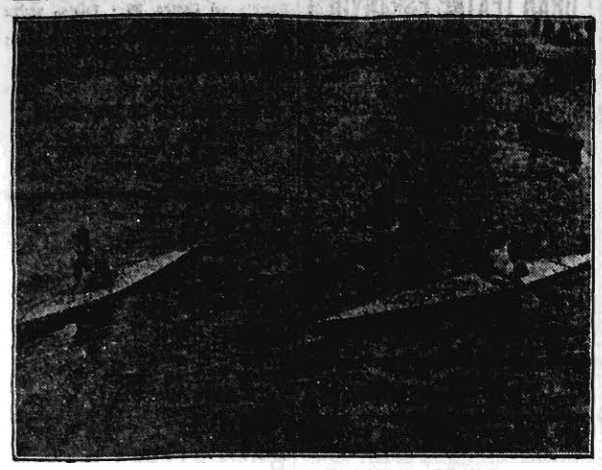

Del campionat de Catalunya de regates en piragua al port de Barcelona

La gran diada esportiva del diumenge passat a Girona

ATLETISME

El Grup Excursionista i Esportiu Gironí vencé la U. S. Thuirinoise i la U. S. A. Perpinyanais per un bon marge de punts

RESULTATS OFICIALS

80 metres:
Primera série: Caire.T, 9 1-5; Cadillac.-P, 9 3-5; Got.-T; Soms.-G.
Segona série: Andreu.T, 9 2-5; Mas. G, 9 4-5; Peric.-G; Lasafre.-P.
80 metres final:
Caire.-T, 9 --5; Cadillac.-P, 2.5; Andreu.-T; Mas.-G.
Salt d'alçaria:
Segarra.-G, 1'65 m.; Montinguet.-T, 1'65; Bartrina.-G., 1'60; Buller.-P, 1'55.
300 metres:
Primera série.—Colomer.-G, 40 1-5; Revarté.-P; Vinyes.-G; Masquiret.-T.
Segona série.—Sardà.-T, 39 3-5; Bartrina.-G; Oliva.-P; Maille.-P.
300 metres final:
Colomer.-G, 39 3-5; Sardà.-T, 39 4-5; Bartrina.-G.
Llançament del disc:
Llauró.-G. 33'63 m.; Salvador.-G, 31'25; Got.-T, 30'70; Caire.-T, 28500.
800 metres:
Suescun.-G, 2'13 1-5; Gauze.-P, 2'13 1-5; Guiter.-P; Esquer.-T.
Salt de llargària:
Vives.-G, 6'25 m.; Got.-, 6'14; Cadillac.-P, 6'10; Mas.-G, 5'98.
Llançament de la javelina:
Sais.-G, 43'75 m.; Andreu.-T, 37'50; Porres L.-G, 35'30; Bartra.-G, 34'19.
4 x 100 rellevaments:
Primer: U. S. A. P., 48 s. (Forcada, Lavail, Lassafire, Cadillac); segon: G. E. i E. G., 49 s. (Peric, Amat, Soms, Vinyes); tercer: U. S. T. (Andreu, Monteguet, Got, Caire).
Llançament del pes:
Got.-T, 11'38 m.; Llauró.-G, 11'24; Porres I.-G, 10'42; Reig.-T, 10'14.
300 metres:
Romeu.-T, 10'2 1-5; Esteban.-G, 10'7; Tàpies.-G; Carreres.-P.
4 x 100 rellevaments:
Primer, G. E. i E. G., 3'48 (Segarra, Mas, Vinyes, Colomer); segon, U. S. A. P., 3'48 1-5 (Baille, Fourcade, Lavail, Gauze).

PUNTUACIÓ

Primer: G. E. i E. G., 50 1-2 punts.
Segon: U. S. T., 32.
Tercer U. S. A. P., 17 1-2.

NATACIÓ

El C. N. T. Terrassa guanya el Grup Excursionista i Esportiu Gironí Diversos rècords "provincials" de Girona batuts

RESULTATS OFICIALS

400 metres lliure
Mach.-T, 6'27 8-10; Morera.-T, 6'30 2-10; Bruguera.-G, 6'36 1-10; Viusà.-G; Soler.-T.
100 metres braça de pit:
Sapes.-T, 1'26 2-10; Vardellac.-T, 1'31 4-10; Soler.-G, 1'32 4-10 (Rècord batut; antic, 1'34); Porres.-G, 1'39.
3 x 50 estils:
Franc, Sapés, Amat.-T, 1'55 3-10; Regàs III, Solee, Vàzquez.-G, 1'55 6-10. (Rècord batut; antic, 1'56 3-1).
100 metres lliure:
Amat.-T, 1'13 7-10; Roca.-T, 1'20 6-10; Tarrés.-G, 1'27.
5 x 50:
García, Saygado, Omi, Porres I, Vàzquez.-G, 2'49 2-10 (rècord batut); Soler, Madi, Morera, Roca, Amat.-T, 2'50 1-5.
Water-polo:
Equip Terrassa: Franc, Morera, Cardellac, Mach, Cabassa, Roca, Soler 2 gols; equip grup: Canals, Regàs III, Roure, Bruguera, Soler, Porres I, Boschbonar, 4 gols.

PUNTUACIÓ

Club Natació Terrassa, 24 punts.
Grup E. i E. Gironí, 14.

FORA DE CONCURS

50 metres braça femení:
Banisser.-T, 59 4-5; Alfajó.-T, 1'1.
50 metres infantil:
Vallmajor, 46 9-10; Roquet I; Coll; Roquet II.
50 metres socials:
Omi, 34; Frigola, 39 4-10; Ventura, 40; Riuró, 40 5-10.

BOXA

Vetllada amateur de presentació a Girona del Boxing Club Poblet contra el G. E. i E. G.

Els combats foren a cinc represes de 2 minuts.

Primer.—Pesos lleugers: Ametller guanya per punts Lafuente, del P.

Segon.—Pes gall: Canals II, del G. guanya Pina, del P, per abandonament a la quarta represa

Tercer.—Pes lleuger: Fortea, del P., guanya Berga, del G, per abandonament a la segona represa.

Quart. — Pes velter: Legas guanya Ponç, del G., per abandonament a la quarta represa.

Cinquè.—Pes gall: Canals I, del G., guanya Gonzalbo, del P., per punts.

Arbitrà els combats el senyor Casanova, de la Federació Catalana de Boxa. El públic sortí altament satisfet del desenvolupament de la vetllada.

TENIS

Mancava un partit de dobles contra el Santa Coloma per tal de designar l'equip finalista d'aquest campionat, que junt amb el Banyoles es disputaran el títol de campió.

Aquest fou jugat diumenge. El resultat fou aquest:

De Arriba-Llorella, de Girona, guanyen Puig-Sala, de Santa Coloma de Farners, per 6-1, 6-0. Per tant, l'equip gironí quedà finalista.

La final tindrà lloc el diumenge vinent a Girona, i el seguent diumenge a Banyoles.

FUTBOL

Els nostres lectors ja trobaran en el seu lloc corresponent la ressenya del partit celebrat entre el Girona F. C. i el C. E. Júpiter corresponent al campionat de Catalunya, i que resultà vencedor el darrer per 3 gols a 22.

— La manca d'espai ens obliga a donar solament les classificacions oficials dels diferents actes esportius que se celebraren el diumenge passat a Girona. Remarquem, però, la intensa activitat esportiva gironina i felicitem els seus organitzadors, especialment el Grup Excursionista i Esportiu Gironí, que tant treballa per l'esport en general de les nostres comarques.—C.

F. C. Barcelona

S'han establert uns abonaments (anual i parcial) a tota classe de localitats del camp de Les Corts per a la temporada actual, amb considerables descomptes sobre el preu de taquilla. Per a inscripcions i detalls, oficines del Club, Consell de Cent, número 331, principal

Hoquei

El torneig del Terrassa

El diumenge passat començà aquest torneig sota l'organització del Terrassa F. C.

Els resultats que s'obtingueren foren:

F. C. Terrassa, 2; Olímpic, 1.
Penya Reformes, 0; Joventut, 2.
Terrassa A, 2 - Terrassa B, 1.

PUNTUACIÓ

Joventut	1	1	0	2	0	3
Terrassa A	1	1	0	2	1	3
F. J. C. Terrassa	1	1	0	2	1	3
Penya Reformes	1	0	1	1	2	1
Terrassa B	1	0	1	1	2	1
Olímpic	1	0	1	0	2	1

Canòdrom Guinardó

AQUESTA NIT

GRANS CURSES DE LLEBRERS

Propers dies de curses: dijous a la nit, i dissabte i diumenge, tarda i nit

PISCINA GUINARDÓ, oberta al públic cada dia, a partir de les vuit del matí

Entrada general, 0'50 ptes.

Entrada al recinte i preferència, 1 pesseta

Mitjans de locomoció: Autobusos Roca, sortida del carrer de Pelayo; Autobusos Lesseps-Passeig de Maragall; Tramvies d'Horta.

El Campionat de Catalunya de futbol

En els primers partits d'aquest torneig jugats diumenge, el Barcelona i el Júpiter triomfaren en camp contrari. - L'Espanyol, a Sarrià, empatà amb el Badalona

El Barcelona triomfà del Sabadell per cinc gols a dos

El camp del Sabadell, que va ésser el marc on es jugaren els darrers partits emocionants pel seu resultat, la temporada passada, ha inaugurat l'actual, havent-se-les el seu equip titular amb el renovat onze barcelonista. Per això el terreny de joc del club del Vallès es veié ple d'aficionats de la localitat i d'un bon contingent d'entusiastes dels colors blaugran, que van traslladar-s'hi.

No fou possible que Gual, l'animador de la ratlla d'atac sabadellenca, pogués arrenglerar-se i això féu que l'entusiasta públic de Sabadell es mostrés bon xic pessimista abans de començar la lluita. Ben aviat, però, reaccionaren en veure que malgrat l'atac barcelonista amb què s'inicià el partit, el marcador els era favorable per dos gols a la meitat del primer temps. Ara escau que fem l'elogi del Barcelona que malgrat trobar-se amb un score desfavorable i en un camp poc propici per a la seva sort, sabé aguantar la moral i sostenir la superioritat tècnica que demostrà durant tot l'encontre, ço que li valgué sortir-ne victoriós amb un resultat que s'adiu amb el que va ésser la seva tasca.

El primer temps es féu interessant en els seus quinze primers minuts i en el quart d'hora darrer, que fou quan es veié jugar. A la meitat, que es quan el joc s'embruti, poca cosa de futbol veiérem sinó aquella caça de l'home que no ens cansarem mai prou de recriminar. No sabem comprendre com a un jugador tan bo com és Morral, l'abelleix faltar al Reglament. Aquella entrada amb la cama enlaire que féu a Escolà, sense que aquest abaixés molt el cap, no li trobem altra explicació, sinó fent cas d'aquella raó que ens adduïa una simpàtica sabadellenca que venia a dir que era Escolà que amb el cap pretenia malmetre la sabata de Morral. El que pot l'apassionament!

Quan el joc s'embruta, decau i perd interès, i ja ens veiem que anàvem a avorrir-nos, però afortunadament s'encarrilà pel bon camí i va sostenir-se l'interès fins al darrer moment,

El primer gol l'aconseguí Perera, recollint una passada de Calvet, aprofitant una escapada del domini que exercia el Barcelona davant la porta de Macip. Als trenta-dos minuts de joc el Sabadell s'apunta el seu segon gol per mitjà de Gràcia, el qual recollí oportú una passada de Sospedra i malgrat rebotre la bala en un jugador del Barcelona, s'introduí a la xarxa.

Tres minuts més tard, el Barcelona començava la seva série amb una bonica mitja volta d'Escolà, el qual passà a Vantolrà i aquest, rapidíssim, envià la bala, de biaix, a l'angle. Els altres quatre gols foren fets a la segona part i al minut just de començada, va ésser Escolà qui envià la pilota a Macip, la qual se li escorregué per entre cames. Una centrada de Munlloc, va ésser recollida també per Escolà i fou el tercer gol per al Barcelona.

El millor punt, el gol més espectacular, l'aconseguí Raich. Una bonica centrada de Munlloch, va ésser tan oportú l'interior barcelonista a recollir-la, com encertat a enviar-la, des de mig camp, amb un xut imparable, dintre la xarxa. El mateix jugador va apuntarse el cinquè i darrer, producte d'un recó i una fallada d'un defensa sabadellenc.

La segona part del partit, en conjunt, superà la primera. En aquesta, el Sabadell sabé defensar-se millor i aconseguí, amb el seu entusiasme, desbaratar la tècnica emprada pel seu contrincant, però, al segon temps, el Barcelona canvià el joc cap a l'ala esquerra i accentuà la seva superioritat, i aleshores pogueren veure com el Sabadell no feia més que defensar-se com podia.

Arbitrà, amb bona voluntat, el senyor Planell, i formaren els equips, Macip, Morral, Blanc; Argemir, Font, Mota II, Sospedra, Calvet, Gràcia, Barceló i Perera, pel Sabadell.

Nogués, Zabalo, Areso, Pedrol, Berkessy, Balmanya, Vantolrà, Raich, Escolà, Fernàndez i Munlloch, pel Barcelona.

Al porter del Sabadell no se'l pot pas acusar dels gols que li passaren, puix que cal convenir que ben poc el secundaren els dos defenses i particularment Blanc, que desentonà del seu company de ratlla.

Dels mitjos, el millor Mota II, però tenint en compte que Font no ocupava el seu lloc habitual, trobàrem que ho féu força bé. Igual hem de dir de Gràcia, el qual s'esforçà per substituir dignament el que substituïa, però es trobà amb una parella de defenses que desbarataven tot l'atac contrari.

El Barcelona va fer una tasca tan de conjunt, que preferim no parlar dels valors individuals, fent excepció dels dos jugadors que debutaven en partit de campionat defensant els colors blau-grana.

Areso va mostrar-se un gran defensa digne de la seva fama i, amb Zabalo al costat, donà la sensació d'haver trobat el Barcelona la parella que necessitava.

El mig Balmanya va produir un excellent efecte. Treballador incansable, eficaç en les seves intervencions, va ésser el que més es destacà dels seus companys de línia.

L'equip que va presentar diumenge el Barcelona, donà la sensació d'una cosa seriosa de debò. Uns petits retocs, que creiem que estan en l'ànim de molts i que si convé ja els direm un altre dia, i confiem que tindrem novament un équip com aquells que en altre temps la gent es mobilitzava per anar a veure'l. BLANC

DESPRES DE LES PRIMERES COMPETICIONS

Els resultats aconseguits en la primera jornada del campionat de Catalunya entre els equips de la primera categoria acusen un resultat, en general, favorable als clubs que jugaven en camp contrari. Aquesta circumstància dóna una mica d'orientació de quins són els equips destinats a jugar el millor paper en aquesta competició que inicia la temporada futbolística.

Sense que pretenguem dir amb això que els equips que diumenge sofriren el primer contratemps són els pitjors, volem consignar que el que quedà bastant aclarit fou la vàlua dels combinats que acudien a la palestra amb major nombre d'elements canviats. Tenen aquests com a atenuant el fet que a la pràctica aniran trobant la cohesió de joc que al començament té les seves falles, per no conèixer bé la manera de jugar de l'un o l'altre company d'equip, i una vegada això aconseguit el rendiment de conjunt pot ésser tot un altre i fer variar la perspectiva que ens ofereixen els resultats del diumenge passat.

Resultats de diumenge

Primera categoria A

Sabadell-Barcelona, 2 a 5.
Girona-Júpiter, 2 a 3.
Espanyol-Badalona, 1 a 1.

La puntuació

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
Barcelona	1	1	0	0	5	2	2
Júpiter	1	1	0	0	3	2	2
Badalona	1	0	1	0	1	1	1
Espanyol	1	0	1	0	1	1	1
Girona	1	0	0	1	2	3	0
Sabadell	1	0	0	1	2	5	0

SEGONS EQUIPS

Sabadell-Barcelona, 5 a 2.
Espanyol-Badalona, 4 a 2.
Júpiter-Girona, 0 a 2.

La puntuació

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
Girona	1	1	0	0	2	0	2
Sabadell	1	1	0	0	5	2	2
Espanyol	1	1	0	0	4	2	2
Badalona	1	0	0	1	2	4	0
Barcelona	1	0	0	1	2	5	0
Júpiter	1	0	0	1	0	2	0

Primera categoria B

Granollers-Martinenc, 3 a 2.
Sant Andreu-Calella, 3 a 4.
Sants-Horta, 3 a 3.
Terrassa-Europa, 2 a 4.

La puntuació

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
Europa	1	1	0	0	4	2	2
Calella	1	1	0	0	4	3	2
Granollers	1	1	0	0	3	2	2
Horta	1	0	1	0	3	3	1
Sants	1	0	1	0	3	3	1
Martinenc	1	0	0	1	2	3	0
Sant Andreu	1	0	0	1	3	4	0
Terrassa	1	0	0	1	2	4	0

Segona categoria preferent

PRIMER GRUP

Poble Nou-Anoia, 5.
Santboià-Reus, 3 a 2.
Gràcia-Amposta, 0 a 1.

SEGON GRUP

Manresa-Iluro, 4 a 0.
Mollet-Sant Cugat, 4 a 1.
Vic-Tàrrega, 5 a 1.

Les puntuacions

PRIMER GRUP

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
Vic	1	1	0	0	5	1	2
Manresa	1	1	0	0	4	0	2
Mollet	1	1	0	0	4	1	2
Sant Cugat	1	0	0	1	1	4	0
Iluro	1	0	0	1	0	4	0
Tàrrega	1	0	0	1	1	5	0

SEGON GRUP

	J.	G.	E.	P.	F.	C.	P.
Santboià	1	1	0	0	3	2	2
Gràcia	1	1	0	0	6	1	2
Reus	1	0	0	1	2	3	0
Amposta	1	0	0	1	1	6	0
Poble Nou	0	0	0	0	0	0	0
Anoia	0	0	0	0	0	0	0

A la Península

GRUP GALLEC-ASTUR

E. Avilés-Oviedo, 2 a 1.
E. Gijón-Celta, 6 a 0.
U. Vigo-La Corunya, 5 a 1.

GRUP BASC

Osasuna-Irún, 0 a 2.
Arenas-Baracaldo, 0 a 0.

GRUP CENTRE

R. Santander-Saragossa, 3 a 2.
Madrid-Nacional, 3 a 0.

GRUP LLEVANTI

Gim. València-Hércules, 4 a 2.
Múrcia-Llevant, 5 a 0.
València-Elx, 4 a 1.

GRUP ANDALUS

Betis-Recreativo Granada, 1 a 1.
Mirandilla-Sevilla, 0 a 5.
Jerez-Malacitano, 6 a 0.

L'Espanyol va aconseguir un difícil empat a un gol amb el Badalona

Dels sis clubs que participaven en la jornada inicial de diumenge era l'Espanyol l'equip que més novetats presentava a l'afició. Aquestes novetats, filles d'un acord de la darrera assemblea del club de la carretera de Sarrià, en el qual es feia constar la necessitat de remoure tot el quadre de jugadors, s'ha portat a la pràctica d'una manera ben rigorosa.

Els directius de l'Espanyol en el mes i mig de vacances oficials s'han emprès l'àrdua tasca de mirar de complaure aquell nucli de simpatitzants que protestava d'una manera sorollosa pel fet que el seu equip fos eliminat en el campionat d'Espanya per un equip modest com era el Badalona. Analitzar avui si la comesa portada a la pràctica pels dirigents de l'onze blau-blanc ha estat encertada o no és una tasca més difícil encara i més plena d'esculls que la que han realitzat els membres del club esmentat.

Amb això que hem manifestat anteriorment volem demostrar que no entrarem a fons a criticar l'actuació d'un jugador determinat o bé del rendiment del conjunt. Procurarem esser benèvols, puix que és un fet comprensible que reunir jugadors d'un equip d'ací, un de més llunyà i uns altres de procedència anglesa, sols les distàncies ja fan impossible que es puguin conèixer llur joc i menys encara que satisfacin un senyor que tranquillament reposa veient el partit en una butaca.

Diumenge la impressió que va fer l'equip de l'Espanyol, parlant amb sinceritat, fou bastant deficient. De bon començament l'equip blanc-blau va tenir uns moments inspirats, àdhuc va obtenir primer el gol i en alguns avançaments, en els quals l'anglès Green exercia un paper important, van palesar que sortiríen força airosos d'aquesta prova. Van passar primer uns quinze minuts, i aleshores fou el Badalona el que va portar la iniciativa de l'atac fins al mig temps. A la segona part el Badalona també va dominar més de la meitat del temps, i a les acabalies l'Espanyol va contraatacar.

Al cap de cinc minuts de joc una combinació entre Green i Canals fou rematada pel darrer per obtenir el primer gol. Al cap de disset minuts de joc un avanç de Camacho a Campabadal, burlant aquest des de mig camp tots els jugadors, finalitzà amb un tret esbiaixat magnífic per a batre la porta defensada per Martorell. Aquesta jugada fou el més interessant que va tenir el partit; gairebé diríem que els norauta minuts de joc es poden resumir en aquesta bella jugada de Campabadal.

El partit, doncs, fou molt deficient en qualitat, vistositat i interès. Per ajudar-hi es va jugar amb molta duresa, i per aquest motiu foren expulsats Torres i Alvarito.

Sobre l'empat obtingut hem de manifestar que el Badalona va tenir moltes ocasions d'aconseguir més gols.

De l'equip costeny es van distingir Naves, Lledó, Schilt i Campabadal. De l'Espanyol, Martorell, Pardo, Domènech i Green.

L'actuació del senyor Llovera fou encertada. Els equips foren els següents:

Espanyol: Martorell, Pardo, Clipson, Alvarito, Lecuona, Flequer, Canals, Echezarreta, Green, Bonic i Domènec.

Badalona: Navés Borràs, Lledó, Cristià, Camacho, Schilt, Betancourt, Forgues, Campabadal, Serra i Torres.

JOM

A GIRONA

El Júpiter vencedor del Girona per tres gols a dos

La tradició persisteix. Des d'una colla d'anys ençà, el club del Poble Nou no ha estat batut a Vista Alegre. En el partit que comentem, una vegada més el Girona no ha pogut superar l'adversitat... o el que sigui, el cert és, però, que el Júpiter segueix imbatut a Vista Alegre.

Examinant objectivament el desenvolupament de la partida, els locals havien de guanyar: no per un marge molt elevat, però sí per una diferència molt més remarcable de la que han perdut.

La primera tanda de joc s'ha jugat correctament, especialment la primera mitja hora, ofe completament de les violències pròpies d'una partida de Campionat. El joc anivellat, ràpid i científic no ha trobat ambient en l'entusiasme cridaner del públic que de mica en mica ha anat emmudint fins que ha coronat amb una gran ovació el primer gol gironí aconseguit per Ramon al cap d'11 minuts de joc, en recollir una passada de Trujillo, el qual rebé la bala de Clarà.

La davantera gironina, especialment la tripleta central, discretament servida pels mitjos, efectuà una série de combinacions molt brillants. Clarà sobresurt del tercet i repetides vegades posa en perill la porta defensada per Solà.

Galvany passa a l'extrem i Diego a l'interior; aquest canvi no dóna cap resultat pràctic, encara que produeix una reacció als rengles del Júpiter que es van entusiasmant i amb escreix. Francàs, segur i efectiu, intervé diverses vegades. Es molt aplaudit.

Abans de finir aquesta part, anotem un bon cop de cap de Ramon que para molt bé Solà.

La segona tanda de joc ha estat molt diferent, tant en qualitat com en civilitat.

De bon començament Diego obliga Francàs a fer una parada estupenda, en enviar-li un xut fortíssim a l'angle.

El locals reaccionen, dominen llargament i donen la impressió que el partit era guanyat.

Als 14 minuts de joc Diego, en una jugada personal corre la línia i envia un centre que rematat de cap per l'ex-gironí Terradelles, marca el primer gol per al Júpiter.

Centrada la pilota, els forasters pressionen els gironins i el tercer defensiu intervé repetides vegades mostrant-se Francàs molt segur. La davantera gironina, mancada completament de l'ajut dels mitjos, inexistents malgrat la voluntat de Prieto, no coordina cap jugada. Casals no en toca una ni per casualitat. Resultat d'això, el segon gol del Júpiter als 23 minuts de joc, aconseguit per Galvany.

Centrada la pilota, la davantera del Júpiter arriba en brillant combinació davant de Francàs i Terradelles marca novament per als forasters. El partit està decidit. No hi ha res a fer per als gironins. Malgrat tot, però, la tripleta central gironina, fruit del seu propi esforç arriba a coordinar alguna jugada. Manquen deu minuts per acabar i Ramon passa la bala a Trujillo que xuta de prop. Solà rebutja amb dificultat i Clarà remata a la xarxa.

Un últim esforç, enmig d'un joc brutal, no dóna resultat pràctic i la tradició continua. El Júpiter no ha estat batut a Vista Alegre.

Castarlenes arbitrà regularment.

El Júpiter present: Solà, Ibàñez i Daniel; Font, Soler i Mena; Diego, Galvany, García, Perpinyà i Terradelles.

El Girona arrenglerà: Francàs, Farró i Torredeflot, Campa, Prieto i Madern; Ferrer, Clarà, Trujillo, Ramon i Casals.

L. BOTA

Sants, 3 - Horta, 3

Força emocionant i entretingut va resultar el partit jugat el diumenge a la tarda al terreny del Sants, puix que el resultat es mostrà indecís fins al darrer minut i ambdós equips varen lluitar amb gran entusiasme.

El resultat fou just, car si bé el Sants va dominar més durant el partit, en canvi l'Horta es mostrà més ràpid i perillós en les seves escapades.

L'àrbitre Santiago estigué molt encertat i sota les seves ordres els equips foren els següents:

Sants: Escoda, Itarte i Maranges; Cifuentes, Burguete i Busquets; Folc, Amposta, Sala, Hernández i Iglésies.

Horta: Banús, Sancho i Mir; Solanes, Sabadell i Ribó; Mayoral, Legàs, Cambra, Galí i Barnet.

CAMPIONAT DE CATALUNYA
Un moment del partit Sabadell-Barcelona

TENIS

DIUMENGE A LA TARDA A TERRAMAR

Galvan venç Jimeno

Després dels encara recents campionats de Catalunya de jugadors professionals hi havia un deute pendent.

Tothom recordarà sens dubte l'emoció del matx jugat entre el "defender" del Barcelona L. T. Club i el de L. T. Club del Turó. Tampoc no s'ha esvaït el record de la lluita aferrissada que fins als darrers moments sostingueren ambdós jugadors.

En aquella partida, que tant bell record ens deixà, quedà un xic pénjada la superioritat d'un i altre, i pel que Galvan deixà entrevure no quedà pas gaire complagut de la derrota que el jove "instructor" li va infringir.

Prova d'aquell regust d'incertesa que ens deixà el resultat de la partida de referència és que hom ha procurat l'espectacle d'una revenja. El terreny escollit reuni, per cert, les condicions que semblaven imprescindibles per a servir de marc natural al bell matx de revenja; fou el de la pista de l'Hotel Palace de Terramar. A l'hora anunciada, dos quarts de cinc de la tarda, la pista oferia un aspecte encoratjador. La colònia aficionada, i també la que no es preocupa massa de les coses de la raqueta, féu acte de presència, disposada a aplaudir les belles jugades que els dos mestres executarien.

Podem ben dir que de picar de mans se n'arribaren a cansar, tal fou el nombre de jugades que es feren premiar.

Tant Jimeno com Galvan posaren tota la seva tècnica i energia per tal d'emportar-se'n la victòria. L'energia i empenta del "defender" del Barcelona semblaven en canviar les primeres pilotes que pesaríen d'una manera decisiva en el resultat del matx.

La tècnica que palesà Galvan, almenys en el matx del diumenge passat, li permeté controlar i contrarestar aquella empenta, i fins i tot superar-la amb avantatge. El primer set li fou favorable per 6 jocs a favor per un en contra. Jimeno resistí amb gran fermesa el segon set, i fins i tot en alguns moments semblà decidit a emportar-se'l. Galvan no s'esverà i féu inclinar aquest set al seu favor pel resultat de 6-3.

El tercer presentà les mateixes característiques que l'anterior, amb la diferència que Galvan no pogué contrarestar, com volia, el joc fort del seu contrincant, i perdé el set per 1-6 jocs.

El quart set, que tant podia ésser el darrer com no, se l'adjudica Galvan, el qual, amb aquest, s'apuntà una victòria sorollosa que el reivindica sobrerament de la desfeta que experimentà, a mans del seu contrincant, en el transcurs dels campionats de Catalunya professionals, i el situa en un pla elevadíssim entre les raquetes de primer ordre. El públic sortí molt complagut del matx, lamentant solament que espectacles esportius d'aquesta importància no es portin a terme més sovint.

RESULTAT TECNIC

Galvan vencé Jimeno per 6-1, 6-3, 1-6 i 6-3.

R.

FRONTÓ PRINCIPAL PALACE

AVUI, DIMARTS, tarda:

ECHAVE - MTORICO
contra
JULIO - MODESTO

Nit:

ASTIGARRAGA - IBARLUCEA
contra
GURUCEAGA - GAZALIS II

L'Assemblea de la Lliga Amateur

¿SE SEPARARÀ DE LA FEDERACIÓ CATALANA?

Diumenge va tenir lloc l'Assemblea general extraordinària de la Lliga Amateur sota la presidència del senyor Mas, Torró, Casals i Aguiló.

En aquesta Assemblea hi assistiren delegats dels 120 clubs que havien estat convocats i la seva totalitat girà entorn de la qüestió Mutual Esportiva, però com que els delegats assistents sustentaren el criteri que és excessiu el que es preté que paguin els clubs amateurs com a fitxa de la Mutual Esportiva, i a més del malhumor sobre els tractes que rep la Lliga Amateur de la Federació Catalana, l'esperit regnant era d'acordar la separació definitiva de la Federació, però el senyor Mas advertí que calia tenir en compte la diferència dels clubs assistents i els que foren convocats, i finalment s'aprovà celebrar una altra Assemblea el dia 15 d'aquest mes per tal de decidir si s'ha de separar o no la Lliga Amateur de la Federació Catalana.

FRONTÓ NOVETATS

Avui, dimarts, tarda, a les 4
Partit a cistella
ANGEL-CHQT. BILBAO
contra
SARRIONAINDIA-SOMORROSTRO
Nit, a les 10'15:
Partit a pala
CHAPARRO-BERRONDO
contra
UNANUE-ZABALA

Ciclisme

Les sis hores de Reus

Resultaren vencedors els mallorquins Pou i Flequer

Sota l'organització de la Secció Esportiva de la Casa del Poble de Reus, se celebrà la cursa de sis hores a l'americana, la qual, per causes alienes a la voluntat dels organitzadors, havia estat suspesa per dues vegades.

La cursa assolí un gran èxit d'organització i de públic.

Gonzàlez es lesionà en una caigu-

da i abandonà, imitant-lo poc després el seu company Destrieux.

La classificació fou la següent:

Primer. — Pou-Flequer, 1.447 voltes (rècord de les sis hores), 34 punts (a 39'700 de promedi).

Segon. — Cañardo-Pere Albinyana, 41 punts, a una volta.

Tercer. — Bachero-Vicenç Albinyana, 27 punts, a una volta.

Quart. — V. Cebrian Ferrer-Pujol, 16 punts, a una volta.

Cinquè. — Fombellida-Nieto, 10 punts, a dues voltes.

Sisè. — Sanç-Pallejà, 0 punts, a quatre voltes.

Setè. — J. Cebrian Ferrer-Ferrando, 16 punts, a cinc voltes.

Realitzat el recompte de les butlletes que lliurà el públic després de la cursa, proposant la composició d'equips que mancaven a designar per a les vint-i-quatre hores, donà el resultat següent:

Cañardo-Figueres, 527 vots.
Huts-Mersch, 428 vots.
Sanç-Pallejà, 421 vots.
Albinyana germans, 419 vots.
Bachero-Gonzàlez, 416 vots.

Per tal com foren aquests els equips que tingueren majoria, resten inscrits en forma a continuació de Van Nevelle-Raes i Pou-Flequer.

Fimbellida-Nieto no podran participar-hi perquè els ha estat denegada la demanda d'anullació que havien cursat a Bordeus.

La Secció Esportiva de la Casa del Poble de Reus, es capté de formar un altre equip, per completar la llista de vuit que fou promesa.

Jaume Pagès triomfà a Granollers

Organitzada pel Club Ciclista Granollers i amb motiu de la Festa Major, se celebrà un gran cursa en la qual es veieren la majoria dels asos regionals. La prova constituí un èxit complet, puix que els corredors es lliuraren des del primer moment a una lluita franca i decidida, distingint-se en aquest aspecte l'as local Jaume Pagès, així com Jimeno, Sanxo i Joan Pagès, de Rubí.

En les fases més importants de la cursa dominaren aquests corredors, i l'escamot es movia a voluntat d'ells, per coronar la gesta copant els tres primer llocs de la classificació.

La victòria de Jaume Pagès fou rebuda amb general beneplàcit.

Joan Plans s'adjudicà la prova del C. C. Bonavista

Tal com s'havia anunciat se celebrà la cursa organitzada per la Penya Ciclista Bonavista, de Manresa, en la qual prengueren part els més destacats valors de la localitat i alguns de Barcelona, entre ells el campió d'Espanya de velocitat, Joan Plans.

La cursa constituí una excellent victòria per al notable sprinter, el qual s'imposà en els moments difícils i acabà per adjudicar-se la victòria, sense que els esforços del dur i batallador Francesc Chiva que aninià la prova amb repetits intents d'escapada, arribessin a inquietar-lo seriosament.

A continuació de Plans es classificà Chiva i aquest fou el premi a la tasca entusiàstica desenvolupada en els setanta-cinc quilòmetres de la cursa pel defender de l'A. C. Montjuïc.

Matx França-Estranger

París, 2. — A la pista del Velòdrom del Parc dels Princeps se celebrà una important reunió ciclista anunciada França contra Estranger. Heus aci les dades oficials de les diferents proves:

Velocitat per a professionals:
Primera mànega, 1. Gerardin.
Primera mànega, 1. Severgnini; 2. Tercera mànega, 1. Scherens.
Quarta mànega, 1. Michard.
Cinquena mànega, 1. Richer.
Matx de persecució: l'equip de França, integrat per Gerardin, Jezo i Michard, vencé l'equip estranger compost per Falk Hansen, Scherens i Richter.

Matx darrera moto (persecució):
Primera mnega, 1. Severgnini; 2. Paillard.
Segona mànega, 1. Wambst; 2. Ronsse.
Tercera mànega, 1. Lacquehay; 2. Metze.
Una hora darrera moto: 1. Lacquehay, 71'460 quilòmetres; 2. Severgnini; 3. Metze; 4. Ronsse; 5. Paillard (Wambst abandonà).

Classificació final de l'encontre: 1. França, amb 12 punts; 2. Estranger, amb 9 punts.

Antoni Prieto, ferit en un accident

El notable "stayer" Antoni Prieto, mentre lliurava el segon tomb d'un matx de mig fons al velòdrom d'Elberfeld, sofrí una caiguda a conseqüència de la qual resultà amb lesions de consideració.

Guerra, vencedor a la Volta al Veneto

Padua (Itàlia), 2. — Es disputà la cursa ciclista Volta al Veneto, valedora per al campionat d'Itàlia.

A les costes de Nego i de Castelnuevo, s'imposà brillantment el famós escalador Bartali que en el descens fou aconseguit i es produí una arribada en escamot, els components del qual es disputaren la victòria a l'esprint: triomfà Learco Guerra, que cobrí el recorregut de 270 quilòmetres en 9 h. 10 m. Amb el mateix temps es classificaren Bini, Cazzulani, Bartali, Gotti, Vignoli, Gerni, etc.

Després d'aquesta cursa la classificació per al campionat nacional s'estableix de la següent forma:

Primer, Learco Guerra, amb 18 punts; segon, Bini, amb 9 punts i mig; tercer, Bartali, amb 9; quart, Olmo, amb 8 punts, etc., etc.

Encara falten disputar tres proves valedores per al campionat.

I Volta a la Manxa Escuriet al cap de la classificació

La primera etapa d'aquesta prova correguda diumenge, fou guanyada pel valencià Salvador Molina, seguit d'Escuriet.

El resultat de la segona etapa, controlada a Ciudad Real, fou el següent:

Primer, Escuriet, que entrà a la una en punt a Ciudad Real. Féu el recorregut en 5 hores, 3 minuts, 32 segons.

Aconseguí una mitjana de 30'760 quilòmetres, per hora.

Segon, Cardona, 5-9-18; tercer, Garcia, d'Elx, 5-18-15; quart, Montes, 5-20-3; cinquè, Molina, 5-28-14; sisè, De Castro, madrileny, 5-28-14; setè, Erba, italià, en el mateix temps; vuitè, Sabañón, 5-29-15.

Després d'aquesta segona etapa, la classificació general queda com segueix.

Primer, Escuriet, 7-35-4; segon, Cardona, 7-42-50; tercer, Molina, 7-59-44; quart, Erba, 8-1-46; cinquè Garcia, 8-2-38; sisè, Montes, 8-5-12.

El "maillot" verd de la classificació general el porta Escuriet, i el rosa de l'especial, Sabañón.

Kaiak

Diumenge es va disputar la Copa Barcelona

El diumenge passat, sota el control del Kaiak Club de Catalunya, van tenir lloc en aigües del nostre port unes proves reservades a aquestes petites embarcacions.

Per tal de disputar aquell trofeu van acudir diversos kaiaks de Sitges i de Vilanova i la Geltrú, ultra altres de la nostra ciutat.

La sortida de la primera cursa fou donada a les onze en punt del matí.

De bell antuvi es va veure, en la prova dels monoplaces, com Llorenç, palesant un entrenament ben lloable, va posar-se a la capdavantera dels bogadors, i passà al final dels vivers ben destacat. De retorn, Guimerà, que anava ben collocat en tercer lloc, va tenir la dissort de naufragar, sense altra conseqüència que la pèrdua de classificació. Cap al final de la cursa Ràmia va passar el sitgetà Josep Ferran, sense molestar gens Llorenç, el qual va arribar amb vint segons d'avantatge.

La classificació fou la següent:

Primer, Isidre Llorenç, del Kaiak Club de Catalunya, en 17 m. 5 s.; segon, Francesc Ràmia, del K. C. C., en 17 m. 25 s.; tercer, Josep Ferran, de Sitges, en 17 m. 45 s.; quart, Francesc Casadesús, del K. C. C., en 20 m.; cinquè, Ramon Font, del K. C. C., en 21 m.; sisè, Emili Cubas, del K. C. C.

Poca estona després van prendre la sortida els kaiaks biplaces, els quals van efectuar una cursa més disputada que l'anterior; almenys hi va haver més canvis en la situació.

En deixar la sortida es collocaren al davant Sardà i Guimerà, els quals tripulaven "La Rosa dels Vents", però abans de mitja cursa ja foren passats per l'"Albatros", de Ràmia i Llorenç, els quals, malgrat sortir defectuosament, anaren guanyant posicions amb una regularitat que ens demostrà un perfecte entrenament i que els va permetre d'arribar en primer lloc. Cap al final els sitgetans Zerran i Rossell passaren a Sardà i Guimerà, i aconseguiren el segon lloc.

La classificació d'aquesta cursa fou la següent:

Primer, Francesc Ràmia i Isidre Llorenç, amb "Albatros", del Kaiaç Club de Catalunya, en 17 m. 10 s.; segon, Pere Zerran i Ramon Rossell, de Sitges, en 18 m. 20 s.; tercer, Francesc Sardà i Josep Guimerà, amb "La Rosa dels Vents", del K. C. C., en 18 m. 30 s.; quart, Manuel Jimeno i Pere Ferran, de Sitges, en 19 m.; cinquè, Ramon Font i Antoni Font, del K. C. C., amb "Pirat", en 20 m. 20 s.; sisè, Julià Ranz i Narcís Caselles, del K. C. C.; setè, Salvador i Jaume Guasch, amb "La Primera", de Vilanova i la Geltrú; vuitè, Josep Gàlvez i Josep de Diego, amb "Buuni", de Vilanova i la Geltrú, i novè, Josep Sobrevia i Josep Nadalmai, del Club Excursionista de Gràcia.

Molt de públic va acudir a presenciar les curses ressenyades, les quals, com s'ha dit anteriorment, han estat les primeres d'aquesta mena que s'han celebrat a la nostra ciutat.

M.

Natació

El matx França-Itàlia es va decidir netament a favor de l'equip francès

Dissabte a la nit a la piscina municipal de Tourelles, a París, es va celebrar el matx internacional entre les nacions de França i Itàlia. Tal com era esperat, França va guanyar netament les dues proves que puntuaven l'encontre.

En la cursa de rellevaments 4x200, l'equip francès es va classificar en primer lloc amb un avantatge de set segons, i en water-polo la rapidesa del jove equip italià s'hagué d'inclinar davant la veterania dels jugadors francesos, per sis gols a dos. En la cursa de rellevaments l'equip de França va batre el record nacional de la distància i el deixà establert en 9 minuts 34 segons 8-10.

Els diaris francesos remarquen el gran nombre d'espectadors que presenciaren l'encontre.

Els resultats van ésser així:

800 metres. — 1. França (Joder, Cavalero, Diener, Taris), 9 m. 34 s. 8-10 (antic record de l'equip nacional), 9 m. 38 s.); 2. Itàlia (Luciani, Conelli, Gambetta, Signori), 9 m. 41 segons 8-10. Temps de Taris, 2 minuts, 17 s. 8-10; de Signori, 2 m. 22 segons 1-10.

FINANCES

Moviment borsari

MERCAT LLIURE

Les primeres sessions d'aquest mes comencen molt impressionades. Des del començament de la reunió de Borsa, hom s'adonà d'una abundant oferta de paper que féu retenir el diner que hagués pogut ésser destinat a l'adquisició de valors.

En aquest ambient de pessimisme transcorregueren les reunions, i tant en la del matí com en la del migdia persisti la depressió en canvis. Quedaren més perjudicades les Filipines, Aigües i Ford, per totes les quals s'aprecià un marcat interès venedor.

Avui, per ésser dia de liquidació, la reunió de Borsa serà a l'horari d'hivern, o sia de tres a quatre de la tarda.

Tanca del Mercat Lliure de Valors:

Valors	BORSA Dia 2	BORSA Dif. t. ant.	BORSI Dia 2	BORSI Dif. t. ant.
Andalusos	8'15	—	—	—
M. Rif	66'65	—1'10	66'50	—1'50
Expl.	129'65	—1'35	129'75	—1'50
Filipines	355'00	—12'00	—	—
Colonial	37'25	—0'25	37'00	—0'50
Aigües	181'00	—3'50	181'25	—3'00
Chades	410'00	—3'00	412'00	—1'00
Ford	280'00	—8'50	282'00	—6'00
Petrolis	5'20	+0'05	—	—

BORSA AL COMPTAT

Els deutes de l'Estat, amb regular contractació, assenyalen sosteniment de posicions; si alguna variació s'observa, però, és més aviat en millora d'un vuitè a un quart d'enter.

Les emissions Municipals, poc efectives, queden en general a posicions invariades. El mateix s'observa en el grup de Diputacions, a excepció de les Provincials, que perden mig enter, 85'00. Caixa d'Emissions es cotitzen a 96'75 (+0'75).

Del sector de cèdules només les Crèdit Local aconseguixen ésser contractades, i totes elles es cotitzen amb petits avanços.

El rotlle ferroviari es veu més animat en aquesta jornada; ultra una major disposició operada s'observa una revifalla en les cotitzacions, algunes de les quals aconseguexixen remuntar un enter: Nords segona sèrie, Alacants tercera hipoteca i sèrie E. Presenten més fermesa: Osca, 62'00 (+1'25); sèrie F, 69'75 (+1'25); sèrie J, 65'50 (+1'50), i Frances 1878, 32'00 (+2'00). El sector de tramvies sostingut: el naviler, no gaire efectiu, però ben orientat; les dues emissions de Transatlàntiques remunten a 96'00 (+2'00).

El sector d'indústries diverses, amb regular contractació, queda en general a canvis sostinguts. De les accions, cal notar la baixa de Telefòniques ordinàries, 119'00 (—1'00), i preferent, 113'00 (—1'00).

MORSA DE PARIS

	Dia 2	Precedent
Renda francesa 3 %	79.15	79.40
" 1917 allib. 4 %	82.25	83.40
" 1918 4 %	82.10	82.45
" 1920 4 %	110.15	110'25
" a 4 1/2 %	89.25	89.40
Crèdit Lionès	1695	1720
Banc de França	9810	9805
Río Tinto	1275	1277
Royal Dutch	19055	19355
Canal de Suez	17600	17600
Kuhlmans	530	540
Wagons-lits	46	47.50
M. S. A. primera sèrie	480	487
G. I. Marroc 1919 5 %	884	884
Barcelona T. 5 1/2 %	920	—
Nords primera sèrie	543	543
Filipines	3720	3780

Mercat de Lletja

Blats. — El sector blader segueix tan ensopit com dies enrera. Els fabricants del tot retrets davant la poca sortida de farines. Els preus poc estables amb tendència fluixa.

Civada. — Les d'Extremadura s'oferiren ahir a 31 pessetes; els compradors, però, no volen pagar a més de 30'50 pessetes.

Ordi. — Es mantenen ferms els preus d'aquest cereal; ahir es demanava el de procedència de Lleida a 39 pessetes s. vagó ací i a 35'50 pessetes origen. Els compradors estaven disposats a adquirir genere a dos rals per sota el preu anotat.

Erps. — Les diverses ofertes de la Manxa no baixaven de 34 pessetes, preu al qual no s'aconseguiren gaires operacions.

Veces. — Les ofertes més corrents eren a 39'50 pessetes bord Màlaga, sense aconseguir-se encarrilar aquest sector per la poca disposició demostrada pels comerciants d'ací, els quals no s'avenen a pagar més de 38'50 pessetes.

Moresc. — Els preus d'aquest gra no presenten cap variació als límits que hem vingut anotant darrerament. El negoci segueix moderat, i més aviat tendeix a encaimar-se més.

Mercat d'Ocasions
COMPRA - VENDA - CANVI
de Mobles, Pianos, Ràdios, Caixes de cabals, Màquines d'escriure i de cosir, Maletes, Discos, etc.
TOT D'OCASIÓ
Corts Catalanes, núm. 414
Telèfon 30422

Soler i Torra Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3
Als posseïdors de
Deute amortitzable al 5 per 100 anual
Emissió del 1900 (Canviada en 20 d'octubre 1931)
Havent d'ésser presentats aquests títols al CANVI o REEMBOSSAMENT, queden a disposició dels posseïdors per efectuar l'operació. Les sollicitude de REEMBOSSAMENT seran admeses fins al dia 3 de setembre, i les de CANVI fins al dia 6, per als nous títols de
Deute amortitzable al 4 per 100 net
Admetem noves Subscripcions i assegurem la màxima rapidesa en la seva tramitació

Cartellera d'espectacles

GRAN TEATRE ESPANYOL
Companyia de Comèdies valencianes dirigida per PEPE ALBA
AVUI, DIMARTS, a les 5. Entrada i butaca 1 pta. 1er PATRONS I PROLETARIS. 2on: L'èxit de los rialles. El triomf de Pepe Alba
POBRETS PERO HONRAETS
Creació d'Emilia Clement i Pepe Alba. Nit, 10'15. Entrada i butaca 2 ptes. 1er: ELS FILLS DELS VELLS i representació extraordinària de
PARE VOSTE LA BURRA, AMIC!
Demà, a les 5. Entrada i butaca 1 pta. ELS FILLS DELS VELLS I RIALLES. Nit, a les 10'15: El cartell de l'èxit!! ELS FILLS DELS VELLS I POBRETS PERO HONRAETS. - Dijous, Estrena EL LLENGUATGE DEL TABACO. - dissabte: EL MALCARAT. De seguida: L'obra concurs SENSE TITOL. Llegiu les condicions del concurs!!

TEATRE POLIORAMA
COMPANYIA DRAMATICA MARIA GUERRERO - FERNANDO DIAZ DE MENDOZA
AVUI: Nit, a les 10'15: Presentació de la companyia amb la grandiosa obra en tres actes, amb epilegs i un intermedi
PLUMA EN EL VIENTO
de Joaquim Dicenta (fill). - Demà, tarda i nit, PLUMA EN EL VIENTO
Nota: Queden anullats els passis de l'anterior temporada

Fantasio
AVUI: Tarda, a les 5. - Nit, a les 10. Gran èxit d'Albert Préjean en la divertida comèdia musical
ORO EN LA CALLE
amb Danielle Darrieux

cine Paris
Tel. 14544. - Avda. Portal de l'Angel, 11-13
Tarda, a les 4'30. - Nit, a les 9'45
Paul Horbiger en
Rosas del Sur
Shirley Temple-Adolphe Menjou en
Dejada en prenda

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217. - Telèfon 30615
Local adoptat de temperatura agradable
AVUI MAGNÍFIC PROGRAMA
EL NUMERO 17
gran film per Nora Brant
MASCARADA
colossal comèdia per Olga Tkexova
DIBUIXOS SONORS
La gran superproducció
PASO A LA JUVENTUD
pel gran cantant Jean Kiepura i Martha Eggerth

PALACE
AVUI: Continua 4 tarda a 12'15 nit
QUE LIO ES ESTE
(còmica: 4 i 8'15)
MARINERO EN TIERRA
(Joe Brown: 5'20 i 8'35 - Warner)
DOY MI AMOR
(Paul Lukas i Wynne Gibson: 5'35 i 9'50 Universal)
MUJERES PELIGROSAS
(Warner Baxter i Rosemary Ames: 6'40 i 11 - Fox)

CINEMA RAMBLES
Rambla del Centre, 36 - Telèfon 18072
AVUI: VARIETAT, DIBUIXOS I ALIAS "TERREMOTO", per Ken Maynard
BASTA DE MUJERES
per Edmund Lowe i Victor Mac Laglen
Secuestro sensacional
per Dorothea Wieck, Baby Le Roy i Jack La Rue, en Espanyol
Sessió contínua

GOYA
BOLERO I
Espectacle "Araceli" amb la seva orquestra "Los Cubanos"

IRIS-PARK
LA VIDA EN ERCMA
MADAME BUTERFLY
EL DICTADOR
DIBUIXOS

BARCELONA
NO SOY NINGUN ANGEL
MADAME BUTERFLY
EL PASO DEL OCASO
DIBUIXOS

AVENIDA
Tarda, a les 4. - Nit, 9'45
CITA A CIEGAS
per Neil Hamilton
SOBRE LAS NUBES
per Robert Armstrong
A més, a la tarda: EXTASIS

VOLGA
Tarda, a les 3'45. - Nit, a les 9'45
COLUMNA NOCTURNA
(només tarda)
Neil Hamilton en
EL EXPRESO DE LA SEDA
B. Wheeler i R. Woolsey en
AMOR Y ALEGRIA

SALONS CINAES
ACTUALITATS
Contínua 4 tarda a una matinada
Noticiari Fox, Documentals i "El raid Roma - Chicago - Roma"
ROYAL
Contínua 3'45 tarda
Noticiari
"Cocktail de besos", "Flor marchita" (Alice Field), "El alguacil de la frontera" (George O'Brien)

MARICEL-PARK
GRAN PARC D'ATRACCIONS
Entrada: 50 cts. Funicular i entrada: 1 pta
Darrer funicular a les 2

Boxa Plaça Les Arenes
Demà, dimecres, nit:
TORRES-ARIAS ALFARA-SOLA
Ara-Logan
Despax localitats: Centre de revenda, taquilles Toros i Olympia sense comptaderia

Vies Urinàries
Malalties secretes - Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PUJOAN
Rambla de Canaletes, 11, 1er

CURSES DE LLEBRERS AL **KENNEL**
AQUESTA NIT I CADA NIT
DISSABTES I DIES FESTIUS, TARDA I NIT
Taxis col·lectius i Autoòmnibus "P" des de la Plaça Catalunya

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME — Dia 2 de setembre del 1935

VALORS	Darrer	Precedent
DIVISES ESTRANGERES		
Franco francesos	48'35	48'35
» suisses	239'00	239'00
» belgues	123'25	123'25
Lliures esterlines	36'35	36'30
Dòlars	7'34	7'32
Lires	59'80	59'80
Marcs	294'50	294'50
MERCAT LLIURE DE VALORS		
FI DE MES		
0[illegible] MATI		
Interior		
Amortitzable		
Banc de	00'00	44'00
Nord	00'00	35'00
Alacant	8'25	8'25
Andalusos	20'50	20'50
Transversal	82'00	82'00
Montserrat	37'00	37'50
Colonial	181'25	181'25
Aigües de Barcelona	131'25	131'25
Explosius	129'75	131'25
Río	66'50	68'00
Petrolis	5'20	5'25
Ford	282'00	288'00
Duró Felguera	40'00	40'00
Sucres Gelin	34'25	34'25
0[illegible]		
Sessió Oficial celebrada de 13 a 14, entre socis del Mercat Lliure de Valors sota el control de l'Interventor de l'Estat		
Interior		
Amortitzable		
Banc de	00'00	46'00
Nord	00'00	35'00
Alacant	8'15	8'15
Andalusos	21'00	21'00
Transversal	30'00	30'00
Tramvies Gelin	48'00	48'00
» preferent	80'00	80'00
Montserrat	37'25	37'50
Colonial	17'25	17'50
Pirineus	16'50	16'50
Duetes	114'00	114'00
Gas E	181'00	181'50
Aigües de Barcelona	50'00	50'00
Mallorca	129'75	131'00
Explosius	66'65	67'75
Río	41'00	41'00
Duró Felguera	34'00	34'00
Sucres Gelin	5'20	5'15
Petrolis	280'00	288'50
Ford	74'00	74'00

VALORS	Darrer	Precedent
Chade A. E. C.	410'00	413'00
Tabacs Filipins 1.ª sèrie	355'00	367'00
BORSA OFICIAL COMPTAT		
DEUTES ESTAT		
Interior 4 % A.	79'50	79'25
» » B.	79'30	79'30
» » C.	79'30	79'30
» » D.	79'35	79'50
» » E.	78'75	78'75
» » F.	79'35	79'50
» » G. R.	76'50	76'00
Exterior » A.	98'75	98'50
» » B.	98'75	98'50
» » C.	98'75	98'65
» » D.	98'75	98'75
» » E.	98'75	98'75
» » F.	98'75	98'75
» » G. R.	95'50	95'50
Amortitzable 5 % 1900 A.	99'85	99'85
» » » B.	99'85	99'85
» » » C.	99'85	99'85
» » » D.	99'85	99'85
» » 1907 A.	99'75	99'75
» » » B.	99'75	99'75
» » » C.	99'75	99'75
» » » D.	99'50	99'50
» » 1926 A.	100'60	100'50
» » » B.	100'50	100'00
» » » C.	100'50	100'00
Amortitz. 5 % 1927, set A.	101'15	101'15
» » » F.	101'15	101'00
» » » C.	101'15	101'00
» » » D.	101'15	101'00
» » » brut A.	99'25	99'25
» » » B.	99'25	99'25
» » » C.	99'25	99'25
» » » D.	99'50	99'25
Amortitzable 6 % 1928 A.	99'85	99'50
» » » B.	99'85	99'50
» » 1928 A.	84'00	84'00
» » » B.	84'00	84'00
» » » C.	84'00	84'00
» 6 % 1929 A	101'00	100'75
» » » B.	101'15	100'85
» » » C.	101'00	100'75
Bons Or Tresoreria A	239'75	240'00
Deute Ferroviari 3 % A.	100'00	100'50
» » 4 % A.	99'50	99'50
DIVERSOS		
Port de Barcelona 1908.	98'00	98'00
» » Melilla	102'00	102'50
» » Río Sevilla	98'00	98'00
Banc Hipotecari 5 %	102'25	102'50
» » 5 1/2 %	104'50	104'50
» » 6 %	109'85	109'50
Caixa d'Estalvis	96'75	96'00
Crèdit Local 5 1/2 %	96'00	95'25
» » 6 %	99'75	99'50
» » estat 5 %	98'25	98'25
» » 6 %	102'25	102'00
» » exp in 6 %	100'00	100'00

VALORS	Darrer	Precedent
Marroc 4 %	96'50	96'50
Cèdules Argentines	[illegible]	1'55
AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS		
Barcelona 1923 nom.	67'50	67'50
» » 4 1/2 % 1906 B	67'75	68'00
» » » 1907 D.	68'50	68'50
» » » 1910 D.	68'00	68'00
» » » 1912 E.	69'50	69'00
» » » 1912 E	66'00	66'00
» » » 1912 F	66'00	66'00
» » » 1913 B	67'00	67'00
» » » Ampliac.	69'75	69'75
» » » Bons Reforç.	68'00	68'00
» » 4 % 1928 .	74'65	74'25
» » 6 % 1921 .	88'50	88'50
» » 6 % Reforma 1928.	87'00	87'00
» » 6 % F. France 1928.	85'75	86'00
» » 6 % Expos. 1929.	91'00	91'00
Diputació 4 1/2 % 1907.	68'75	68'75
» » 4 1/2 % 1915.	72'00	72'00
» » 6 % 1927.	86'00	86'00
Manresa Mat. 1920.	69'00	69'00
C. Crèdit Comunal .	74'00	74'00
FERROCARRILS		
Nord 1.ª sèrie 3 %	55'00	55'00
» » » 3 %	52'50	51'50
» » » 3 %	61'50	61'00
Pamplona	51'00	50'50
Priorat	54'00	54'00
Segòvia	50'00	50'00
Astúries 1.ª	52'00	51'50
Lleida	55'00	55'00
Villalba 4 %	55'50	55'50
Almansa alt 3 %	51'00	50'50
Sant Joan 3 %	50'00	50'00
Alsàsua 3 %	66'75	67'50
Oeste 4 %	62'00	60'75
Almansa 4 %	58'50	58'00
Valencians 4 1/2 %	87'00	87'00
Nord 4 %	89'25	89'00
Alar 5 %	77'00	77'00
Alacant 1.ª Lip. 5 %	51'00	50'50
» » » 5 %	78'00	78'00
» » Melilla	67'00	69'00
» » Río Sevilla	68'00	68'00
Alacant A 5 %	59'25	59'25
» B 4 1/2 %	52'25	52'00
» C 4 %	53'50	53'00
» D 4 %	60'50	59'50
» E 4 1/2 %	69'75	68'50
» F 5 %	81'75	81'75
» G 6 %	74'25	74'00
» H 4 1/2 %	81'75	81'75
» I 4 %	65'50	61'00

VALORS	Darrer	Precedent
Francesa 1886 4 1/2 %	32'00	32'00
» 1887 4 1/2 %	32'00	30'00
Directes 4 1/2 %	42'25	42'25
Córdoves 3 %	46'50	46'00
Andalusos 5 %	81'25	80'75
» 1.ª variable	9'00	9'00
» Rebadilla 4 1/2	5'75	5'75
» 6 %	13'50	13'50
F. C. Catalunya 5 %	15'00	15'00
» » 6 %	63'50	61'00
Cremallera 6 %	85'50	85'50
Gran Metrop. 1922 6 %	8'50	8'50
Transversal 6 %	80'00	80'00
Ormaza variable	24'50	24'50
» preferent 3 %	38'00	38'00
Secundària 4 %	52'00	52'00
Servió a Barcelona 6 %	41'00	41'00
Tànger a Fez 4.ª s. 6 %	97'00	97'00
TRAMVIES	105'00	105'75
General Tramvies 4 %	73'00	73'00
» » 5 %	75'50	75'50
Tramvies B. E. G. 4 %	69'00	69'00
» » 5 %	88'00	88'00
» Sant Andreu 4 %	65'75	65'75
» Barcelona 6 %	88'50	88'25
» Granada 6 %	[illegible]	74'50
» Sevilla 6 %	93'00	93'00
AIGÜES, GAS I ELECTRICITAT		
Aigües Barcelona 5 %	74'00	74'00
» » 4 %	83'00	83'00
» » 3 %	99'50	99'50
» » serie D 6 %	104'00	104'00
» Valencia 6 %	100'75	100'75
Barcelona El. 1907 4 %	99'00	99'00
» » 1912 3 %	97'75	97'75
» » 1920 6 %	102'50	103'50
Cat. Gas Elec. E. 4 1/2 %	92'00	92'50
» » G. 5 %	103'50	103'00
» » bons 6 %	101'50	102'00
Chade 6 %	106'75	106'75
* Barcelona Tractius 6 %	98'00	98'00
Ecer. Elect. Cat. 5 %	96'50	96'50
» » » 6 %	102'50	102'50
» » » 6 %	100'00	100'00
» » Bons 6 %	104'50	105'00
C. Fluid Elèctric 6 %	62'50	62'50
Canal Reg. Ebre 5 %	92'75	92'75
Force Motriu 1920 5 %	85'25	85'00
» » 1923 6 %	94'50	94'50
» » Bons 7 %	90'00	86'00
Elecs Cinca 6 %	102'00	102'00
Gral. Ebro »	90'00	90'00
Gas Lebón »	102'50	102'25
Sevillana Elect. »	101'00	103'25
Riegs de Llevant »	106'00	106'00
Unió Elèctrica »	102'00	102'00
NAVALS		
E. Cons Naval 1932 6 %	84'00	84'00
Tres M. 1920 6 %	15'00	13'00

VALORS	Darrer	Precedent
Transtl. cons. 1923 5 %	90'00	91'00
» especials » »	95'00	94'00
» » 6 %	97'00	97'00
Bons Tresoro »	102'25	102'25
U. N. de Llevant »	89'50	89'50
INDUSTRIES DIVERSES		
Asland 5 %	94'50	94'50
» 6 %	97'00	97'00
» 7 %	102'50	102'50
» hipot. 6 %	100'00	100'00
Carburos Metàl. 4 1/2 %	57'00	57'00
Colonia Güell »	98'00	98'00
Const. Paràm. 6 %	40'00	40'00
» » Bons 6 %		
Const. Ferroviàries 7 %	85'00	85'00
Cros 4 %	105'50	105'50
E. Ind. Aragó »	93'00	93'00
Carburs Met. »	103'00	103'00
Financiera A. Gort 5 %	91'[illegible]	91'50
Fomento Obras 4 1/2 %	98'00	98'00
» » 5 %	84'00	84'00
» » 6 %	97'00	97'00
Hulleras 1924 »	95'00	95'00
Maquinista T. i M. »	88'00	87'50
Petrens Sèrie »	103'00	103'50
Nacional Pirelli »	99'00	99'00
Telefònica 5 %	103'50	103'50
T. Moderna 7 %	86'00	86'00
Unió Cotonera 6 %	42'00	42'00
» Salinera 6 %	100'50	100'50
» Vidriera 5 %	78'00	78'00
ACCIONS		
Banc d'Espanya	600'00	600'00
Fom. Montjuic	13'00	13'00
Tramvies Barcelona pr.	31'00	31'00
» » » 6 %	66'00	66'00
» » » 7 %	46'50	46'50
Catalana G. E.	108'00	108'00
» » S.	123'00	123'00
» » F.	104'00	104'00
Aigües Llobregat	110'50	112'00
Asland prel.	102'00	102'00
Canal Ebre	18'00	[illegible]
Carburs Metàlics	195'00	195'00
Cros	183'00	186'0
Espanya Industrial	134'00	134'00
Fabra i Coats.	98'00	98'00
F. G. i Construcciones	190'00	190'00
Hispano Suiza		
Hulleras	52'50	52'50
Industries Agrícoles	235'00	238'00
Maq. T. i Marítims	37'00	37'0
Minas Rif	65'00	65'00
Petrolis	5'30	5'25
Salinera Catalana	18'00	18'00
Telefònica prel.	119'00	120'00
» » prel. 7 %	113'00	114'00
Transmediterrània	113'00	143'00

NOTA. Els valors marcats en fosca es cotitzen a la mateixa cotització oficial.

Informació Telefònica Generalitat de Catalunya 101'83

| MONEDES ESTRANGERES | LONDRES | PARIS | | LONDRES | PARIS | | LONDRES | PARIS | | LONDRES | PARIS | | LONDRES | PARIS |
|